Kış 2023-24

YapıKredi

Crystal

İsviçre, Kuzey İtalya ve Fransa'nın ortak noktasında, Alpler'in mevsim getirileri

Başvuru için **CRYSTAL** yazın, **TCKN** bilginiz ve doğum tarihinizi (gün ay yıl formatında) aralarında birer boşluk bırakarak yazıp **4421**'e gönderin.

Yapı Kredi, kampanyanın geçerli olduğu anlaşmalı mekanlarda değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

Crystal ile İstanbul'un en seçkin restoranlarında ayrıcalıklısınız.

Crystal ile sonbaharın keyfini seçkin mekanlarda
%20 indirim ayrıcalığı ile çıkarın.

- 29
- ADANA İL SINIRI
- ALİ OCAKBAŞI
- BALIKÇI ABDULLAH
- BANYAN
- BEYTİ
- BISTRO33
- BİZ İSTANBUL
- BORSA RESTAURANT
- BOSPHORUS LOUNGE
- CAFE 33
- CAFE DI DOLCE
- CASA LAVANDA
- CHACHA BALIK
- CHINESE & SUSHI EXPRESS
- DA MARIO
- DA VITTORIO RISTORANTE ITALIANO
- DELICATESSEN
- DİVAN
- EATALY
- ESKİYER İSTANBUL
- FRANKIE
- GINA
- GÜNAYDIN
- HIREF BRASSERIE
- ITSUMI
- KEBAPÇI ETİLER
- KEN SUSHI
- KILIMANJARO
- KISS THE FROG
- KIYI RESTAURANT
- KİVA
- KOKOA
- KÖŞEBAŞI
- LACİVERT
- LEONIDAS
- LİMAN GALATAPORT
- LUCCA
- MANGERIE
- MARINEE KABURGA
- MAROMI BY DİVAN
- MASA
- MEZZALUNA
- MIYABI
- MONOCHROME
- MR. MEAT
- MÜRDÜM KEBAP & STEAKHOUSE
- NİŞANTAŞI BRASSERIE
- NOVIKOV RESTAURANT ISTANBUL
- NUSR-ET STEAKHOUSE
- OLEA & THE BAR
- PAPER MOON
- PARK FORA
- PARLE
- PERİHAN MEYHANE
- PINOLI
- RISTORANTE UMBERTO
- ROKA
- SAİT
- SALTBAE
- SNOB STREET FOOD
- SPAGO
- ST. REGIS BRASSERIE
- SUNSET
- SUSHICO
- ŞANS
- TERRAZZA ITALIA
- THE POPULIST
- THE RUA
- USKUMRU
- VAKKO L'ATELIER
- VAKKORAMA CAFE
- VANILLA ROCOCO
- VERANDA PERA
- VOGUE RESTAURANT
- YAMO SUSHI
- ZANZİBAR
- ZUMA

Ayrıcalıklı restoran listesinin tamamını keşfetmek ve detaylı bilgi için:
crystalcard.com.tr

YapıKredi Crystal

ARALIK-OCAK-ŞUBAT

YapıKredi

Yönetim
İmtiyaz Sahibi
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. adına
Arda Öztaşkın
-
Yönetim Yeri
Yapı Kredi Plaza, D Blok,
Levent, 34330 İstanbul
Tel: 0212 339 70 00
-
Yayın Kurulu
Özge Bakırçalı, Ceren Gençceylan,
Esra Arat, Sahra Özyavuz,
Mert Nuzumlalı, Deniz Öztürk,
Beran Toksöz, Müjde Metin
-
Yapım - Yayın
Lup Medya Ltd. Şti.
Gümüşsuyu Mah. Ayazpaşa Camii Sok.
No:7/5 Beyoğlu/İstanbul/Türkiye
Tel: 0212 243 6142
info@lupmedya.com
-
Yayın Koordinatörü (Sorumlu)
Beran Toksöz
-
Kreatif Direktör
Müjde Metin
-
Editör
Aylin Kumdagezer
-
Redaksiyon
Meltem Ersavaş
-
Art Direktör
Gözde Çetin
-
Katkıda Bulunanlar
Demet Gezbor, Ömer Faruk Gündoğdu,
Güvenç Atsüren, Efe Uygur,
Ekin Kurbetçi, Esra Dede Kağıtçı,
Mert Sezgin, Utku Kuran, Selin Ekim,
İdil Deniz Türkmen, Emre Kapçak,
Derya Sayın -

Reklam Direktörü
Evrim Yücesoy
evrimyucesoy@qpmagtr.com
-
Baskı
Acar Basım ve Cilt San. Tic. A.Ş.
Beysan Sanayi Sitesi Birlik Cad. No:26
Acar Group Binası, 34524
Haramidere/ Beylikdüzü, İstanbul
Tel: (0212) 422 18 00
-
Baskı Yeri ve Tarihi
İstanbul, Aralık, 2023
-
Yayın Türü
Yerel süreli yayın
-
Tiraj
5.250 adet

FSC www.fsc.org MIX Paper from responsible sources FSC® C151955

Bu dergi FSC belgeli kağıt ile üretilmiştir.

Crystal Dergisi, Lup Medya Ltd. Şti. tarafından T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Crystal Dergisi'nin isim ve yayın hakkı Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'ye aittir. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf ve illüstrasyonların her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz. Yazıların sorumluluğu yazarlara, yayınlanan ilanların sorumluluğu ise sahiplerine aittir.
Mersis No: 0937002089200741

20

İsviçre, Fransa ve İtalya özelinde
Temelde üç ülkenin ortak noktasındaki Alpler'in güncesi.

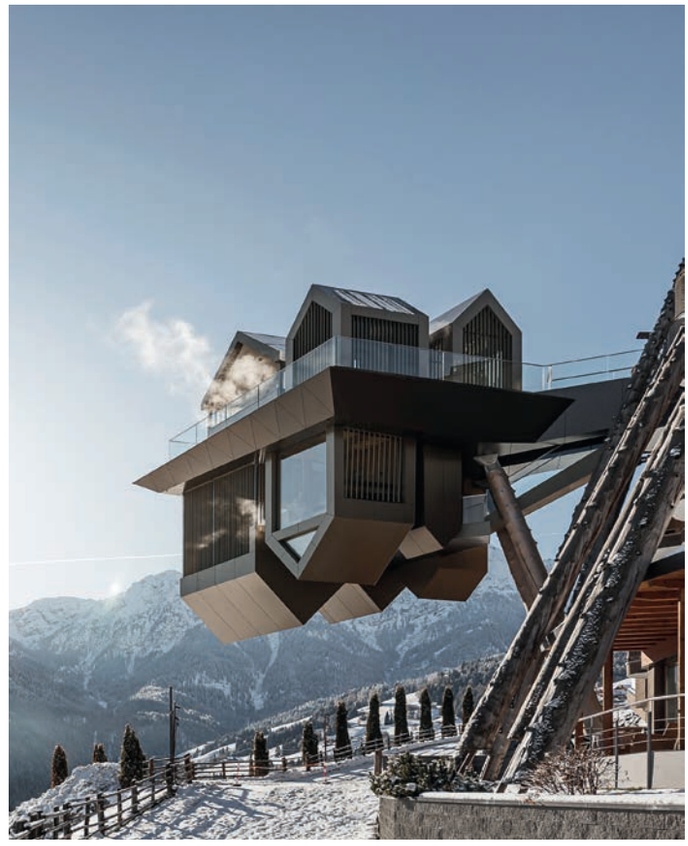

İtalya'daki Bolzano'da konumlanan Alpin Panorama Hotel Hubertus.

365 günü tamamlamamıza az bir zaman kala, eminimiz birçoğumuz bir yandan geçmişin analizini yaparken bir diğer taraftan da geleceğe dair planlarını en azından düşünce bazında şekillendirmeye başlamıştır. Bu dönemlerde genellikle 5N1K sorgulama tekniğinin de yardımıyla şahsi çıkarımlarda bulunuyoruz. Her geçen sene perspektifimizin değiştiği gerçeğinde Crystal Kış 2023-2024 sayısının kapak konusunu İsviçre, Fransa ve İtalya triosundaki Alpler'e çeviriyoruz; elbette farklı bir bakış açısıyla. Tabii ki sadece seyahat çerçevesiyle sınırlamıyoruz Alpler'i; Fransız Alpleri'ndeki Michelin yıldızlı restoranlarla planlarımıza bir de gastronomiyi ekliyoruz. Öte yandan Alpler her ne kadar kış turizmi denince akla gelen ilk destinasyon olsa da kayak turizminde "yeni dünya" olarak oyundaki yerini alan Amerika'nın yükselen trendini de mercek altına alıyoruz. Hazır mevsim getirileri dahilinde tasarlanan programlara değinmişken otomobil markalarının "Ice Experience" etkinliklerini de göz ardı etmiyoruz. Küresel ısınma etkisindeki buzullar, yönümüzü kaybetmemize izin vermeyen pusulalar ve aktüel yenilikleriyle modern mimari de evrensel değişkenliğin kanıtı olarak ilerleyen sayfalardaki yerini alıyor. Yeniliklerle dolu bir kış olması dileğiyle keyifli okumalar...

68

Düşük derecelerin tamamlayıcıları
Kış aylarında yanımızdan ayırmadığımız aksesuarlar

WELLNESS DESIGN

İtalyan mimar Antonio Citterio tasarımı Personal Line serisi ile evdeki antrenmanlarınız benzersiz bir deneyime dönüşüyor!

Technogym Experience Center İstanbul
Akat Mah. Ebulula Mardin Cad.
Maya Meridien Plaza No:16/1 Beşiktaş

Technogym Bodrum Boutique
Yalıkavak Mah. Çökertme Cad.
No:41 Bodrum

0212 970 50 55
technogym.com/tr

TECHNOGYM®

Technogym App

İÇİNDEKİLER

34 **Modern mimarinin "farkındalığı"**
Formu vurgulayan bir anlayış olan modern mimarinin alt başlıkları.

48 **"Yeni Dünya"nın kış varyasyonları**
Amerika'nın yükselen kayak trendinde ziyaret edilmesi gereken lokasyonlar.

64 **İkinci bir cilt**
Sezonun ilginç ve beklenmedik deri tarzında kış modası.

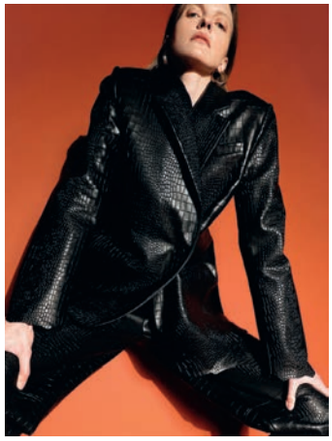

78 **Alessandro Ficarelli**
İsviçre manüfaktürü İtalyan yaratıcılığında Panerai'nin dijital tarafı.

40 **Yüksek rakımda lezzet**
Fransız Alplerinde Michelin yıldızlı restoranlar ve daha fazlası.

Yeni Maserati Grecale Her Günü Olağanüstü Kılar

YENİ MASERATI GRECALE'Yİ KEŞFEDİN.
ZARAFET VE GÜÇLE OLAĞANÜSTÜ BİR ŞEKİLDE ÖNE ÇIKIN.

Fer Mas Oto Tic. A.Ş.
Kuruçeşme Cad. No: 27 Kuruçeşme/İstanbul
Tel: (0212) 263 30 01

Otokoç Antalya
Altınova Sinan Mah. Serik Cad.
No: 301 07170 Kepez/Antalya
Tel: (0242) 225 18 18

Otokoç Ankara
Söğütözü Mah. Söğütözü Cad. No: 2
Koç Kuleleri C Blok No: 8–9 Çankaya/Ankara
Tel: (0312) 220 55 02

Mengerler Bursa
Ovaakça Santral Mah. İstanbul Cad.
No: 644 Osmangazi/Bursa
Tel: (0224) 261 11 14

Maserati

Motor: L4 MHEV, Azami Güç: 300 CV/450 Nm, Azami Hız: 240 km/s, 0–100 km Hızlanma: 5,6 sn, Yakıt Tüketimi (karma) min.-maks.: 8,7–9,2 L/100 km, CO_2 Emisyon Oranları (karma) min.-maks.: 198–208 g/km. İlanda belirtilen veriler versiyona göre değişiklik göstermektedir.

Koç

GÜNDEMDEN KISA KISA

Patricia Urquiola, geleneksel ve modern tarafını Six Senses Roma oteline yansıtıyor.

DÖNÜŞÜM İLKELERİ

Seyahatlerimizi şekillendirirken dikkat ettiğimiz bir nokta da elbette konaklayacağımız mekan. İlerleyen zamanlarda Roma'ya dair herhangi bir planınız ve de tasarıma ayrı bir ilginiz varsa Patricia Urquiola'nın dokunuşlarıyla şekillenen Six Senses Roma alternatifler arasında yer alabilir. San Marcello al Corso Kilisesi'nin bitişiğinde yer alan yapı ilk olarak 15. yüzyılda inşa edildi ve mimar Tomaso De Marchis tarafından 18. yüzyıl barok tarzında güncellendi. Yapı, Studio Urquiola tarafından yürütülen yenileme çalışmalarıyla günümüzde kendini yeniden hatırlatıyor. Klasik İtalyan tasarımları ile Urquiola'nın çeşitli tasarımları bir araya getiriliyor. Urquiola ise iş birliğini şöyle özetliyor: Her fırsatta, zanaat, yüzey, malzeme ve grafikler hem Roma klasisizmine hem de Palazzo Salviati Cesi Mellini'nin zengin tarihine sadık kalarak doğayla bir birlik oluşturuyor. Yapının belirgin dairesel formları ve motifleri, Six Senses Spa ve birinci kattaki Roma hamamları da dahil olmak üzere genelinde kendini tekrarlıyor. Six Senses Roma'nın ayrıca şehrin manzarasına bakan hafif atıştırmalıklarıyla bilinen Notos adlı bir çatı terası var. İç mekanda yer alan sanat eserlerinin küratörlüğünü ise sanat danışmanı Federica Sala üstleniyor.

YAPI & YAPI

GELECEK KEMPINSKI RESIDENCES BALMUMCU'DA YEŞERECEK

THE FUTURE BLOSSOMS AT KEMPINSKI RESIDENCES BALMUMCU

Kempinski Residences
Balmumcu
İSTANBUL

www.kempinskiresidencesbalmumcu.com

yapiveyapi

www.yapi-yapi.com.tr

RETRO DEĞİŞİMLER

Teknolojinin gelişimindeki zaman aralığı artık gün bazlı revize ediliyor. Hal böyle olunca bir zamanlar kullandığımız nesnelerin de değişimine tanıklık ediyoruz. Bunlardan biri de daha geniş yerler kaplayan pikapların portatif hale dönüşümündeki Sound Burger tasarımı. Sound Burger, 1980'lerden ve Sony'nin 1979'daki ilk walkman'inin hemen ardından gelen ikinci ses dalgasından ilham alıyor. Hatırlarsanız, Sound Burger ile ilk kez 2022'de Japon marka Audio-Technica'nın 60. yıl dönümünü kutlamasıyla tanışmıştık. Şimdi ise bu taşınabilir plak çalar üç yeni renk versiyonuyla karşımıza çıkıyor. Eski usullere modernite ekleyen tasarım, kolektif kültürel hafızalarımıza bir nostalji katmanı daha ekliyor. Sound Burger, 12 saate kadar müzik dinlemenize olanak sağlayan dahili bir bataryaya ve USB-C şarjı ile kulaklıklara veya taşınabilir bir hoparlöre bağlamak için Bluetooth bağlantısına sahip. Ayrıca, oynatıcıyı geleneksel bir hi-fi kurulumuna ekleyebilmeniz için standart RCA çıkışları da var. Teknolojinin hayatı farklılaştıran yönlerini deneyimlerken bir yandan da favori şarkınızı dinlemek pekala modern dünyanın getirileri arasında sayılabilir.

229 € fiyat etiketine sahip Audio-Technica Sound Burger hakkında detaylı bilgiye *www.audio-technica.com* üzerinden ulaşabilirsiniz.

Yeni Touareg.

İnce düşüncelerin eseri.

Bazıları gösteriş peşinde koşmayı tercih eder. Bazılarıysa zahmetsizce hiç kimsenin bakışlarına ihtiyaç duymadan gösterişli olmayı başarır. Her detayıyla kendisine hayran bırakacak Yeni Touareg, incelikli işçiliğinden gelen kalitesi ve üstün teknolojileriyle Volkswagen Yetkili Satıcılarında sizi bekliyor.

Doğuş Otomotiv | **Trafik Hayattır** | **DANIŞMA HATTI: (0212) 335 0 444**

Yeni Touareg'in WLTP çevrimine göre resmi spesifik birleşik CO_2 emisyonu 217 g/km, resmi WLTP yakıt tüketimi birleşik değeri ise lt/100 km'de 8,3'tür. Bu değerler; donanım, ekipman, jant seçeneklerine ve çevrimlere bağlı olarak değişiklik gösterebilmektedir.

Doğuş Otomotiv'in Volkswagen için tercihi Castrol

Dior Denim kapsül koleksiyonu Kim Jones'un perspektifiyle şekilleniyor.

ZIT KUTUPLAR

Modada bazı kumaşların zamansız olduğunu daha doğrusu mevsimsiz olduğunu savunabiliriz; bunlardan bir tanesi de kot. Farklı zeminlerde çeşitli kombinasyonların eşliğinde her ortama uyum sağlamayı başarabilen kaba pamuklu kumaşa atfedilen bir koleksiyon da Dior'dan geliyor. Öyle ki Kim Jones, doğası gereği işlevsel olan bu kumaşın mimari özünü keşfettiği Dior Denim kapsülünü yaratıyor. Gündelik hayatın rahat olduğu kadar modern görünümlerine odaklanan koleksiyon sadelik birleşenleri ile eşleşiyor. Bir diğer taraftan Dior Denim, çevre dostu pamuktan üretilerek çağdaş dünyanın ideal gardırobunu şekillendiriyor. Gri ve siyah tonlarının ağırlıkta olduğu koleksiyonda aynı zamanda modaevinin mirasını yansıtan detaylar da bulunuyor: Dior imzası kimi parçaların arka ceplerine işlenen deri bir yama üzerinde görünürken kimi eğik Dior motifleri belirli astarlarında yahut B33 Tenis ayakkabılarının ana hatlarında yer alıyor.

INTERNATIONAL
2024
Volkswagen
Amarok
Pick-up Award
Uluslararası Pick-up Ödülü'nü
3. kez alan ilk model
Yeni Amarok, her hâliyle zirvede
Yeni Amarok, yenilenen özellikleri ve teknolojisi ile
Uluslararası Pick-up Ödülleri'nde "Yılın Pick-up"ı seçildi.
Yeni Amarok'la her hâlimizle her zaman öndeyiz.
Amarok
Amarok
Amarok
Ticari Araç
Doğuş Otomotiv | Trafik Hayattır | DANIŞMA HATTI: (0216) 266 54 98 | Volkswagen Finans
Fotoğraftaki araçların görüntüsü satışa sunulan modellerimizinkinden farklılık gösterebilir.
Doğuş Otomotiv'in Volkswagen için tercihi
Castrol
www.vw.com.tr

2023 Artycapucines koleksiyonundaki tüm çantalar 200 edisyonla sınırlı.

SANAT VE MODA ORTAKLIĞI

Adını Louis Vuitton'un 1854'te ilk butiğinin açtığı Rue Neuve-des-Capucines'den alan "Capucines" çanta, 2019'daki ilk koleksiyondan bu yana 29 çağdaş sanatçıya Artycapucines yaratmaları için boş bir tuval sağladı. 2023 edisyonunda ise gelenek bozulmadı ve Billie Zangewa, Ewa Juszkiewicz, Liza Lou, Tursic&Mille ve Ziping Wang klasik Capucines tasarımına yorumlarını kattılar. Malawi'de doğan Güney Afrikalı Billie Zangewa, manzara ve portreler yaratmak için ham ipekten kasıtlı olarak kusurlu yamalar kullanıyor ve Artycapucines, oğlu Mika'nın yer aldığı 2020 çalışması *The Swimming Lesson*'ı yüksek çözünürlüklü, optik illüzyon baskı tekniğiyle nakış ve kasıtlı olarak görünür el dikişi kombinasyonu kullanarak yeniden yaratıyor. Kadın kimliği ve Batı kanonundaki kadının bastırılmış rolüyle uzun süredir ilgilenen Polonyalı ressam Ewa Juszkiewicz, karakteristik olarak çarpıcı ve sürrealist 2021 tarihli eseri *Ginger Locks*'u bir dizi altın renkli inciyle süslenmiş yüksek çözünürlüklü bir baskı kullanarak Capucines'e aktarmayı tercih ediyor. Amerikalı sanatçı Liza Lou en çok hem *Kitchen (1995)* gibi büyük ölçekli heykelleriyle hem de sanat eserlerinde boncukları kullanmasıyla tanınır. Liza Lou'nun Artycapucines tasarımında, ince ve güzel dokulu boncuk işi Louis Vuitton derisiyle bütünleştirilerek hassas bir şekilde pastel renklerle bastırılıyor. Fransız-Sırp sanatçı ikilisi Tursic&Mille, Capucines tasarımlarına, aynı sanatlarında konu aldıkları toplumdaki aşırı imaj yükü ve yeniden bağlamsallaştırmaya olan ilgilerini yansıtıyorlar. Tursic&Mille çantayı kendine özgü bir çiçek şeklinde yeniden tasarlayarak, 2021 tarihli *Tenderness* tablosunun zengin işlemeli ve renkli bir versiyonu için çerçeve olarak kullanıyorlar ve bu versiyona kömürleşmiş sedir ağacı sap ve kakma LV monogramı eşlik ediyor. Çinli sanatçı Ziping Wang'ın mini Artycapucines'i koleksiyonun şu ana kadarki en küçük çantası; parlak canlı renklerde ve şekeri andıran motiflerde deri patchwork ve kakmacılıktan oluşan keyifli ve özdüşünümsel dünyamız hakkında güçlü bir yorumu yansıtıyor.

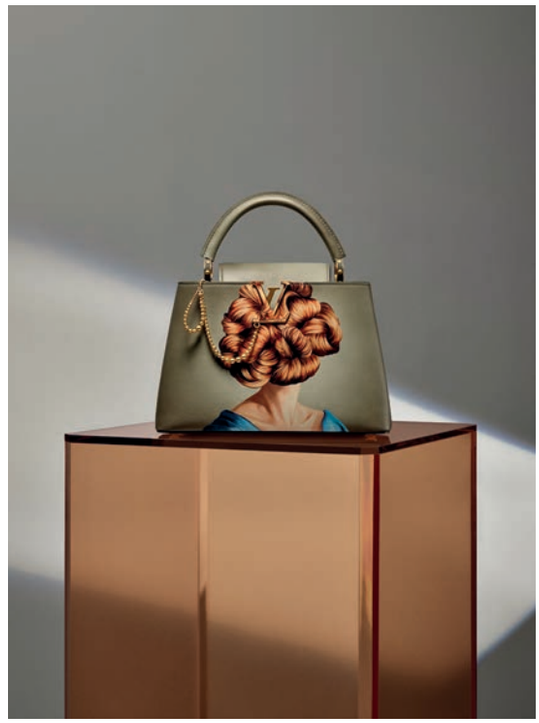

publicans
BE POSITIVE
COOL
PUBLICAN
divan pub
www.divan.com.tr/publicans
divanrestoranlari
KANYON · CADDEBOSTAN · AKARETLER · BODRUM · CITY'S İSTANBUL · ATAŞEHİR

SINIRLI PİST EDİSYONU

Ferrari, Le Mans kazanan 499P'yi temel alan ve yalnızca pistlere özel bir model olan 499P Modificata'yı tanıttı. İtalyan üretici her ne kadar hiper otomobilden esinlenmiş olsa da kendi başına kullanıcıya yüksek sürüş deneyimi sunan önemli bir modifikasyon olduğunun da altını çizdi. Geleneksel modellerin aksine 99P Modificata, FIA WEC (FIA Dünya Dayanıklılık Şampiyonası) teknik düzenlemeleriyle sınırlandırılmadan doğrudan yarış otomobilinden geçiş yapıyor ve performansı daha erişilebilir hale getirirken sürüş heyecanını artırmayı amaçlayan bir dizi geliştirmeye izin veriyor. Temel teknik yükseltmeler arasında; düşük hızlarda çalışabilen elektrikli aks ve dört tekerlekten çekiş, ekstra 120 kW güç artışı sağlayan "Push to Pass" özelliği, Pirelli'ye özgü lastikler ve süspansiyon kurulumunun, elektronik kontrolörlerin ve motor eşlemelerinin kapsamlı bir şekilde yeniden kalibre edilmesi var. 499P Modificata'nın merkezinde, ön aksta bir elektrik motoruyla eşleştirilmiş, ortaya monte edilmiş içten yanmalı bir V6 motor içeren hibrit bir güç aktarma organı yatıyor. Bu kurulum, herhangi bir yarış yönetmeliği tarafından engellenmeden 640 kW'lık maksimum güce izin veriyor. Yedi vitesli sıralı bir şanzımanla birleştirilen güç aktarımı, hafif ancak sağlam bir yapı için tamamen karbon fiber monokok bir şasiye kaplanıyor.

Sınırlı sayıda üretilen 499P Modificata, F1 Clienti'ye katılan yeni Sport Prototipi Clienti programının açılışını yapıyor.

divan
kuruçeşme

CRYSTAL SUNDAY BRUNCH

İstanbul'un Kalbinde Pazar Brunchları

Büyüleyici Divan Kuruçeşme atmosferinde keyifli ve lezzetli
Yapı Kredi Crystal Pazar Brunch'larında buluşalım.

11.30 - 15.00

Koç

Detaylı bilgi için: 0212 708 60 60

YapıKredi Crystal

YENİ BİR HİKAYE

Roma'nın yaratıcı mirasına derinlemesine kök salmış, zanaat ve Bulgari'nin değerli taş renklerini yansıtan bir tasarım: çiçek. Bulgari kendine özgü renk dokunuşuyla Fiorever çiçeğini canlandırarak rubelit ile parlayan üç yeni mücevher tasarımını sunuyor. Dört yapraklı karakteristik çiçek, Bulgari'nin mücevher koleksiyonlarında elmaslarla süslenmiş olarak ilk kez ortaya çıktı. Bu çiçek fenomeninin ardında, Bulgari'nin özgün işçiliği ve canlı değerli taşlarla buluşması yer alıyor. Yüksek mücevher dünyası ile değerli taşlar arasında bir köprü kuran Bulgari, son Fiorever mücevher koleksiyonuna renk katıyor. Renk seçiminden konsepte, hacimlerin, formların ve kesimlerin uyumuna kadar renkli taşlar alanındaki yaratıcı mirasını yeniliyor. 18 ayar pembe altından üretilen ve elmaslarla süslenen bu üç yeni tasarım, el yapımı rubelit yapraklarının canlı dokunuşuyla ortaya çıkıyor. Yapraklar, mücevherlerin ağırlığına ve ışık yansımalarına sorunsuz bir şekilde uyum sağlamak üzere kesiliyor.

Bulgari'nin Roma'dan ilham alan Fiorever mücevher koleksiyonu, şehrin sınırsız romantizmini yakalayarak tasarımları ışıltılı ve doğal kreasyonlara dönüştürüyor.

GECE SEANSI

Yoğun geçen bir günün ardından çoğumuzun uzaklaşmak adına kendine ayırdığı bir an vardır. Kimilerimiz için de bu zamanlar genellikle uykudan hemen önceki ritüellerle bağdaştırılabilir. Öte yandan cilt rutinlerine ayrı bir ilginiz varsa formülünde cildin kronobiyolojik faktörlerini hesaba katan Chanel SUBLIMAGE Les Extraits bir alternatif olabilir. Ürün, doğal olarak türetilmiş bir kronopeptid ve onarıcı gücü polifraksiyonlu Vanilla planifolia'nın gençleştirici özelliklerini tamamlayan Himalaya swertia'dan (Bhutan'da her üç yılda bir açan bitki) elde edilen bir aktif bileşen kompleksiyle zenginleştiriliyor. Koleksiyona ait ultra konsantre cilt bakımı ürünlerinin özel kavanoz ve şişeleri yeniden doldurulabilecek şekilde tasarlandı. SUBLIMAGE L'Extrait de Nuit'in etkisi gece saatleri ilerledikçe yayılıyor. Yenilenmiş ve geliştirilmiş formülüyle tüm gece boyunca etki eden ürün, yaşlanmayı hedef alan aktif bileşenler içeriyor. Gecenin sunduğu güçlü faydaları en üst düzeye çıkaran SUBLIMAGE L'Extrait de Nuit aynı zamanda kokusunu ıhlamur çiçeğinin taze yeşil notaları ile vadi zambağı, siklamen ve vanilya aromasından alıyor.

Chanel SUBLIMAGE Les Extraits'ın bileşenlerinden biri de Bhutan'da her üç yılda bir açan bir bitki olan Himalaya swertia.

DAHA İYİ BİR GELECEK İÇİN

"Yükselen yeni nesil, istikbal sizsiniz. Cumhuriyeti biz kurduk, onu yükseltecek ve yaşatacak olan sizlersiniz!" Mustafa Kemal Atatürk'ün benimsediğimiz cümlelerinden sadece bir tanesi. Geleceğimizin teminatı olarak gördüğümüz yeni neslin gelişimini her şeyden öte tutmak öncelikle bu topraklara duyduğumuz saygıdan geliyor. Her birimizin farklı yönlerini geliştirmek adına attığı her bir adım geleceğimizi şekillendiriyor. Kurulduğu günden bu yana sadece faaliyet branşı olan finansın dışına çıkarak çok yönlülüğü savunan Yapı Kredi ise; kültür, sanat ve eğitim alanında da ülkeye ve topluma katma değer yaratma anlayışıyla çalışmaya devam ediyor. Cumhuriyetimizin 100. yılında ülkemizin geleceğinin temelini oluşturacak daha iyi yetişmiş nesiller için "Yarınlara Kartopu" eğitim ve gelişim projesini hayata geçirerek duruşunu perçinleyen Yapı Kredi; 0-6 yaş grubundaki çocukların gelişimini ve bu amaçla ebeveynlerini destekleme amacını taşıyan projeyle çocukların sosyal, duygusal, fiziksel ve bilişsel becerilerinin gelişmesine destek olunması ve ebeveynlerin de bilinçlendirilmesini hedefliyor.

Proje kapsamında neden spesifik olarak 0-6 yaş aralığına odaklandığını düşünüyor iseniz sorunuza yapılan araştırmalar cevap veriyor: Çocukların beyin gelişiminin yaşadıkları deneyimlerle şekillendiğini ve beynin yüzde 95'inin ilk 6 yılda geliştiğini ortaya koyuyor. Nobel Ekonomi Ödülü sahibi James Heckman'ın analizi de 0-6 yaş döneminde bir çocuğa yapılan her 1 birimlik yatırımın, 7 kat olarak geri döndüğünü ortaya koyuyor. Bu çözümleme de bizi okul öncesi eğitim döneminin geleceğimiz için yatırım yapılması gereken en önemli periyot olduğu neticesine götürüyor.

Çocuklara sunulan nitelikli eğitim ve gelişim programlarının, cumhuriyetimizin ikinci yüz yılında daha iyi ve rekabetçi nesiller için en değerli yatırım olarak gören Yapı Kedi, bu amaçla Prof. Dr. Selçuk Şirin ve seçkin akademisyenlerden oluşan proje ekibinin danışmanlığında Yarınlara Kartopu projesi için 0-6 yaş aralığındaki çocuklar ve ebeveynlerine yönelik eğitim içerikleri hazırladı. Bu kapsamlı içeriklerle çocukların yanı sıra çocukların etrafında olan -ki burada ağabey ve abladan bakıcıya varıncaya kadar geniş bir skaladan bahsediyoruz- herkese, çocuk gelişimi hakkında bilgilendirici kaynaklar sunarak iletişim becerisi ve karakteri güçlü bireyler yetiştirilmesi hedefleniyor.

400 Yapı Kredi Gönüllüsü AÇEV'den kapsamlı bir eğitim aldı
Yapı Kredi Gönüllüleri'nin, Yarınlara Kartopu projesinde de büyük bir emek ve özveri gösterdiğine de değinmeli. Öyle ki yaklaşık 400 Yapı Kredi gönüllüsü, sahada çocuklarla etkinlik yapmak üzere AÇEV eğitmenlerinden çok kapsamlı bir eğitim aldı. Okul öncesi yaş grubuna ve ebeveynlerine yönelik bilimsel temelli eğitim programları geliştiren ve uygulayan AÇEV'in uzman eğitmenleri tarafından hazırlanan eğitimleri tamamlayan gönüllülerin, eğitim setlerini çocuklarla beraber uygulayarak daha güçlü nesillerin yetişmesine katkı sağlaması da hedefler arasında.

Yarınlara Kartopu projesi önceliğini deprem bölgesine verdi
Projeyle öncelikle sosyoekonomik olarak dezavantajlı ortamlarda yaşayan çocukların sosyal, duygusal ve fiziksel becerilerini geliştirmelerine destek olunması ele alındı. Bu nedenle Yarınlara Kartopu projesine deprem afetinden etkilenen illerden başlandı. Bu illerde afeti yaşamış ve bu travmadan en çok etkilenen 3-6 yaş arası çocuklarımızın deprem travmasını atlatmalarını ve sağlıklı gelişimlerine destek olmayı amaçlayan Yapı Kredi depremden etkilenen 17 ilde fiilen başlayan, yeni yıldan itibaren de tüm Türkiye'yi kapsayacak şekilde genişletilecek projeyle 5 yılda 0-6 yaş arasındaki 4 milyon çocuğumuza ve 3 milyon ebeveyne ulaşmayı planlıyor.

Gelecek için güçlü temeller oluşturuyoruz
Daha aydınlık bir gelecek için eğitimin en değerli yatırım olduğunu belirten Yapı Kredi Kurumsal İletişim Direktörü Arda Öztaşkın projenin hedeflerini ve Yapı Kredi'nin eğitim konusundaki hassasiyetini şöyle özetliyor: "Projemizde başarıya ulaşmak için sadece çocukları değil onların ebeveynlerini de eğitimle desteklememiz gerektiğini biliyoruz. Bu anlamda web sitemizde 100'ü aşkın eğitim videosu bulunuyor. Bu eğitim videolarını farklı yaş grupları için hazırladık. Temelde 10 ana başlık altında düzenlenen bu videolar, doğum öncesi dönemi de kapsıyor. Çünkü ebeveyn olma adaylarını da bu sürece hazırlamak gerekiyor. Zengin eğitim içeriklerimiz sayesinde ebeveynleri, 0-6 yaş aralığındaki çocuklarının eğitim ve gelişimi için destekliyoruz. Cumhuriyetimizin 100. yılına armağan ettiğimiz projemizle 'kartopu' etkisi yaratıp, çocuklarımızın gelişimlerine destek olmayı ve hayata mümkün olan en iyi şekilde başlamalarını sağlamayı hedefliyoruz. Cumhuriyetin en köklü ve büyük kurumlarından biri olmanın sorumluluğuyla cumhuriyet değerleriyle yetişmiş daha güçlü nesiller ve daha nice 100 yıllar için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz."

İSVİÇRE, FRANSA VE İTALYA ÖZELİNDE

Yazı: Aylin Kumdagezer

Sol sayfa: Fanes-Sennes-Prags Doğa Parkı, Rieserferner Group ve Plan de Corones/ Kronplatz çevresinde dağ maceralarına çıkabileceğiniz Alpin Panorama Hotel Hubertus, İtalya.

Daha önce neden seyahatlere çıktığımızı derinlemesine düşündüğünüz oldu mu? Şüphesiz farklı kültürleri deneyimlemek, damak tadımızı geliştirmek ya da sadece bulunduğumuz noktadan uzaklaşmak için... Ama aslına bakarsanız seyahat etmek bunlardan daha fazlası.

Yeni yerler keşfetme dürtüsü insanlıkla eşleşen bir durum. Öte yandan birçoğumuz da tanıdık bir yoldan geçmeyi ya da bildiğimiz restoranlardan şaşmamayı tercih ederiz. Seyahat ise aslında kişisel güvenli bölgemizden çıkışımızın resmi. Kaldı ki zihin, beden, ruh ve hikaye anlatımında da etkili olan "seyahat etme" hareketinin; stresi azalttığı, öz güveni artırdığı, yaratıcılığı geliştirdiği ve kendiniz hakkında daha fazlasını öğrenmenizi sağladığı bilimsel olarak kanıtlandı. Öyle ki ABD Seyahat Birliği tarafından yapılan bir araştırma, seyahat eden insanların % 86'sının hayata bakış açılarından daha memnun olduğunu söylüyor.

Dağ inzivası konseptinde beden, zihin ve ruh dinlenmesine odaklanan Miramonti, İtalya.

Bir diğer veri, Küresel Yaşlanma Komisyonu ve Transamerika Emeklilik Çalışmaları Merkezi'nin ABD Seyahat Birliği ile ortaklaşa yürüttüğü bir araştırmadan geliyor. Öyle ki seyahat etmek aslında daha sağlıklı olmamızı sağlıyor. Çalışma, yılda en az iki kez seyahate çıkan kadınların kalp krizi geçirme riskinin, sadece altı yılda bir seyahat edenlere göre önemli ölçüde daha düşük olduğunu ortaya koydu bile. Aynı durum erkekler için de geçerli. Yıllık seyahat etmeyen erkeklerde kalp hastalığı riski ise yüzde 30 daha fazla.

Aktarmalı yahut aktarmasız uçuş kaçırmak ya da bagajınızın akıbetinden haber alamamak her ne kadar stresi aktif hale getiriyor olsa da seyahat etmenin stresi düşürdüğü de bilimsel olarak kanıtlandı. Bir araştırmaya göre seyahate çıktıktan üç gün sonra gezginler, kendilerini daha az endişeli, daha dinlenmiş ve daha iyi bir ruh halinde hissediyorlar. Seyahatin öteki pozitif etkisi de yaratıcılık üzerine. Columbia

Business School'dan Adam Galinsky, "Yabancı deneyimler hem bilişsel esnekliği hem de düşüncenin derinliğini ve bütünleştiriciliğini yani farklı formlar arasında derin bağlantılar kurma becerisini artırıyor" diyor. Cornell Üniversitesi'nde yapılan bir başka araştırma, insanların sadece bir seyahat planlayarak da mutluluklarında doğrudan bir artış yaşadıklarını kanıtladı. Modern dünyanın kalıtsal sorunlarından biri olan depresyonun bir çaresi de seyahat etmek olabiliyor. Wisconsin'deki Marshfield Kliniği'nde yapılan bir araştırı, yılda en az iki kez seyahate çıkan kadınların depresyon ve kronik stresten mustarip olma ihtimalinin, iki yılda bir defadan daha az tatile çıkan kadınlara göre daha düşük olduğunu ortaya koydu.

Özetle itinayla planladığımız seyahatler, deneyimlediğimiz lokasyonlar aslına bakarsanız görünenden çok daha fazla etkiye sahip. Sıraladığımız olumlu etkilere gerçeklik katmak adına da "İsviçre, Kuzey İtalya ve Fransa" triosunun ortak noktasında buluyoruz kendimizi; Alpler'de...

Her yıl, yaklaşık 120 milyon turistin ziyaret ettiği Alpler'de yaklaşık 300 kayak alanı bulunuyor ve 10.000 ulaşım tesisi 3.400 km²'den fazla kayak alanına hizmet veriyor. Yaklaşık 44 milyon yıl önce oluşan ve Avrupa'nın en genç ve en yoğun nüfusuna sahip sıradağları olarak tanımlanan Alpler, yaklaşık 13.000 çeşit bitkiye ve 30.000 yaban hayatı türüne ev sahipliği yapıyor. Öte yandan sıradağların, Avrupa'da Alp Devletleri olarak adlandırılan sekiz ülkenin de ortak noktası.

Courchevel'in üç Michelin yıldızlı tek restoranı Le 1947 à Cheval Blanc'nın bulunduğu Cheval Blanc Courchevel.

Peki Alper bir kış turizmi merkezi haline nasıl dönüştü. Engadin bölgesinde yer alan St. Moritz, "dünyanın tepesindeki" kayak merkezi olarak tanımlanıyor. Nedeni ise Corviglia Dağı'nın kış sporları ve turizminin doğduğu yer olarak kabul edilmesi. Ayrıca 1935'te yapılan, İsviçre'nin ilk teleferiklerinden biri de burada. Ancak biraz daha geriye gittiğimizde aslında bir atılım sonucu bu zamanki halini aldığını görüyoruz. 1864'te St. Moritzli bir işletmeci kış turizmi üzerine bir oyun oynadı. Yaz sezonunun ardından birkaç İngiliz misafiri kış aylarında bölgeye davet etti; deneyimden memnun kalmadıkları takdirde seyahat masraflarını karşılaşacağı vaadiyle... Böylece Alp kış turizmi resmi olarak start aldı ve artık Alpler kış sporlarına ilgi duyanların oyun alanı haline geldi. İki kez Kış Olimpiyatları'na ev sahipliği yaptı, her ocak ayında donan St. Moritz Gölü üzerinde Karda Polo Dünya Kupası düzenlenmeye başlandı ve 1986'da St. Moritz ticari marka olarak tescil edilen ilk coğrafi konum oldu.

İtalyan tarzı ve yaşamına odaklanan Lefay Resort & SPA aynı zamanda sağlıklı yaşam konseptine de uyum sağlıyor.

İnsanlar ve ağaçlara arasında benzerlik olduğunu savunan İtalya'daki My Arbor, doğa ile bütünleşmenin alternatiflerini arıyor.

Elbette bu adımla birlikte bölgenin lokal tarafı da ön plana çıkmaya başladı. İsviçre'nin Engadine Vadisi'ndeki Pontresina'daki yapılar "sgraffito" adı verilen süslemeyle tanınıyor. Bu yerel teknik zaman içerisinde bölgenin ve aslında Alp turizminin bir sembolü haline dönüştü. İsviçre Alpleri'nde bulunan piramit şeklindeki Matterhorn'un -ki bu dağ formunu çeşitli sektörlerdeki logolardan da biliyoruz- her bir yüzü farklı bir ana yöne hizalanır; kuzey ve doğu İsviçre'ye, güney ve batı İtalya'ya doğru. Hazır söz Matterhorn'dan açılmışken dağın eteklerinde yer alan Zermatt'a değinmeli. Ziyaretçilerin geceyi geçirebilecekleri bir iglo köyüne ev sahipliği yapan Zermatt, 2016'da yaklaşık 1.400 kar tuğlasından oluşan ve dünyanın en büyük buzdan kubbesi olan üç katlı bir igloya ev sahipliği yapıyor. Kanıtını ise Guinness Dünya Rekoru ile pekiştiriyor. İsviçre'deki Gornergrat ise 1898'de dünyanın ilk elektrikli demiryolu olarak tarihe geçti. Bugün demiryolu, inişte elektrik üreten enerji tasarruflu bir frenleme sistemiyle ilerleme kaydediyor.

Genel hatlarıyla Batı ve Doğu Alpler olarak ikiye ayrılan bölge, Ren Vadisi'ni takip ederek Konstanz Gölü ile Como Gölü arasında bir hat boyunca kesilir. Batı Alpler daha yüksek olduğu gibi Fransa, İtalya ve İsviçre'yi de kapsıyor. Doğu yakası ise Avusturya, Almanya, İtalya, Slovenya ve İsviçre'ye ait. Deniz seviyesinden 2.750 metre yükseklikte kalıcı bir kar örtüsüne ve çok sayıda buzula sahip Alper de elbette küresel ısınmadan etkileniyor. Öyle ki Avusturya'daki buzullaşmanın yüzde 40'ı 1850'den bu yana yok olmuş; İsviçre'de ise bu oran yüzde 30'da, o da şimdilik. Ayrıca Avrupa yüzeyinin yüzde 11'ini oluşturan Alper'deki değişimlerin iklimi de büyük ölçüde etkilediğinin altını çizelim.

En büyük buzul, İsviçre'nin Valais bölgesinde bulunan 22,6 kilometre uzunluğundaki Aletsch Buzulu olduğu gibi deniz seviyesinden 4.810 metre yükselen Mont Blanc, Alpler'in ve tüm Avrupa Birliği'nin en yüksek zirvesi. Aynı zamanda Fransa ve İtalya arasındaki sınır tabii ki. Speikboden, Avusturya ve İtalya sınırındaki bir Orta Doğu Alp sıradağları olan Zillertal Alpleri'nde bulunan bir dağ. Lauterbrunnen Vadisi, Alpler'deki en derin vadilerden biri olarak kabul ediliyor. Bugünkü görünümünü buzul erozyonlarına veya vadinin adını aldığı birkaç şelaleye borçlu.

Daha önce de altını çizdiğimiz küresel ısınma sorununu Alpler üzerinden değerlendirmek gerekiyor. Zira kapladığı alan ve etkisiyle Alpler'in son zamanlardaki tartışma konularının başında geliyor küresel ısınma. Yakın geçmişte Alp buzullarının

Le M de Megève, dünyanın en iyi lüks otellerinden bazılarını içeren Small Luxury Hotels of the World™ (SLH) kulübünün çağdaş ve otantik bir lüks dağ evi üyesidir.

Çeşitli konsept odaları, kapalı havuzu, açık ve kapalı spa alternatifleri ve Michelin yıldızlı eğitimli şefler de dahil olmak üzere farklı deneyimlere odaklanan The Lodge, İsviçre.

Ocak-Mart ayları arasında dolunayın olduğu spesifik gecelerde etkinlikler düzenleyen Carlton Hotel St. Moritz.

ciddi bir şekilde çekildiği gözlemlendiği gibi bu değişim, bölgedeki bitkilerin 0,5-4 metre arasında yukarı göç etmesine neden oldu. Öyle ki uzun vadede, bitki türleri yaşamlarını idame ettirmek adına daha da yüksek bölgelere çıkmayı deneyecek ve aslında bu yer değişikliği türlerinin yok olmasına neden olacak. Bir başka uyarı da bölgedeki egzotik türlerin yayılması üzerine; iklim değişikliği nedeniyle yaprak dökmeyen ağaçların doğal ormanları istila ettiği Güney Alpler'de şimdiden gözlemleniyor. Bu istilacı yayılımın da besin zincirini henüz bilinmeyen sonuçlarla değiştirebileceği öngörülüyor.

Öte yandan Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'ne (IPCC) göre, İtalyan Alpleri'nin sıcaklığı 2050 yılına kadar 1-3°C, yüzyılın sonuna kadar ise 3-6°C derece arasında artacak. 2023'te hatırlayacağınız üzere İtalyan Alpleri'ndeki en büyük buzul olan Adamello'nun küresel ısınma nedeniyle yavaş yavaş yok olmasına tanıklık etmiştik. Bilim insanlarının öngörüsü ise buzulun bir yüzyıldan daha kısa bir süre içinde yok olacağı yönünde. Ayrıca iddia edilene göre 19. yüzyılın sonundan bugüne kadar buzul yaklaşık 2,7 kilometre kaybetti. Bir başka araştırmayı da Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) yürüttü. Öyle ki WMO'nun Avrupa İklim Durumu 2022 Raporu'na göre, 1997 ve 2002 yılları arasında Avrupa'daki buzullar yaklaşık 880 kilometre küp hacim kaybetti ve bundan en çok etkilenen bölge Alpler oldu.

GLAMOS'a (İsviçre Buzul İzleme Ağı) göre Alpler, 2022 yılında mevcut hacimlerinin yüzde altısını kaybetti ve Alp buzulları şimdiye kadar kaydedilen en yüksek erime oranlarından bazılarını yaşıyor. Bu durumun nedeni de tahmin edeceğiniz üzere az kar yağışı, Sahra'dan gelen kum ve olağan dışı yaz sıcaklıkları.

Seyahat etmenin getirdiği pozitif etkilerle birlikte Alpler, uzun zamandır olduğu gibi halen kış turizminin odak noktası. Bir ilerleyen sayfalarda Amerika kıtasındaki kayak merkezlerini okuduğunuzda fikriniz ne yönde değişir bilemiyoruz ancak İsviçre, Fransa ve İtalya halen bildiğiniz gibi.

Sanat, gelenek ve konforun ortak noktasında, The Alpina Gstaad.

Gerçek bir Alp saklanma yeri olarak kendini lanse eden The Alpina Gstaad, kişiselleştirilmiş deneyimler sunuyor.

ORTA DÜNYA'DAN 7. SANATTA

Yazı: Güvenç Atsüren

Yüzüklerin Efendisi ve *Hobbit* üçlemelerinin çekildiği film setinden, Yeni Zelanda'da.

2001'in sonları, sinema endüstrisi açısından ciddi bir değişimin yaşandığı günlere tekabül eder. Çünkü bu tarihte, uzun yıllardır beyaz perdede arzıendam etmesi büyük bir heyecanla beklenen *Yüzüklerin Efendisi* efsanesi yönetmen Peter Jackson imzasıyla seyirciyle buluştu. Serinin ilk filmi olan *Yüzük Kardeşliği*'den itibaren elde ettiği ticari ve kültürel başarı bir yana, bu yapımla birlikte Hollywood'da yeni bir anlayış oturmaya başladı. Artık edebiyat dünyasında -hatta ölçeği genişleterek çizgi romanları da dahil edebiliriz- kendine özel bir hayran kitlesi edinmiş karakterler ve evrenler, bir nevi dizi mantığıyla her sene sinema salonlarında kendilerine yer bulmaya başladı. Söz konusu sürecin internetin de özellikle gençler arasında yaygınlaşmaya başladığı bir döneme denk gelmesiyle birlikte hayran kavramı da boyut değiştirdi ve *Yüzüklerin Efendisi*, çok sadık bir kitlesi olan dev bir seriye dönüştü. Buna paralel olarak fantastik macera filmlerinin artık yeni ve yakalanması çok da kolay olmayan bir zirvesi vardı ve bu sinematik başarı hem seyirciler hem de eleştirmenler nezdinde müthiş bir takdir gördü.

Yüzüklerin Efendisi, elbette ki sinemada sıfırdan kurulan bir anlatı değildi. Fantastik edebiyatın belki de en önemli yazarı J.R.R. Tolkien'in yarattığı Orta Dünya'da geçen epik bir maceraydı bu üç kitaplık seri. Hatta Tolkien, aynı evrende geçen farklı kitaplar da yazarak *Yüzüklerin Efendisi*'ni sadece bir anlatı olmanın ötesine taşıdı; içinde kendi dillerini konuşan ırkların olduğu, tarihi ve kendi kurallarıyla çok boyutlu, bütünlüklü ve göz alıcı bir dünya ortaya koydu.

Kendine ait geniş bir hayran kitlesinin olması, içerdiği evrenin kapsamı ve anlamsal derinliği, *Yüzüklerin Efendisi* üçlemesini sinema açısından her daim bir cazibe merkezi hale getirmiştir. Öyle ki bugünden bakınca inanması bir hayli güç gelse de 1960'larda, başrolleri The Beatles elemanlarının oynadığı, kamera arkasından tüm zamanların en önemli yönetmenlerinden Stanley Kubrick'in yer aldığı, rock'n roll müzikali formatında bir *Yüzüklerin Efendisi* uyarlamasının çekilmesi bile konuşulmuştur. Bu ve benzeri projelerin hayata geçmesinin önündeki en önemli engellerden biri, Tolkien'in romanlarının o dönem "sinemaya uyarlanamaz" olarak görülmesiydi. Zira hem anlatılan hikayenin devasa kapsamı hem de görsel efekt teknolojisinin Tolkien'in hayal gücünün ve yaratıcılığının hakkını verebilecek yeterlilikte olmaması, sinema endüstrisinin bu eserlere el atmasının önüne geçti. Bunun yanında o dönem henüz hayatta olan yazarın da herhangi bir uyarlamaya çok da sıcak bakmaması, böyle bir yapımın ortaya çıkmamasının bir diğer nedeni olarak sayılabilir. Fakat Orta Dünya ve beyaz perde ilişkisinin bu makus talihi, Tolkien'in ölümünden yaklaşık 5 yıl sonra, 1978'te, 2001'de başlayan serinin başarısı nedeniyle günümüzde sıklıkla gözden kaçan bir yapımla değişti.

Soldan sağa: Frodo Baggins (Elijah Wood), Gollum (Andy Serkis) ve Samwise Gamgee (Sean Astin).

Yüzüklerin Efendisi roman üçlemesinin beyaz perdeyi ilk önemli ziyareti, 1978 yapımı bir animasyonla oldu. Söz konusu filmin animasyon türünde olması, Tolkien'in yarattığı dünyayı ve karakterleri '70'lerin sonu itibarıyla perdeye yansıtma noktasında son derece mantıklı bir karardı. Fakat animasyon tekniği olarak "rotoscope"un tercih edilmesinin, bu yapımın dönemin popüler eserleri arasına adını yazdırmasını zorlaştırdığı pekala söylenebilir. Zira canlı (live action) olarak çekilen görüntülerin animasyon evrenine taşınması mantığına dayandığı bu teknik, bugün bile deneysel bir seyir deneyimi vadederken o dönem için seyircinin doğrudan sahiplenebileceği bir yapı değildi. Fakat önemli animasyon sanatçısı Ralph Bakshi'nin imzasını taşıyan bu filmin belki de en büyük eksiği, anlatıda kopukluklara neden olabilecek ölçüde kısa olması ve serisinin sadece ilk iki kitabını konu alması; yani bir diğer deyişle Frodo, Gandalf, Aragorn ve diğer karakterlerin macerasını yarıda bırakmasıydı. Elbette ki bu sorunun asıl kaynağı, filmin kendisi değil sinema

Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü'nde çekilen son sahne başlangıcı.

Yüzüklerin Efendisi roman üçlemesinin beyaz perdeyi ilk önemli ziyareti, 1978 yapımı bir animasyonla oldu.

endüstrisiydi. Zira projenin başında Tolkien'in üç kitaba yayılan anlatısının iki film halinde beyaz perdeye aktarılması planlanıyordu. Fakat Bakshi, serisini tamamlamak için yaklaşık 20 yıl boyunca uğraşsa da bunu başaramadı. Tabii bu noktada 1977'de üçlemenin öncesini anlatan *Hobbit*'in, 1980'de de serinin son kitabı *Kralın Dönüşü*'nün bir başka ekip tarafından yapılan animasyon formatında filmlere konu olduğunu da belirtmek gerek. 1978 yapımı *Yüzüklerin Efendisi* animasyonu, günümüzde bir tür külte dönüşmüş olmasının yanında Peter Jackson'ı da Tolkien'in görsel dünyasını perdede yeniden yaratma noktasında oldukça etkilemiştir. Öyle ki aralarında *Yüzük Kardeşliği*'nin başlarında Hobbitlerin bir ağaç kavuğuna sığınarak Nazgul'dan saklandıkları unutulmaz sahne başta olmak üzere 2001'de başlayan 'live action' seriyle animasyon arasında ciddi benzerlikler vardır.

Númenor Krallığı.

Orta Dünya'nın en ünlü büyücülerinden birini canlandıran Ian McKellen (Gandalf).

Bazı filmler vardır ki sadece birer sanatsal eser ya da kültür ürünü olmanın çok daha ötesine geçer. Bu filmler, çekildikleri dönemde elde ettikleri başarıya ek olarak zamanın ruhunu kusursuz bir şekilde yakalayarak geniş kitleler üzerinde yoğun bir etki yaratır; artık insanlığı ortak hafızasının bir parçası haline gelir. Örneğin; Steven Spielberg'ün çektiği *Jaws*, böyle bir filmdir. Koca bir jenerasyonu suya girmekten çekinir hale getirmesinin yanında hala denizde yüzen arkadaş gruplarının yaptığı şakaların vazgeçilmez öznelerinden biridir. İlk halkası 2001'de, sonuncusu da 2003'te seyircilerle buluşan *Yüzüklerin Efendisi* üçlemesinin de tam olarak böyle bir etki yarattığını söylemek yanlış olmaz. Artık Gandalf'ın Balrog'a söylediği "Geçemezsin – You Shall Not Pass!" repliğini günlük hayatın herhangi bir noktasında duymak mümkün ya da birinin değer verdiği bir eşyasından bahsederken Gollum'un Güç Yüzüğü'ne layık gördüğü "Kıymetlim – My Precious" ifadesini tekrar edişini... İlk filmin vizyona girmesinden bu yana 20 yıl geçmesine rağmen hala Orta Dünya'da geçen bilgisayar oyunları piyasaya çıkıyor, filmler Türkiye de dahil olmak üzere dünyanın pek çok ülkesinde farklı versiyonlarıyla tekrar tekrar gösterime giriyor. Yani 2000'ler kuşağı *Yüzüklerin Efendisi*'yle birlikte kendi *Yıldız Savaşları*'nı bulmuş gibi görünüyor. Bu noktada sorulabilecek belki de en önemli soru şu: Bu etki nasıl ortaya çıktı?

Her şeyden önce Peter Jackson'ın *Yüzüklerin Efendisi* üçlemesi, bir tutku projesiydi. Jackson, gençken okuduğu kitaplardan çok etkilenmişti ve bu eserlerin günün birinde layığıyla sinemaya aktarılıp aktarılamayacağına dair bir kurt daha o günlerde aklına düştü. Kendisi de yönetmen olarak kariyerine çok da "ciddi" filmlerle başlamamış, öncelikle *Meet the Feebles* ve *Braindead* gibi kapkaranlık komedi filmlerine imza atmıştı. Yönetmen olarak saygınlık kazanması ise '90'ların en önemli bağımsız filmleri arasında sayılabilecek *Cennet Yaratıkları*'yla gerçekleşmişti. Fakat Jackson hala *Yüzüklerin Efendisi* gibi devasa bir proje emanet edilecek bir isim gibi görülmüyordu. Bu bakış nedeniyle ilk olarak kapısını çaldığı Miramax şirketinden olumsuz cevap aldı. İkinci adres olan New Line ise Jackson'ın fikrine onay verdi; hem de üç kitabın, üç ayrı filmde anlatılabileceği şekilde!

Artık Jackson'ın arkasında onu destekleyen güçlü bir yapım şirketi vardı ama bu, Tolkien'in yarattığı Orta Dünya'nın beyaz perdeye yansıtılması için yeterli değildi. Bu noktada yönetmenin yardımına 2000'lerin başında iyiden iyiye gelişen görsel efekt teknolojisi yetişti. Böylelikle Tolkien'in zihninden süzülenler son derece etkileyici bir

İngiltere'deki Epping Ormanı'nda gerçekleşen çekimlerde ara veren orklar.

Elf kraliçesi Galadriel rolünde Cate Blanchett.

biçimde ete kemiğe bürünebildi. Fakat *Yüzüklerin Efendisi* serisinin sadece bir görsel şölen ya da teknoloji şovu olduğunu söylemek de doğru olmaz. Çünkü bu filmler bir yandan da son derece gerçekçi bir tona sahiptir. Özellikle perdeye yansıyan savaş sahneleri, fantastik bir macera filminden ziyade *Cesur Yürek* gibi tarihi yapımlardan çıkmış gibidir. Yani Jackson, kendini yönetmenlik açısından bir üst lige taşıyan bu üçlemede fantastik bir dünyayı gerçekçi bir şekilde ele alırken eşine rastlamanın çok güç olduğu bir denge yakalamıştır. Sinematografik anlamda böyle bir başarı sergilerken ele aldığı eserin ruhundan da hiçbir şekilde uzaklaşmaz. Yönetmen senaryoda bazı karakterler ve hikaye detaylarından feragat etse de *Yüzüklerin Efendisi* üçlemesi, kaynak kitapların anlatısal derinliğinin hakkını verir. Bunu yaparken de geniş kitlelere ulaşır; hem sanatsal hem de finansal bir başarı hikayesi yazar adeta. Eline geçtiği herkesin hayatını tepetaklak eden Güç Yüzüğü'nün Mordor'a götürülüp sonsuza kadar yok edilmesi çevresinde gelişen olayları anlatan bu üç filmlik seri, toplamda 558 dakikayı bulan koca bir destana, bir popüler kültür fenomenine dönüşür sonunda. Ama hiçbir başarı cezasız kalmaz; hele ki olaylar 2010'larla birlikte iyiden iyiye yaratıcılık krizi içine girmiş Hollywood'da geçiyorsa.

Peter Jackson'ın daha *Yüzüklerin Efendisi*'ni tasarlarken bile yine Tolkien'in imzasını taşıyan ve üçlemede geçen olayların öncesine odaklanan *Hobbit* romanını da beyaz perdeye aktarmak istediği bilinen bir gerçek. Fakat bu noktada proje bazında bir hata olduğunu inkar etmek de oldukça güç. Zira Jackson, bu kitabı da tıpkı *Yüzüklerin Efendisi* gibi üç bölümlük bir seri olarak uyarlamıştır. Biraz iyi niyetli düşünüp bunun ticari tarafı ağır basan bir karar olduğunu düşünmediğimiz noktada bile ortada bir sorun var gibi görünüyor. Çünkü *Hobbit*, sadece tek kitaplık bir hikaye anlatır; toplam uzunluğu *Yüzüklerin Efendisi*'ndeki herhangi bir kitabın bile oldukça altındadır. Ton olarak da çok daha "hafif"tir. Üçleme, karanlık alana girmekten imtina etmeyen bir destanken *Hobbit*, daha çok çocuklara yönelik olarak kaleme alınmış masalsı bir anlatı sunar. Yani bu kitap hem içerik hem de anlatılacak malzeme açısından *Yüzüklerin Efendisi*'yle aynı sıklete çıkabilecek bir film için uygun değildir. Dolayısıyla Jackson'ın ilk üçlemede oldukça önemli bir yan karakter olan Bilbo Baggins'i de

Jim Rygiel, Randall William Cook, Richard Taylor ve Mark Stetson ödülleriyle.

Güç Yüzüğü'nün sonsuza kadar yok edilmesi çevresinde gelişen olayları anlatan üç filmlik seri, toplamda 558 dakikayı buluyor.

epik bir hikayenin başkarakteri yapma çabası; etkileyicilikten uzak, gereğinden fazla uzatılmış, sıradan bir fantastik filmler serisiyle sonuçlanır. Bir bakıma Jackson'ın kendi yarattığı mucizenin etkisine kapılmış, hatta tuzağına düşmüştür.

2020'lerde ya da dijital platformların çağında yükselen dalga da *Yüzüklerin Efendisi* evreninin cazibesine karşı koyamadı ve 2022'de *Güç Yüzükleri* dizisi Amazon Prime ekranlarında seyirciyle buluştu. Elbette ki diziden beklentiler çok yüksekti. Zira bu yapım, dizi tarihinin en büyük bütçeli projelerinden biriydi ve hem edebiyat hem de sinema tarihinin en önemli serilerinden biriyle doğrudan ilişkiliydi. Fakat *Güç Yüzükleri*, yarattığı bu beklentinin karşılığını özellikle azılı Tolkien hayranları nezdinde bulamadı, hatta bunun da ötesinde ciddi bir tepkiyle karşılaştı. Bunun en büyük nedeni, dizinin hikayesinin pek çok noktada Tolkien'in eserlerinden önemli ölçüde uzaklaşması ve senaryodaki mantık hatalarıydı. Bu eleştiriler kendi içinde tutarlı ve sağlam temeller üzerinde oturuyor olsa da filmlerin ya da dizilerin birer "içeriğe" dönüştüğü çağda Jackson'ın orijinal üçlemesi gibi destansı bir yapımla karşılaşma ihtimalinin de son derece düşük olduğunu söylemek gerek. Bu açıdan bakıldığında *Güç Yüzükleri,* çok yoğun bir deneyim vadetmese de özellikle prodüksiyon kalitesiyle öne çıkan bir dizi olarak nitelenebilir pekala; elbette ki Tolkien hayranlarının çok da haksız olamadığını kabul ederek...

Tam da bu noktada, son *Yüzüklerin Efendisi* yapımı böylesi bir tartışma yaratmışken 2024'te Orta Dünya'da geçen yeni bir film seyirciyle buluşacak hem de yine animasyon formatında: *The Lord of the Rings: The War of the Rohirrim*. Üçlemede çok önemli bir yeri olan Rohan'da geçecek ve Miğfer Dibi'nin hikayesini anlatacak bir film fikri bile heyecan vericiyken bu yapıma animasyon alanında kendini kanıtlamış yönetmen Kenji Kamiyama'nın imza atıyor oluşu projeyi daha da heyecan verici kılıyor. Orta Dünya açısından çok önemli bir yerde duran bir döneme ve 9. Rohan Kralı Miğfer Tokmakel'e odaklanacak bir animasyon filminin, *Yüzüklerin Efendisi* efsanesiyle yolu kesişmiş herkes için etkileyici deneyim vadettiği aşikar. Ama yine bir animasyon filminin sizi tatmin etmeyeceğini mi düşünüyorsunuz? O halde bu yapımı Peter Jackson'ın da yaratıcı ekibinde yer alacağı yeni *Yüzüklerin Efendisi* filmlerini beklerken bir ara sıcak olarak değerlendirebilirsiniz.

MODERN MİMARİNİN "FARKINDALIĞI"

Yazı: Esra Dede Kağıtçı

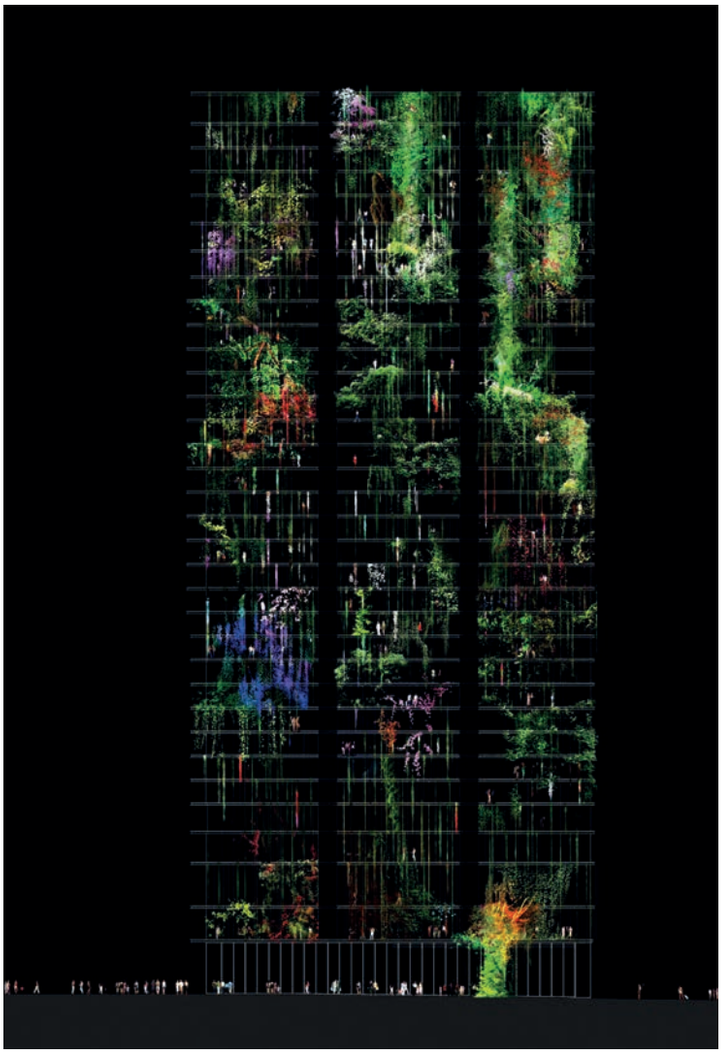

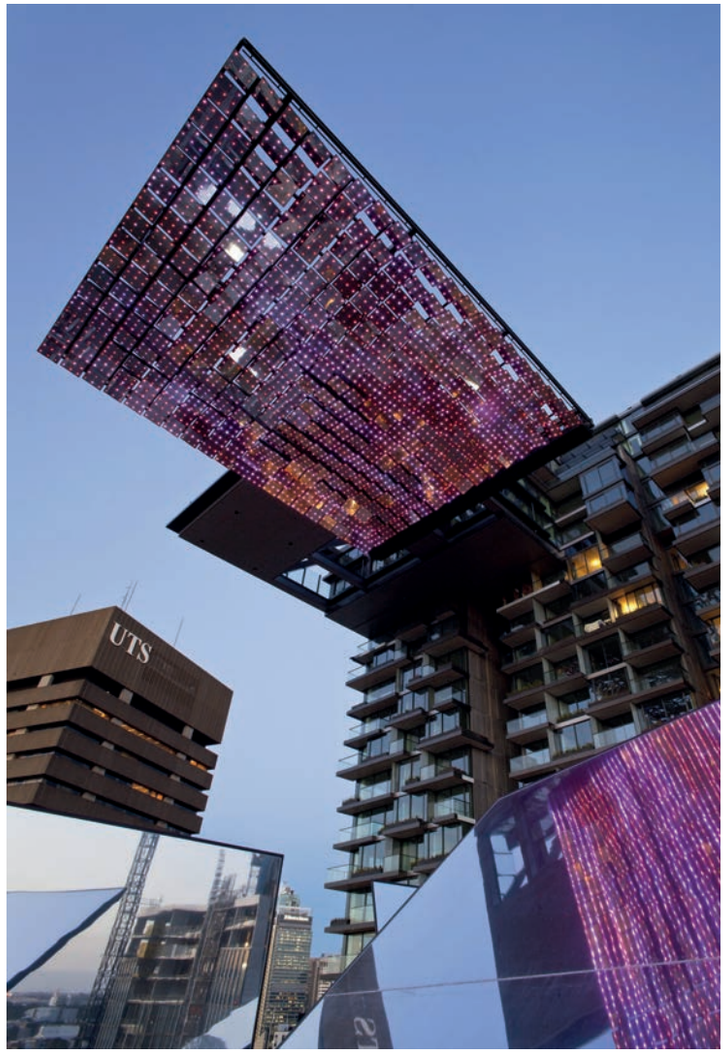

Sol sayfa: Ateliers Jean Nouvel tarafından tasarlanan One Central Park, Sidney.

Louis Sullivan, 1896'da, *The Tall Office Building Artistically Considered* makalesinde "Form ever follows function" (Biçim her zaman işlevi takip eder) ifadesini kullanmıştır. Kökleri; mimarinin sağlamlık, yararlılık ve güzellik üçlüsünü vurgulayan Vitruvius'un Antik Roma ideallerine dayanan bu kavram, tarih boyunca yankılanmıştır. "Süs ve Suç" gibi etkili yazılar da bu düşünceyi aksettirerek 19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında modern mimarinin manzarasını şekillendirdi. Bugün bu fikir, modernizmin temel taşı olarak mimaride köklerini iyice derinleştirmiştir.

Günümüzde modern mimaride, estetik ve işlev arasında bir denge kurarak ilerliyoruz. Modern tasarım alanında işlevselliğe yapılan vurgu, yenilikçi teknolojilerin ve sürdürülebilir uygulamaların ön planda olduğu yeni bir dönemi başlattı. Modern mimari artık mimarları, yarattıkları eserlerin estetik arzularını çevresel etkinin net bir farkındalığıyla uyumlu hale getirme problemine çözüm aramaya davet ediyor. İşlevsellik, mimarların sadece görsel olarak hoş yapılar değil aynı zamanda çevreye duyarlı ve teknolojik olarak gelişmiş binalar inşa etmelerinin mihenk taşı haline gelmiştir. Dekoratiften işleve geçiş sadece şehirlerimizin fiziksel yapısını yeniden şekillendirmekle kalmıyor, bir diğer taraftan çevreyle olan ilişkimizi de yeniden tanımlayarak 21. yüzyılda mimarinin başarabileceklerinin sınırlarını zorluyor.

One Central Park, güneş ışığını aşağıdaki bahçelere ve kamusal alanlara yönlendiren, kulelerin tepesindeki hareketli aynalardan oluşan öncü bir heliostat sistemi içeriyor.

Çağdaş mimarinin sürekli gelişen ortamında, teknolojik yenilikler ve sürdürülebilir uygulamalar arasındaki sinerji, yaratıcı çabalarımızın ön saflarında yer alıyor. Mimarlar olarak kendimizi bu iki alanın kesişiminde buluyoruz. Modern mimari, en son teknolojiyle çevreye duyarlı tasarım ilkelerinin kusursuz bir şekilde bir araya getirilmesinin bir kanıtıdır. Mimari vizyonun özü, mekanları canlandırma sanatında yatar ve bu kullanıcılarına verimlilik ve zarafetle hizmet vermesini sağlar. Çizilen her çizgi, seçilen her malzeme ve entegre edilen her sistem, yaratımların işlevselliğini artırmak için titizlikle seçilir. Bu mimari keşfinde, akıllı otomasyon, yenilenebilir kaynakların gücünden yararlanma ve pasif tasarım sanatı alanlarına giriş yapıyoruz.

Modern mimari alanında teknolojik gelişmeler, mekanları tasarlama ve deneyimleme şeklimizde devrim yaratmıştır.

Kanada'daki Nk'Mip Çöl Kültür Merkezi, yalıtım sağlamakla kalmayıp aynı zamanda yerel ekosistemle uyumlu bir şekilde harmanlanan yerli çöl bitkileriyle süslenmiş yaşayan bir çatısı var.

Binalarımız artık akıllı sensörler, otomasyon sistemleri ve enerji tasarruflu cihazlar gibi son teknoloji unsurlarla donatılıyor ve bunların hepsi işlevselliği ve verimliliği artırmak için uyumlu bir şekilde çalışıyor. İnsan varlığına akıllıca yanıt veren; aydınlatmayı, sıcaklığı ve güvenliği sorunsuz bir şekilde ayarlayan alanlar hayatımıza günden güne daha çok dahil oluyor. Bu yenilikler tasarımlarımızın yapı taşları ve yalnızca estetik açıdan göze hoş göründüğü gibi kullanıcılarının ihtiyaçlarına da son derece duyarlı ortamlar yaratmamızı sağlar.

Teknolojinin getirdiği imkanlar bir kenarda dursun, modern mimarinin sürekli gelişen manzarasında sürdürülebilirlik, tasarım felsefelerimize yön veren değerli bir kılavuz olarak duruyor. Sürdürülebilir mimariyle sorularımıza cevap arıyoruz. Binalarımızda yeşil çatılar, güneş panelleri ve yağmur suyu toplama sistemleri gibi yenilikçi unsurları benimsiyor, enerji ve su ihtiyaçlarını karşılamak için doğanın gücünden faydalanıyoruz. Pasif tasarım ilkesini benimseyerek, yapılarımızı doğal ışıkla ve havalandırmayı en üst düzeye çıkaracak şekilde yönlendiriyor ve yapay sistemlere olan bağımlılığı önemli ölçüde azaltıyoruz. Ayrıca, sürdürülebilir malzeme seçimi ve titiz yalıtım teknikleri sadece israfı en aza indirmekle kalmıyor aynı zamanda enerji verimliliğine de katkıda bulunuyor. Mimari, estetiğe ek olarak çevresel sorumluluğumuzu da yerine getirdiğimiz insan yerleşimini ve doğayı uyumlu bir şekilde bir araya getiren mekanlar oluşturma misyonunu üstleniyor.

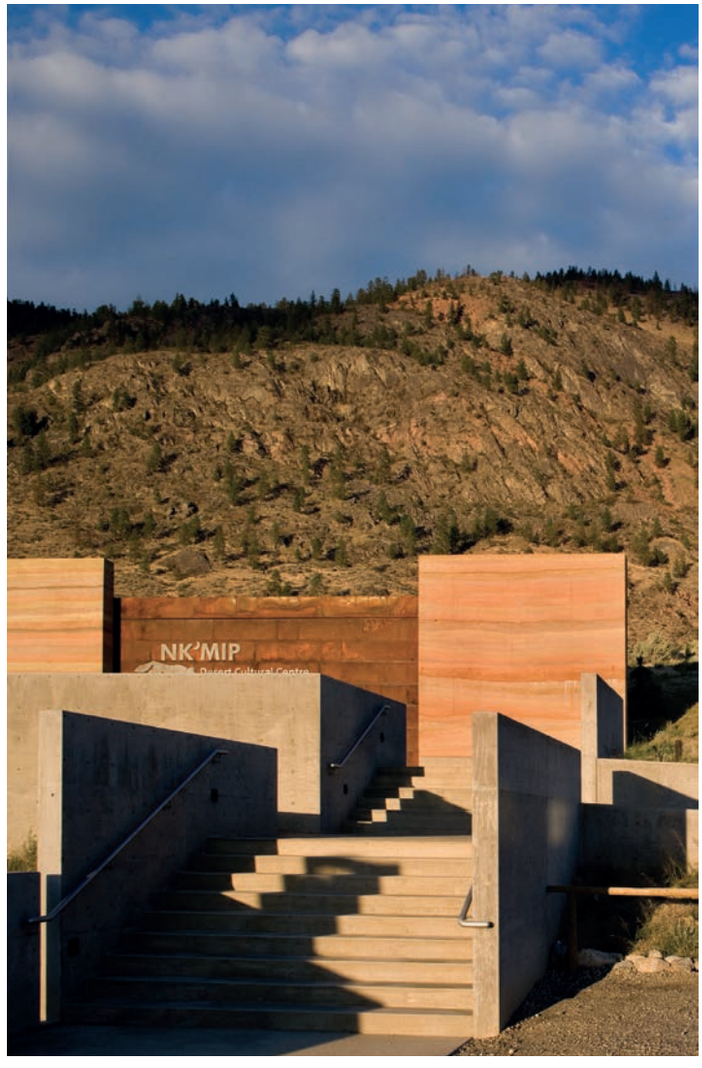

Birleşik Arap Emirlikleri'ndeki El Bahr Kuleleri, modern mimaride, özellikle de teknoloji alanında işlevselliğin zirvesini örneklemektedir. Temel mimari yeniliklerden biri, 2.000 geometrik modülden oluşan duyarlı cephe sisteminde yatmaktadır. Güneşin hareketine göre açılıp kapanacak şekilde stratejik olarak tasarlanan bu modüller, geleneksel İslami maşrabiya perdelerine benzer bir işlev görüyor ancak yüksek teknolojili bir dokunuşa sahip. Bu dinamik gölgeleme sistemi kulelere görsel olarak çarpıcı bir unsur katmakla kalmıyor aynı zamanda enerji verimliliğinde de önemli bir rol oynuyor. Güneşin konumuna göre ayarlanan sistem, doğal ışık penetrasyonunu en üst düzeye çıkarırken güneş ısısı kazanımını en aza indiriyor. Bu akıllı yaklaşım, yapay aydınlatma ve soğutma ihtiyacını önemli ölçüde azaltarak kulelerin enerji verimliliğini ve sürdürülebilirliğini artırıyor. Al Bahr Kuleleri, arkasındaki ileri mühendisliği ve teknolojinin hem biçimi hem de işlevi geliştirmek için mimari tasarıma nasıl dahiyane bir şekilde entegre edilebileceğini görebileceğimiz bir proje.

Genellikle dünyanın en yeşil ticari binası olarak adlandırılan Seattle'daki Bullitt Center'da, ileri teknoloji ve sürdürülebilir çözümler ustaca bir araya getirilmiştir. Bina, çatısını kaplayan ve tüm tesise güç sağlayan yenilenebilir enerji üreten etkileyici bir dizi fotovoltaik panele sahiptir. Buna ek olarak akıllı tasarımı enerji tasarruflu LED aydınlatma ve akıllı havalandırma sistemleri içermekte, enerji kullanımını optimize etmekte ve bina sakinleri için konforlu bir ortam sağlamaktadır. Bullitt Center'ın net sıfır enerji hedefi, yenilikçi kompost tuvaletler, yağmur suyu toplama sistemi ve radyan ısıtmayla daha da gerçekleştirilmiştir. Büyük pencereleri ve açık alanları yalnızca doğal gün ışığını kolaylaştırmakla kalmaz, aynı zamanda iç mekan ile çevre arasındaki bağlantıyı da güçlendirir. Ayrıca Bullitt Center, enerji performansı hakkında veri toplayan ve sürdürülebilir tasarım alanına değerli bilgiler katan sağlam bir izleme sistemine sahiptir. Bullitt Center, stratejik planlama ve yenilikçi çözümlerle binanın yalnızca çevresel etkilerini azaltmakla kalmayıp aynı zamanda kentsel peyzajda işlevsellik ve verimlilik açısından yeni yaklaşımlar sunuyor.

Seattle'daki Bullitt Center'da ileri teknoloji ve sürdürülebilir çözümler bir araya getirildiği gibi bina, çatısını kaplayan ve tüm tesise güç sağlayan yenilenebilir enerji üreten etkileyici bir dizi fotovoltaik panele sahip.

Birleşik Arap Emirlikleri'ndeki El Bahr Kuleleri.

British Columbia'nın pitoresk manzarasının ortasında yer alan ve yerli Okanagan Ulusu'nun geleneksel çukur ev mimarisine atıfta bulunan Nk'Mip Çöl Kültür Merkezi, yalıtım sağlamakla kalmayıp aynı zamanda yerel ekosistemle uyumlu bir şekilde harmanlanan yerli çöl bitkileriyle süslenmiş yaşayan bir çatıya sahiptir. Tesis, sulama için toplanan yağmur suyunu kullanan ve belediye su kaynaklarına olan talebi azaltan bir yağmur suyu toplama sistemi içermektedir. Ayrıca, stratejik yönlendirme ve yüksek performanslı camların kullanılmasıyla enerji verimliliği sağlanarak ısı kaybı en aza indirilmiş ve doğal gün ışığı optimize edilmiştir. Mimarlar, yerel kaynaklı malzemelerin kullanımına öncelik vererek ulaşımla ilişkili karbon ayak izini azaltmış ve bölgesel ekonomiyi desteklemiştir. Aynı zamanda ziyaretçileri çöl ekolojisi ve korunması konusunda eğitmeye odaklanıyor ve yerel çevrenin daha iyi anlaşılmasını sağlamasıyla da öne çıkıyor.

Sidney'de, Ateliers Jean Nouvel tarafından tasarlanan One Central Park, yenilikçi tasarım unsurlarıyla kentsel yaşamı yeniden tanımlayarak modern mimaride sürdürülebilirliğin önemli bir temsilcisi olarak karşımıza çıkıyor. En çarpıcı özelliklerinden biri, yemyeşil bitki örtüsüyle dolu gökyüzü bahçelerinin kulelerin cephelerine entegre edilmesi. Bu yeşil alanlar biyoçeşitliliği teşvik ediyor ve hava kalitesini artırarak daha sağlıklı bir kentsel ortam yaratılmasına katkı sağlıyor. Proje, güneş ışığını aşağıdaki bahçelere ve kamusal alanlara yönlendiren, kulelerin tepesindeki hareketli aynalardan oluşan öncü bir heliostat sistemi içermektedir. Bu ilginç teknoloji, maksimum güneş ışığı penetrasyonu sağlayarak bitki büyümesini desteklemekte ve gündüz saatlerinde yapay aydınlatma ihtiyacını azaltmaktadır. Ayrıca, enerji tasarruflu bina sistemleri, güneş panelleri ve yağmur suyu toplama teknikleri de çevre dostu profiline katkıda bulunmaktadır. One Central Park, modern konforlardan ödün vermeden sürdürülebilir yaşamı vurgulayarak doğa ve mimarinin uyumlu bir karışımını sergiliyor. Yeşil alanlara, enerji verimliliğine ve yenilikçi güneş ışığı yönlendirme tekniklerine olan bağlılığı, onu sürdürülebilir mimari uygulamaların ön saflarına yerleştirmekte ve gelecekteki kentsel gelişmeler için bir örnek oluşturmaktadır.

Sağ sayfa: Enerji verimliliğinde önemli bir rol oynayan El Bahr Kuleleri'ndeki modüller, güneşin hareketine göre açılıp kapanacak şekilde stratejik olarak tasarlandı.

Modern mimarinin sürekli gelişen ortamında, en son teknoloji ve sürdürülebilir uygulamaların çeşitli entegrasyonu yeni bir tasarım inovasyon çağını getirdi. Duyarlı cepheler, net sıfır çözümler, kültürel duyarlılık ve eko uyumlu yapıların keşfi; işlevsel, teknolojik olarak gelişmiş ve sürdürülebilir mimarideki sınırsız potansiyeli göstermektedir. Bu gelişmeler sadece işlevselliğin özünü yeniden tanımlamakla kalmıyor mimari, çevre ve insan deneyimi arasındaki zorunlu ilişkinin de altını çiziyor. Mimarlar, sınırları zorlamaya devam ederken bu başarılar mimarinin doğayla uyum sağlama, yaşamları iyileştirme ve gelecek nesillere ilham verme konusundaki dönüştürücü gücünü vurgulayarak ileriye dönük bir yolu aydınlatıyor.

1947

YÜKSEK RAKIMDA LEZZET

Yazı: Selin Ekim

Sol sayfa: **Michelin Rehberi'ne üç yıldız ile 2017'de eklenen Courchevel'deki Le 1947 à Cheval Blanc.**

Avrupa'nın en önemli sıradağları, batıda Fransa'dan başlayıp doğuda Slovenya'ya kadar uzanan Alpler... Fransa, İsviçre, İtalya, Avusturya, Almanya ve Slovenya boyunca Avrupa'nın ortasında uzanan Alpler; doğal güzellikleri, dağ sporları için ideal koşulları ve tarihi önemi nedeniyle uzun yıllardır hepimizin de bildiği gibi popüler bir destinasyon.

Alp Dağları dört mevsim boyunca gezginleri kendine çekiyor olsa da özellikle kış aylarında kayak turizminde kendini ayrı bir seviyeye çıkardı. Öte yandan Alpler'in dokunduğu sekiz ülkeden biri olan Fransa, gastronomideki konumu sebebiyle de kayak ve lezzet noktalarının birleşiminde. Bir diğer deyişle bembeyaz görünümü ve kayak sporunun farklılaşan tarafıyla Fransa Alpleri, şirin şaleleri, birbirinden lezzetli yemekler sunan restoranlarıyla da gastronomi çeşitliliğinin canlı tutulduğu bir bölge. Jet-set'in ilk tercihi, lüksün çeşitli versiyonlarını sunan modern kayak tesislerinin dahilindeki bir bölgede elbette restoranların da aynı kalibrede olması şaşırtıcı değil. Hal böyle olunca seyahat ve gastronominin ortak potasında, 40 Michelin yıldızlı restoranıyla Fransız mutfağının 'Everest'i haline gelen Fransız Alpleri'nde bu kış listenize ekleyebileceğiniz restoranları sıralamak kaçınılmaz.

Mont Blanc'a bakan ahşap bir kulübe olan La Clusaz yakınlarındaki La Masion des Bois, yakın zamanda ikinci Michelin yıldızını aldı.

Flocons de Sel, Megève

Zeminden tavana ahşap ve benzeri doğal malzemeler ve güneşin içeri girmesine izin veren büyük cumbalı pencereleriyle rahatlatıcı dekorasyon daha ilk adımda samimi bir yerde olduğunuzu hissettiriyor. Şef Emmanuel Renaut'nun yönetimindeki Flocons de Sel; kuşkonmazlı turtalar, yaban havucu ve pancar gnocchi gibi tabaklarla sizi eski bir Alp dağ evi atmosferine götürüyor. Renaut, eski bir Alp avcısı ve klasikleri beklenmedik ve baştan çıkarıcı tatlar ekleyerek yeniden yorumlayan Marc Veyrat'ın l'Auberge d'Eridan'daki eski ortağıdır. Bu sanatçılık ona hiç şaşırtıcı olmayacak şekilde üç Michelin yıldızı kazandırdı.

Le 1947 à Cheval Blanc, Courchevel

Michelin Rehberi'ne üç yıldız ile 2017'de eklenen Le 1947, Sybille de Margerie tarafından tasarlanmış son derece çağdaş ve muhteşem bir dekora yerleştirilmiş sadece beş masa ile misafirlerini ağırlıyor. Dümendeki şef Yannick Alléno, Fransız gastronomisine kişisel ve son derece eğlenceli bir yaklaşım getirerek dağın kült ürünlerini çağdaş teknikler ve şaşırtıcı soslarla harmanlıyor. Uzmanlık alanları arasında çiçek buharında deniz tarağı veya Reblochon'dan kar mantarı yer alıyor.

Yukardan aşağı: Üç Michelin yıldızlı La Bouitte'in mutfağında Rene ve Maxime Meilleur var.

1933'te Marie ve Hyppolyte Mounier tarafından açılan ve eski bir çiftlik evinde yer alan dört yıldızlı Chalet Mounier.

The Farçon, Courchevel'in merkezinde, Üç Vadi yamaçlarında yer alan bir Michelin yıldızlı bir aile işletmesi.

Şef Emmanuel Renaut'nun yönetimindeki Flocons de Sel'deki tabaklar, Renaut'nun klasiklere beklenmedik tatlar ekleyerek yeniden yorumlamasından oluşuyor.

Les Explorateurs, Val Thorens
Restoran sıcak bir dağ evinde hissettiren dekorasyonuyla 2.345 metre yükseklikte Val Thorens'ın merkezinde, beş yıldızlı Hotel Pashmina'nın içinde yer alıyor. Michelin yıldızlarıyla derecelendirilmiş Les Explorateurs, iki şef Josselin Jeanblanc ve Romuald Fassenett'in yeteneklerini birleştiriyor. Şef Jeanblanc memleketi Jura Dağları'nın tariflerini Fransa'nın dört bir yanından temin edilen birinci sınıf malzemeleri kullanarak, ilham veren yaratıcılıkla tabaklara yansıtıyor. Pasta şefi Sebastien Deleglise de 2023 Michelin Rehberi'nde "Passion Dessert" ödülüne layık görüldü.

La Maison des Bois, Manigod
Yakın zamanda ikinci Michelin yıldızını alan La Clusaz yakınlarında yer alan La Masion des Bois, Mont Blanc'a bakan ahşap bir kulübede hizmet veriyor. Etrafı organik tavukların barındığı kümesler ve sebze bahçeleriyle çevrilidir. Bu keyifli restoranın mutfağında sıcak bir aile hikayesi var. Bir baba ve kızının elleriyle oluşturduğu menü yerel ve mevsimsel olarak öne çıkıyor. Şef Marc Veyrat'nın yüksek rakımda yetişen yabani ot ve mantar bilgisi, Institut Paul Bocuse mezunu kızı Elise'in yaratıcı teknikleriyle birleşiyor.

Restaurant Albert 1er, Chamonix
Joseph Carrier tarafından 1903'te Mont Blanc'ın eteklerinde kurulan bu rustik bina, ahşaptan yapılmış lüks bir Relais & Chateau'ya dönüştürüldü. Bir Michelin yıldızlı Restaurant Albert kurulduğundan beri aynı ailenin dört farklı kuşağı tarafından işletiliyor. Günümüzde torun Pierre Maillet yönetiminde olan restoranın şefi Damien Leveau. Savoi ve Piemonte'un mutfak geleneklerinden esinlenen şef, Alplerin lüksüne mükemmel şekilde uyum sağlayan leziz yemekler sunmaktadır.

Kurulduğundan beri aynı ailenin dört farklı kuşağı tarafından işletilen Restaurant Albert 1er, kendilerine ait aromatik bahçelerinde yetiştirilen otlar ve baharatlarla yemeklerini lezzetlendiriyor.

Cenevre Gölü'nden beyaz balık, Mont Blanc çevresinden salyangoz ve yerel çiftliklerde yetiştirilen kuzu etleri, menünün öne çıkanları arasında yer alıyor. Restorana ait aromatik bahçelerinde yetiştirilen otlar ve baharatlar yemeklerin lezzetini daha da yukarılara taşıyor.

The Farçon, La Tania
The Farçon, Courchevel'in merkezinde, Üç Vadi yamaçlarında yer alan bir Michelin yıldızlı bir aile işletmesi. Şef Julien Machet, Savoy Hanedanlığı'nın izlerini sürüyor. Val d'Aosta, Valais ve Piemonte bölgelerinin en kaliteli ürünleriyle Savoy Dükalığı'nın reçeteleriyle ziyaretçilerini adeta bir gastronomi tarihi yolculuğuna çıkarıyor.

La Bouitte, Saint Martin de Belleville
Deniz seviyesinden 1500 metre yükseklikte, Les Menuires ve Val Thorens'a giden yolda yer alan La Bouitte'in üç Michelin yıldızıyla birlikte mutfağında samimi bir aile tarihi yer alıyor. Beş yıldızlı otelin içinde yer alan restoranın şefliğini baba, oğul Rene ve Maxime Meilleur yapıyor.

The P'tit Polyte, Les Deux Alpes
Eski bir çiftlik evinde yer alan dört yıldızlı Chalet Mounier bir aile işletmesi. 1933'te Marie ve Hyppolyte Mounier tarafından açılmış ve şalenin restoranına Hyppolyte'nin çocukluk takma adı olan P'tit Polyte adı verilmiş. 2015 yılında bir Michelin yıldızıyla derecelendirilen restoran, 15.000 şişelik etkileyici mahseniyle de dikkatleri çekiyor.

YapıKredi Crystal

Yapı Kredi Crystal sahipleri dünyanın her yerinde tüm otel ve restoran harcamalarında **%5 indirim ayrıcalığına sahiptir.**

OD URLA DÖNGÜSÜ

Röportaj: Aylin Kumdagezer

İstanbul'un ardından Michelin Guide'a dahil olan İzmir'den beklediğimiz bir senaryoydu aslında OD Urla'nın hem Michelin hem de Yeşil Michelin alması. Ancak Osman Sezener ile geçmiş ve gelecek bağlantılarıyla OD Urla'yı yeniden keşfetmeli.

Michelin yıldızlı restoranlarda tecrübe edinmek adına seyahat etmek artık bir yaşam biçimi olarak görülüyor. Dünyayı deneyimlemenin en iyi yolunun gastronomi olduğunu söyleyebilir misiniz?
Elbette ancak bu yalnızca ödüllü restoranlarda yemek yemek olarak görülmemeli. Her şehrin, ülkenin kültürüne ait sokak lezzetlerinden, spontane şekilde önümüze çıkan tüm tatlara duyulan merak dünyayı deneyimlemenin büyük parçası.

Türkiye'de ise bölgeler her sene yenileniyor. İstanbul'un ardından listeye İzmir ve Bodrum da eklendi. Urla nezdinde nasıl bir gelişim ve değişimden bahsedebiliriz?
Beş sene önce Urla'daki arazimizde böyle bir projeye giriştiğimizde, Urla'nın bir gastronomi destinasyonu haline geleceğini hayal ederdik. Tam da öyle oldu. Tabii ki büyük bir değişim söz konusu; artık global anlamda da bir gastronomi turizminden bahsedebiliriz Urla için.

Michelin yıldızı kazandırdığına etkisi olduğunu düşündüğünüz bir hikayeniz var mı? Reçetelerin yaratılmasında size ilham veren ne oldu?
Çocukluğumu, babamın kurmuş olduğu Pizza Venedik'te geçirmemin; orada sık sık çalışarak, zaman harcayarak, bir ekibin nasıl işlediğini görerek büyümemin katkısı hayli fazla. Çok kültürlü ailemin sofralarında da her zaman yaşadığımız yerlere ait malzemelerden yapılmış yemekler olurdu. Bu yüzden ben de aslında malzemenin kendisinden ziyade, malzemenin çıkış yeri ve şartlarından, en iyisi olarak sofraya gelebilmesinden ilham alıyorum diyebilirim.

Gastronomi devinim içerisinde. Yakın gelecekte menünüze dahil etmekten özellikle heyecan duyduğunuz yeni oluşum veya tatlar var mı?
Trendler doğrultusunda hareket etmeyeceğimi biliyorum. OD Urla içerisinde kendi bostanımızı, kendi bitki ve baharat bahçelerimizi, kendi süt ürünleri üretimimizi yapmamızın bir sebebi var. Her zaman en başa, en temele dönerek tatlar oluşturmak. Bizim devinimimiz bu yönde olacak diye düşünüyorum.

OD Urla'nın Michelin yıldızı kazanmış olması üzerinizde bir baskı oluşturuyor mu?
Michelin Guide tarafından böyle güzel ödüllere layık görülmek elbette büyük mutluluk ve gurur. Dünyada birçok restoran ve şefe baskı oluşturduğu da kesin. Ama bizim bu noktada yapmamız gereken, ziyaretçilerin bizi her daim neden sevdiğini ve neden tercih ettiğini unutturmamak. Çıtamızı kendimiz için her zaman yükseltmeye de devam etmeliyiz.

Osman Sezener

Tarladan sofraya ve sürdürülebilir mutfak hareketinin öncülerinden biri olarak sürdürülebilirlik anlayışı nasıl başladı?
Böyle bir arazide bir hayali gerçekleştirmek her şeyden önce bize büyük bir imkan sağladı. Kaynağını bildiğimiz, doğrudan sürecine tanık olduğumuz kendi ürünlerimizi en iyi kalitede üretmeye başladık. Doğanın içinde olmaktan keyif alan, restoranını da böyle bir alanda konumlandıran bir şef olarak sürdürülebilir ilkelerle hareket etmemek doğru olmazdı. Kendi mahsullerimizi üretmekten yerel açıdan ciddi bir istihdam sağlamaya, hiçbir şeyi ziyan etmemek adına "sıfır atık" tarifler yaratmaya ve kaynağını bildiğimiz ürünlere, karbon ayak izini de azaltarak "0 km" bir mutfak yaratarak devam etmek bu 5 senede sürdürülebilirlik adına yaptıklarımızdan yalnızca bazıları. Her geçen gün yolda öğreniyoruz ve gittikçe daha fazlasını yapacağımıza da eminiz.

Türkiye'nin küresel perspektifteki konumunu da düşünerek "Küresel bir anlayış kazanmak istiyorsak önce yerelimizi öğrenmeliyiz." cümlenizde özellikle altını çizmek istediğiniz nokta nedir?
Türkiye lokasyonu gereği çok kültürlü ve çok özel bir coğrafya tabii ki. Ancak bazen daha doğrusu zaman ilerledikçe nelere sahip olduğumuzu, nereden geldiğimizi unutuyoruz. Halbuki en geçmişe, başlangıçlara, köklere baktığımızda en özel şeylere ulaşıyoruz. Biz bunları sahiplenip, görüp ortaya çıkardıkça; başkaları da bizi bu özelliklerle hatırlayacaktır.

Lezzet kadar elzem olan bir mesele sunum. Bir tabakta estetiğe nasıl ulaşırsınız?
Estetik anlayışının zaman ve deneyimle doğru orantılı olduğuna inanıyorum. Bir de tabii doğa büyük bir ilham kaynağı. Gerçekten izleyerek gözlemleyerek ve devamlı denemeler yaparak o estetiğe ulaşılabileceğini düşünüyorum.

Tatlar aynı zamanda hatıralarla da eş anlamlı. Bu minvalde yediğiniz zaman sizi başka zamanlara götüren bir tat var mı?
Sanıyorum yediğim her özel yemek beni farklı zamanlara götürüyor; tek bir yemekten bahsetmek çok zor.

YapıKredi Crystal

Yapı Kredi Crystal ile OD Urla'nın eşsiz lezzetlerini deneyimlerken **%20 indirim ile ayrıcalıklısınız.**

SINIRLI SAYIDA: VINO LOCALE

Röportaj: Aylin Kumdagezer

Dünyada 480 tane bulunan, yeşil Michelin yıldızının bir tanesi de İzmir'de. Hal böyle olunca 2018'den günümüze kadar Vino Locale'in sürdürülebilir ve yenilikçi taraflarını Ozan Kumbasar'dan dinliyoruz.

1 Michelin, 1 Yeşil Michelin, 1 Michelin Sommelier yıldızlarıyla listedesiniz. Aynı anda bu ödülleri alacağınızı bekliyor muydunuz?
2018'in başında eşim Seray'la beraber hayalimiz olan 7 masalı restoranımızı açtığımızda işin bu noktaya kadar gelebileceğini inanın düşünmemiştik. Her geçen sene hem Seray hem de ben "Yaptığımız işi daha iyi nasıl yapabiliriz? Kendimizi nasıl daha da geliştirebiliriz?" diye düşündük. Altı senede emeklerimizin karşılığını alabildiğimiz için gerçekten çok mutluyuz. Türkiye'de 3 farklı kategoride yıldız alan ilk restoran olmak hayallerimizin de ötesinde bir başarı oldu.

Michelin yıldızıyla artan ilgiyi de düşündüğümüzde, yenilik ile halihazırda inşa ettiğiniz tarzınızı koruma arasında nasıl bir denge kurmayı planlıyorsunuz?
Biz 7 masası olan butik bir restoranız. Açıldığımız günden beri servis ve yemek kalitemizi koruyabilmek adına 30 kişinin üzerinde misafir kabul etmemeye çalışıyoruz. Bundan sonraki süreçte de aynı şekilde servis vermeye devam edeceğiz. Yarattığımız bu dengeyle misafirlerimizin açıldığımız günden beri restoranımıza geldiklerinde aynı servisi, aynı lezzeti ve aynı özeni deneyimlemelerini sağlamaya çalışıyoruz. Sürdürülebilir olmak bizler için gerçekten çok önemli.

Peki aynı soruyu mutfak tarafından yöneltsek; Mutfak vizyonunuza sadık kalırken farklı tatlara hitap etme durumuna nasıl yaklaşıyorsunuz?
Biz açıldığımız günden beri mevsimsel malzemelerle menülerimizi aylık olarak değiştiriyoruz. Malzemeler sürekli değiştiği için tabaklarımızın da aynı şekilde değişmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu, misafirlerimizin restoranımıza her geldiğinde farklı reçeteleri deneyimleyebilmelerini sağlıyor.

Michelin yıldızıyla gelen küresel tanınırlık göz önüne alındığında, yerel ve küresel olarak mutfak kavramına katkıda bulunmak veya

Ozan Kumbasar

sektördeki daha geniş sorunları ele almak için ek bir sorumluluk hissediyor musunuz?
Sadece sektörüme değil, bulunduğum coğrafyaya, üretene, üretilene, toprağa, suya, ağaca da sorumluluğumuz var. Küresel tanınırlık sayesinde sektörün ve coğrafyanın sorunlarına dikkat çekmek ve çözüm bulmak çok daha kolay olacaktır.

Urla'nın ilk şef restoranısınız. İlk zamanlardan günümüze geldiğimizde, Urla'nın geleceğine dair sizi endişelendiren noktalar var mı?
2018'in başında Urla'nın Kuşçular köyünde açıldık. Bir şef olarak elinizin altında bu denli ekilebilir alan bulunması, balıkçılığın ve hayvancılığın yan yana yapılması, üzüm bağlarının ve zeytin ağaçlarının içerisinde konumlanabiliyor olmak paha biçilemez bir şeydi. Fakat Urla'nın zamanla popülerleşmesi beraberinde yapılaşmaya ve tarımsal alanların kaybolmasına sebep oldu. Gidişat açıkçası bizi korkutuyor, tarım arazilerine yoğun yapılaşma ve yetersiz altyapı yavaş yavaş bizleri zorlamaya başladı. Buna karşılık dünyada 480 tane bulunan Yeşil Michelin yıldızının 3 tanesinin Urla bölgesinden çıkması bir tesadüf olamaz. Demek ki bu coğrafya sürdürülebilirlik için gereken her şeye sahip ve buranın korunması gerekiyor.

Sürdürülebilir mutfak Vino Locale için neden bu kadar önemli?
Sürdürülebilirlik son dönemin popüler akımlarından bir tanesi fakat çoğu zaman bunun altının doldurulamadığını görüyoruz. Başından beri attığımız adımları bu akımın bir parçası olmak adına değil doğru olanın, dürüst olanın, temiz olanın bu olması gerektiği için yapıyoruz. Açıldığımızdan beri hep atıksız mutfak prensibiyle çalıştık. Geçtiğimiz 6 yılda yaptığımız tüm uygulamalar, yeşil Michelin yıldızını almamıza vesile oldu. Yani yıldız, mutfağımızda şu ana kadar yaptığımız şeylerin ne denli doğru olduğunu bizlere gösterdi. Bu sebeple bundan sonra da bugüne kadar ne yaptıysak devam edeceğiz.

YapıKredi Crystal

Yapı Kredi Crystal ile Vino Locale'in eşsiz lezzetlerini deneyimlerken **%20 indirim ile ayrıcalıklısınız.**

"YENİ DÜNYA"NIN KIŞ VARYASYONLARI

Yazı: Mert Sezgin

Sol sayfa: Utah'da konumlanan Montage Deer Valley.

Seyahat algımızı şekillendiren lokasyonlar olduğunu kabul ediyoruz. Demek istediğimiz, romantik bir planda zihnimizde ilk beliren şehir Paris iken Akdeniz kültüründen uzaklaşmak istemediğimizde de İtalya ve İspanya fikrine kapılıyoruz. Bunlar "seyahat klişeleri" olarak da düşünülebilir ancak keşfedilecek, görülecek binlerce destinasyon var. İşte tam da bu noktada rotamızı, kayak tatili denince zihinlerde canlanan ilk yerlerden farklı noktalara, çok daha uzaklara çeviriyoruz; Amerika Birleşik Devletleri'ne.

Yüz ölçümünün de bir hayli geniş olmasından dolayı elbette ziyaret edilecek birçok yeri var bu coğrafyanın. Bir önceki paragrafta altını çizdiğimiz basmakalıp lokasyonları bir kenara bırakıp son zamanlarda kıtanın öne çıkan kış turizmi segmentine odaklanıyoruz. Ama her şeyden önce dünyada kayak turizmi nasıl bir seviyede sorusuna hem global hem de yerel araştırma ve verilerin izinde nesnel cevaplar arıyoruz.

Dağ ortamında klasik kıta mutfağının bir kutlaması olan Montage Deer Valley'in özel restoranı Apex.

En fazla kapalı alan kayak merkezi Çin'de bulunurken onu Hollanda, İngiltere, Almanya, Japonya ve Hindistan takip ediyor. Öte yandan güncel araştırmalar, Lihtenştayn nüfusunun % 36'sının kayağa gittiğini gösteriyor ki bu veri, ülkeyi Avrupa'daki en yüksek orana sahip yapıyor. Ancak Lihtenştayn'ın konumunu düşününce neticeyi çok da şaşırtıcı bulmuyoruz. Lihtenştayn'ı ise beklenildiği üzere % 35 ile İsviçre ve % 34 ile Avusturya takip ediyor. ABD'deki kayak ve snowboard sektörünün, 2018-2023 yılları arasında yıllık ortalama % 3,7 büyüme oranıyla 4,6 milyar dolarlık bir pazar büyüklüğüne ulaşması gündemde. Burada ayrı bir parantez açmak gerekiyor: küresel ısınma. Zira değişen ve artan sıcaklıklar kış turizmini direkt olarak etkiliyor. Kaliforniya'daki Sierra Nevada'da kar yağışın oranı 2008'den 2017'ye kadar yılda % 3,5 oranında azaldı ve tahminler sıradağlardaki kar kütlelerinde % 60'ın üzerinde bir azalma olacağı realitesi

Konfor ve kozmopolit kavramları etrafında şekillenen The Little Nell, Aspen'in doğasına uyacak şekilde tasarlandı.

üzerine şekilleniyor. Son araştırmalar ise önümüzdeki 25 sene içerisinde bölgedeki kar örtüsünün tamamen kaybolabileceğini gösteriyor.

2020'de dünya genelinde 400 milyondan fazla kişi kayak seyahatine çıkarken Amerika Birleşik Devletleri'nde 14 milyondan fazla kişi kayakla uğraşıyordu. Geçtiğimiz sene itibarıyla Amerika Birleşik Devletleri'nde 480'den fazla kayak merkezi vardı. 2024'te ve ilerleyen senelerde neler olacak elbette hep birlikte göreceğiz ancak coğrafyanın kış sporlarındaki demografisine baktığımızda 6 milyondan fazla bir oranın 24 yaşının altında olduğunu görüyoruz. Bu da pekala kış sporları nezdinde coğrafyanın oldukça genç olduğunun ve çeşitli merkezlerin gelecek dönemlerde de listeye ekleneceğinin bir göstergesi olabilir. 2020 yılında ise ABD'de en çok ziyaret edilen kayak merkezi, 1,6 milyondan fazla ziyaretçiyle Vail Resort oldu. Yeniden sürdürülebilirlik tarafına geçtiğimizde ise istatistikler, ülkedeki tüm kayak merkezlerinin yıllık enerji tüketiminin yaklaşık 1,7 milyon megavat-saat olduğunu söylüyor. Kayağın çevre üzerindeki etkisinden de yola çıkarak bu alanda daha sürdürülebilir uygulamalara duyulan ihtiyacı es geçmemek gerekiyor.

Amerika kıtasında ilk durağımız Colorado'daki Vail. Kış turizminin yükselen trendlerinden biri olan Vail, farklı zorluk seviyelerine sahip. Genişliği 11 kilometre olan Vail Dağı, 5.317 dönüm arazi ve 195 piste sahip 31 telesiyej sunuyor. Ayrıca Back Bowls, hiç bitmeyen manevralar için de daha fazlasını vadediyor. Zirvenin 3.527 metre olduğu Vail'de bugün 193 pist ve 31 lift bulunuyor. Avrupa'dan aşina olduğumuz geleneksel kayak merkezlerine ek olarak sanat ve festival gibi farklı etkinliklere de katılabileceğiniz Vail'i "kış aktiviteleri kasabası" şeklinde de tanımlayabiliriz. O halde bölgenin spesifik konumlarını incelemeye başlayabiliriz.

The Hythe, Vail bölgesinin en yeni isimlerinden biri zira 344 odasının kapıları geçtiğimiz Kasım ayında açıldı. Vail Dağı'nın eteklerinde ve Eagle Bahn Gondola'ya birkaç adım mesafede yer alan The Hythe, her birinin gün boyu aprés konseptinden ilham aldığı dört restoran alternatifi sunuyor. Kahvaltınızı alacağınız Margie's Haas bölümü adını, İkinci Dünya Savaşı'nda askerleri evinde ağırlayan yerel ev aşçısı Margie Haas'tan alıyor. Revel, özel bir içecek seçkisine ve bölgeden esinlenen tabaklara yer verirken Mountain Ration Grab&Go taze hazırlanmış al-götür mantalitesindeki sunumlarıyla çıkacağınız dağ maceranıza erzak hazırlıyor. Dönüşünüzde ise sizi Colorado'nun yerel üreticileriyle iş birliği içerisinde hazırlanan bir dizi özel içecek serisi bekliyor. Hythe aynı zamanda profesyonel sporcular, yerel uzmanlar ve marka elçileriyle birlikte kış deneyimini farklı bir noktaya getirmek adına Adventure IO ile ortaklık kuruyor; dağcılık, doğa fotoğrafçılığı ve heliski. Bu arada heliski programını ayrıca incelemeli. Öyle ki Amerika Birleşik

Devletleri'ni iki kez olimpiyatlarda temsil eden profesyonel bir serbest stil ve halfpipe kayakçısı Anna Lisa Drew ile birlikte deneyimin parçası olmanız ihtimaller arasında. Helikopter uçuşunuzun ardından 1 gün boyunca macera ve kayak dolu bir gününüz start alıyor. Gün içerisindeki aktivitelerin önderliğini elbette Drew yapıyor. Sizin getirmeniz gereken tek şey kayak botlarınız ve montlarınız oluyor. Öte yandan wellness da iyi bir seçenek: İster Vail'in tek Himalayan Salt Therapy Lounge'unda stresi azaltan bir haloterapi görün isterseniz de doğal orman yağlarıyla aşılanmış bir tedavi için dağın derinliklerine doğru bir kış yürüyüşünü deneyimleyin.

Colorado'daki bir başka lokasyon da Rocky Dağları arasında yer alan Bachelor Gulch. Yığma taş, ahşap, doğadan esinlenen sanat eserleri, çıtırdayan bir şömine, dağ mutfağı ve Japon lezzetlerine yer veren otel kısaca modern bir dağ evinin getirilerini bir araya topluyor. Bachelor Gulch'ın mutfaklarına biraz daha derinlemesine inersek: Farklı pişirme teknikleri, yerel malzemeler ve mevsimsel tatların bir araya getirildiği WYLD; omakase deneyimi sunan ve Japonca "bar" anlamına gelen "Sakaba"; bölgenin gastropub mutfağına odaklanan Buffalos; taş şöminesiyle dağ evi konseptinden ilham alınarak tasarlanan The Great Room ve hafif yemeklerin tadını çıkarmak için ideal bir ortam yaratan The Market... Tahmin edeceğiniz üzere burada da aktiviteler sadece kayakla

1889'dan beri şehrin simgesi haline gelmiş Aspen'deki tarihi Hotel Jerome, Auberge Resorts Collection, *Travel + Leisure* okuyucularının 2023'te Colorado'daki favori otelleri listesinin birincisi oldu.

sınırlı değil. Kayakla ister ilgilenin ister ilgilenmeyin dahil olabileceğiniz birçok etkinlik var. Kar yürüyüşlerinden özel yemekler eşliğinde ateş çukurunun etrafında zaman geçirmeye varıncaya kadar mevsimin bütün getirileri bir arada. Bir diğer taraftan kar motosikletiyle adrenalin seviyeleri yükselirken Beaver Creek'teki Vilar Center'da konser performansıyla sakinleşebilirsiniz. Kış ayları da dahil sinek balıkçılığı, Vail Vadisi'nde popüler bir aktivite. Alanında kendini ispatlamış olta balıkçılarının yardımlarıyla Rocky Dağları'nın nehirlerine oltanızı atabilirsiniz. Tabii biraz da sabırlı olmanız gerekebilir... Öte yandan Bachelor Gulch'ın farklı noktalarına çeşitli günlük aktivitelerinin ve sınırsız s'mores (Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'da popüler olan geleneksel kamp ateşi tatlısı) ikramı olduğunu belirtelim.

Vail Dağı'nın sadece birkaç adım ötesinde konumlanan bir başka isim de Four Seasons Resort and Residences Vail. Bu sefer farklılık yaparak dahil olabileceğiniz faaliyetlerden başlayalım. Alderhof açık hava buz pateni pisti, kış boyunca her gün açık olduğu gibi patenin ardından yemek yiyebileceğiniz farklı lezzetleri de bir araya getiriyor. Bir başka alternatif ise Vail'in tek kapalı buz arenası Dobson ki burada artistik patinaj dersleri, gösteriler, yetişkin ve çocuk hokey kampları ve halka açık buz pateni yapılabiliyor.

Mevsimin sunduğu en heyecan verici açık hava maceralarından biri olan karmobili için takıma katılın. İki saatlik rehberli tur,

Rocky Dağları arasında yer alan The Ritz-Carlton, Bachelor Gulch.

yeni başlayanlar veya deneyimli sürücülere uygun olarak hazırlanıyor. Elbette kayağı unutmamalı... Kayak merkezi Gondola One'ın yakınında; ısıtmalı patika yolda kısa bir yürüyüş ya da resorttan shuttle yolculuğu mesafesinde yer alan Ski Concierge; ekipman kiralama, kayak dersleri, parkur tavsiyeleri, hava durumu güncellemeleri ve daha fazlasını edinebileceğiniz bir üs. Ve son alternatif de sıcak yün battaniyelerin altındayken eğitimli köpekler tarafından çekilen kızaklarla geziye katılıp Vail'in kış manzarasını izlemek. Ayrıca daha sonra köpeklerin olduğu kulübeyi gezerek yavru köpeklerle biraz vakit geçirebilirsiniz. Etkinlik için önceden rezervasyon yaptırmanızı öneririz.

Konfor ve kozmopolit kavramları etrafında şekillenen The Little Nell, Aspen'in doğasına uyacak biçimde sofistike bir şekilde tasarlanmıştır. Şefler, barmenler ve sommelierlerden oluşan ekip, gastronomiye bakış açınızı değiştirmek ve geliştirmek adına farklılık yaratmanın peşine düşüyor. İki restoran ve üç bardan oluşan mutfak tarafına aynı zamanda Wine Spectator Grand Award ödüllü yeraltı mahzeni eşlik ediyor.

Kayak konusunda şahsi limitlerinizi zorlamak istiyorsanız, özel danışman ekiple iletişime geçmeniz yararınıza olacaktır. Kayak ve snowboard fark etmez, ekiple birlikte dağa açılmadan önce kar aracı kullanmayı öğrenme ve bol karda kayak turları aslında alışageldiğimiz noktalardan. Ayrıca her cuma gerçekleşen The Little Nell Powder Cat için yerinizi ayırtabilirsiniz. En

Sağ sayfa: Dağ mutfağı ve Japon lezzetlerine yer veren The Ritz-Carlton, Bachelor Gulch modern bir dağ evinin getirilerini bir araya getiriyor.

fazla 11 kişinin dahil olabildiği bu etkinlikte, kabarık ve bol karda, orta ve uzman seviyedeki arazide ortalama 10-12 pist dışı koşu yapılıyor. Ardından Elk Dağları'nın merkezinde şömineyle ısıtılan bir kulübede geç öğle yemeğinizi alıyorsunuz. Ancak hayatınızda belki de çok denk gelmediğiniz bir etkinliğin parçası olmanız mümkün; gün sonunda Aspen Mountain Kayak Devriyesi ile kar tarama...

İlerleyen sayfalarda otomobil başlığında daha detaylı olarak okuyacağınız "Ice Experience" statüsü burada da karşımızda. Öyle ki kar ayakkabılarıyla yürüyüş yapabildiğiniz aynı zamanda tamamen elektrikli Audi e-tron kullanabildiğiniz bir konsept yaratan The Little Nell ve Audi ile iş birliği üç farklı seçenek sunuyor: Aspen Dağı'nın arka tarafını keşfedebilir, Castle Creek yolundan Maroon Creek patika yoluna kadar kayak ya da kar ayakkabısıyla (kar kalınlığı izin verdiği ölçüde) ilerleyerek Maroon Bells'e bakan Maroon Gölü'ne ulaşabilir ya da son olarak Aspen'in hemen dışında yer alan hayalet kasaba Ashcroft'un çevresindeki patikalar boyunca yolunuza devam edebilirsiniz.

Colorado'daki son durağımız ise Madeline Hotel&Residences. Rocky Dağları'nın 14.000 metrelik zirveleriyle çevrili Telluride'deki otel, Colorado manzarasının dokusu ve topografyasından esinlenen tasarım detaylarıyla dolu. Elbette bu lokasyonda da dahil olunacak birçok aktivite var. Atlı kızaklarla farklı irtifalara çıkabilir,

Vail Dağı'nın sadece birkaç adım ötesinde yer alan Four Seasons Resort and Residences Vail.

özel yapım Bernatone Alphorn dinletisine katılabilir, Telluride'in buzlarına tırmanabilir ya da Wagner Skis'in fabrikasını ziyaret edebiliriz.

Bu satırlara kadar Colorado üzerinden ilerlemiş olsak da tabii ki "Yeni Dünya" kayak trendi sadece bu eyaletle sınırlı değil; Montana da listemizde. Spanish Peaks sıradağlarıyla çevrili ve Yellowstone Ulusal Parkı'na 45 dakika mesafede yer alan Montage Big Sky'da son teknoloji yeni bir telesiyej olan Swift Current 6'ya erişim bulunuyor. Isıtmalı koltukları ve hava koşullarına dayanıklı korumasıyla bu telesiyej Kuzey Amerika'nın en hızlı telesiyeji aynı zamanda. Bir diğer taraftan modern lüks ve doğallığın tasarım açısından ortak potada buluştuğu 139 odasıyla dağ evi konsepti yenileniyor.

Montana'nın tarım ve vahşi av mirasıyla şekillenen Montage Big Sky, çeşitli mutfak türlerini yerel malzemelerle eşleştiriyor: Geleneksel Kuzey İtalya mutfağının yorumlandığı Cortina; adını Big Sky Country'nin canlı pembe renkli günbatımından alan ve nostaljik atıştırmalıklarıyla ünlü Alpenglow; yerel tasarımlar, hazır yemekler, sipariş üzerine hazırlanan özel kahve ve çay ile ev yapımı dondurma bulabileceğiniz Wildflower Market; bowling ve dart gibi oyunları odun ateşinde pişen pizzalar, klasik pub atıştırmalıklarıyla birleştiren Beartooth Pub&Rec; Big Sky manzarasının tadını çıkarırken bölgenin lokal barbekü atıştırmalıklarıyla Backcast Bar & Grill...

Karla kaplı dağ manzarası eşliğinde rehberli kar yürüyüşünden, Big Sky bölgesinde ata binmeye kadar çeşitli otantik deneyimler listenizde. Big Sky'ın geniş yamaçlarına ve henüz bozulmamış karına giriş sunan Montage Big Sky, kayakçı ve snowboardculara Lone Dağı'nı keşfetmeleri için bir Alp oyun alanı yaratıyor. Otelin Yellowstone Ulusal Parkı'na yakın olması elbette bazı aktiviteleri de bu alana yönlendiriyor. Gayzer, vahşi yaşam ve şelale ziyaretleri hangi mevsimde olduğumuzdan bağımsız bir şekilde keşfediliyor. Öte yandan Montage Big Sky'ın resmi aracı olan Cadillac filosu ile yerel ulaşım deneyimi yaşayabiliyorsunuz. Arzu ederseniz Cadillac'ın ödüllü otomobillerinden birinde sürüş deneyiminin bir parçası olmanız da mümkün.

Dünyanın en harika karına sahip olduğunu savunan Utah'da konumlanan Montage Deer Valley; golf, balıkçılık ve bisiklet gezilerinin yanı sıra eyaletin en büyük ulusal parklarına gün boyu süren keşifler düzenliyor. Yerel vahşi yaşamı ve doğanın değişimini gözlemlemek için çıkılan yürüyüşlerden 90 dakikalık özel bir akşam yemeğinde -ki alpenglobe adını alan

Geçtiğimiz Kasım ayında açılan The Hythe, Vail bölgesinin en yenilerinden.

mekanlarda açık havada yemek yerken Deer Valley'nin panoramik manzarasının da tadını çıkarabiliyorsunuz- son buluyor. Utah'ın dağ kasabalarında her zaman keşfedilecek bir şeyler olduğunu düşünenler de unutulmuyor tabii ki. Bölgenin tarihi ana caddelerinden etkinlik takvimine kadar ziyaret edilecek çok nokta var.

Mutfak tarafına geçecek olursak karşımıza ilk olarak bir dağ ortamında klasik kıta mutfağının bir kutlaması olan Montage Deer Valley'in özel restoranı Apex çıkıyor. Amerika'nın en sevilen klasiklerini -gurme hamburgerler, taze kesilmiş patates kızartmaları, el yapımı shake'ler- Burgers&Bourbon'da tadarken modern klasikler, lezzetli günlük spesiyaller ve dağdaki gününüzü besleyecek doyurucu yemekler için tercihinizi Daly's Pub&Rec'ten yana yapıyorsunuz. Ruby, Empire ve Lady Morgan telesiyejlerine doğrudan erişim sağlayan tesisin hemen arkasında yer alan The Après Lounge, bir mola noktası. Empire kayak pistlerine bakan Vista Lounge ve Terrace'ın bitişiğindeki Yama Sushi; Montage Deer Valley'nin dağ manzarasına karşı Alpler'den ilham alan mutfağıyla Vista Lounge; özel demlenmiş kahve çeşitleri, organik çaylar, taze pişmiş yemekler ve sandviçlerin yer aldığı kafe Buzz... Ve kabul edelim seçenekler arasında seçim yapmanız kimi zaman zor olabilir.

YapıKredi Crystal

Yapı Kredi Crystal sahipleri dünyanın her yerinde tüm otel ve restoran harcamalarında **%5 indirim ayrıcalığına sahiptir.**

ANTARKTİKA'DA ÇİÇEK AÇAR MI?

Yazı: Utku Kuran

Antarktika her geçen yıl daha az tanınır hale geliyor. NASA'nın yapmış olduğu tahminler 1992'den bu yana, Grönland ve Antarktika'nın her ikisinin de her yıl buz kaybettiğini gösterdi. İkisi de yılda ortalama 100 milyar metrik tondan fazla buz kaybediyor bu da 30 yıl öncesine göre yılda üç kat daha fazla buzun erimesi anlamına geliyor. Araştırmacılar, 50 farklı uydu tahminini kullanarak Grönland'daki erimenin son birkaç yılda hiper hıza ulaştığını bulurken karada çiçekli bitkilerin, yosunların ve alglerin daha önce hiç olmadığı kadar yayıldığını, denizde ise yüzen buzulların boyutunun rekor seviyelere gerilediğini gösterdi. Özellikle son zamanlarda çiçek açan bitkilerin artması bilim insanlarını ciddi şekilde endişelendiriyor.

Çeşitli insan faaliyetleriyle beraber artan fosil yakıt tüketimi kar ve buz örtüsünü hiç olmayan bir hızda geriletmeye devam ediyor. Dünya nüfusuna bağlı olarak artış gösteren tarımsal faaliyetleri ve ormansızlaşmayı sera gazının artmasındaki temel sebeplerden birkaçı olarak sıralayabiliriz. Bildiğimiz gibi ortalama küresel sıcaklıkların artması, son birkaç on yılda özellikle kuzey bölgelerdeki buzulların ve buz tabakalarının hızla erimesine neden oluyor. Hızla artan ortalama küresel sıcaklıklar, atmosferik ve okyanus dolaşım düzenlerini değiştiriyor, ısının dünya genelinde dağılımını direkt olarak etkiliyor. Örneğin sıcak okyanus akıntıları Antarktika'daki buzulların tabanındaki erime hızını artırıyor. Giderek büyüyen şehirler, etkisi her geçen sene artan yangınlar, tarımsal faaliyetler için arazi açmak amacıyla ormanların kesilmesi havadaki karbondioksit miktarının da artmasına direkt sebep oluyor. Bu durumdan kaynaklı kar ve buz örtüsündeki değişimler dünya sistemi içerisindeki birçok farklı sürece negatif katkı yapıyor diyebiliriz. Özellikle kar ve buz örtüsünün azalması, güneş ışığının dünya yüzeyinden yansımasını azaltıyor. Bir diğer deyişle dünyanın albedosunu *(albedo effect)* azaltmış oluyor. Bir zincir halinde bu etki ise bölgesel olarak su ve kara tarafından emilen ışık miktarını artırarak bölgesel sıcaklıklarda da artışa sebep oluyor. Buzların erimesi deniz seviyelerinin yükselmesine neden olurken aynı zamanda yoğunluğu deniz suyundan daha az olan büyük miktarda tatlı suyun küresel ısınmanın neden olduğu erime ile okyanuslara girmesi, okyanus döngülerinin gücünü de zayıflatabiliyor. Bu da daha derin sulara taşınan oksijen miktarını sınırlayıp ısıyı dünya çevresinde taşıyan yüzey akıntılarının gücünü değiştiriyor. Bir diğer taraftan su altı ekosistemlerine de direkt olarak etki ediyor.

Deniz buzullarının azaldığı senaryoda kutup ayısı gibi bölgede yaşayan canlılar hayatta kalmak için mücadele vermek zorunda kalıyorlar.

Kar ve buzulların hızlı bir şekilde erimesinin yol açtığı problemlerden bir başkası da kar ve buz içeren ortamlarda yaşamak üzere evrimleşen farklı türlerin, organizmaların veya bakterilerin yaşam döngülerinin ve özelliklerinin zaman içinde değişmesi. Kar ve buzların erime miktarları bu ekosistemlere direkt gereksinim duyan organizmaların hayatta kalmak için ihtiyaç duyduğu koşulları doğrudan değiştiriyor. Aynı zamanda bitki ve hayvanların yaşam evreleri arasında geçiş yapmak için kullandıkları çevresel ipuçlarının zamanlamasını da direkt değiştiriyor. Örneğin fok türleri deniz buzunda doğum yapıyor ve yavrularını büyütüyor ancak dünya ısındıkça bu yaşam alanları yok oluyor ve bu değişim fok nüfusunun azalmasının önündeki en büyük engellerden biri. Ayrıca Antarktika'da karların erimesi ve mevsimsel olarak artış gösteren ortalama sıcaklık değerleri çiçekli bitkilerin çiçek açmalarına neden oluyor. Zira Antarktika'da yalnızca iki çiçekli bitki türü bulunuyor. Bunlardan birincisi Antarktika kıl otu *(Deschampsia antarctica)* bir diğeri ise Antarktika inci otu *(Colobanthus quitensis)*. Geçtiğimiz yıl, İtalya'daki Insubria Üniversitesi'ndeki bilim insanları, 2009 ile 2019 yılları arasında bu iki bitki türünü araştırdıkları bir çalışmayı yayınladılar. Çalışma, Antarktika kıl otunun

Adélie penguenleri küçük bir buz kütlesi üzerinde, Antarktika.

2009-2019 arasında, 1960'tan 2009'a kadar geçen 50 yılda olduğu kadar büyüdüğünü; Antarktika inci otunun ise aynı dönemde beş kat daha fazla büyüdüğünü gösterdi. Bitkilerin çiçek açması her ne kadar cümle anlamıyla olumlu bir durumun göstergesi gibi anlaşılsa da aslında Antarktika'da olması sebebiyle uzmanlara endişelenmeleri için pek çok neden sunuyor. Zira insan kaynaklı iklim değişikliğinin bir sonucu olarak bölgedeki sıcaklıkların ortalama 3°C artması bu durumun asıl sebebi olsa da elbette buna bağlı olarak başka faktörler de var. Beklenmedik derecede ve sıklıktaki ısı dalgaları, bu tür bitkileri çiğneyip sayılarını azalttığı bilinen kürklü fokların nüfusundaki ciddi azalma ve buzların normalden daha hızlı erimesi bu iki türü artık eskisinden çok daha hızlı büyür hale getirdi. Yüzyılın sonuna gelindiğinde, bazı modeller Antarktika Yarımadası'nda bitkilerin kolonileşebileceği buzsuz arazilerin üç kat artacağını öngörüyor. Eğer bitki örtüsü bu bölgelere yayılmaya devam ederse, araştırmacılar bunun Antarktika'da "geri dönülemez biyolojik çeşitlilik kaybına" yol açacağından endişe duyuyor. Doğa koruma biyoloğu Jasmine Lee, "Binlerce kilometrekarelik yeni buzsuz alan olacağını ve daha yüksek sıcaklıkların ve ekstra kullanılabilir suyun kolonizasyon için olgunlaşmış yeni

Antarktika'da bir buz dağı üzerindeki Crabeater foku, tahminen 15 milyonluk popülasyonlarıyla gezegende insanlardan sonra en yaygın görülen büyük memelilerdir.

yaşam alanları yaratacağını ve bunun bazı türlere yarar sağlarken diğerlerine fayda sağlamayacağını biliyoruz" diye aktarıyor. Araştırmacıların Antarktika'daki sıcak hava dalgalarının yüzyılın sonuna kadar yaklaşık 5 veya 6 santigrat derece daha artacağını ve etkilerinin dünyanın geri kalanı için felaket olacağını düşündüğümüzde durum gerçekten ciddi diyebiliriz. Grönland'ın 2017'den 2020'ye kadar olan ortalama yıllık erimesi, on yılın başına kıyasla yüzde 20 daha fazlaydı ve 1990'ların başındaki yıllık küçülmeden de yedi kat daha fazlaydı. Danimarka Meteoroloji Enstitüsü'nde iklim bilimci olan bilimsel bir çalışmanın ortak yazarı Ruth Mottram, yeni rakamların "gerçekten felaket" olabileceğini söylüyor. "Grönland'dan giderek daha fazla buz kaybediyoruz. 1992'den 1996'ya kadar, dünyadaki tatlı su buzunun % 99'unu barındıran iki buz tabakası yılda 116 milyar ton (105 milyar mt) küçülüyordu; bunun üçte ikisi Antarktika'dan geliyordu" diye ekliyor Mottram. Ancak *Earth System Science* Data dergisinde yayımlanan bir başka çalışmada mevcut güncel verilere göre 2017'den 2020'ye kadar toplam erime miktarı yılda 410 milyar tona (372 milyar metrik ton) yükseldi; bunun üçte ikisinden fazlası Grönland'dan geldi. Bu çalışmanın sonuçlarını göz önüne alarak ABD Ulusal Kar ve Buz Merkezi yardımcısı Twila Moon, "Bu yıkıcı bir gidişat" diye belirtiyor. Bu buz kaybı oranlarının modern uygarlık döneminde eşi benzerinin görülmediğinden yakınan Moon, yaptıkları çalışmayla beraber 1992'den bu yana dünyanın iki buz tabakasından 8,3 trilyon ton (7,6 trilyon metrik ton) buz kaybettiğini ortaya çıkardı. Bu, Amerika Birleşik Devletleri'nin tamamını 33,6 inç (neredeyse 0,9 metre) suyla doldurmaya veya Fransa'yı 49 fit (yaklaşık 15 metre) suya batırmaya yeter. Bu noktada bu veriler oldukça ciddi çünkü yükselen deniz seviyeleri yüz milyonlarca insanı yerinden edecek ve/veya finansal olarak etkileyecek. Aynı zamanda muhtemelen ciddi bir maliyete neden olacak. Aslında bu durumun halihazırda yaşandığını düşündüğümüzde durum gerçekten tahminlerimizin ötesinde çok ciddi.

Bu yaşanan olaylar bizlere direkt olarak etki etmese de aslında albedo efekti, dağlardaki kalıcı buzların erimesi veya Antarktika/Grönland'da bulunan buzulların kaybı bizleri dolaylı olarak ilgilendiriyor ve etkiliyor. Örneğin bu durum daha şiddetli kış mevsimlerinin olabileceği anlamına geliyor: Kuzey Kutbu bölgesini çevreleyen yüksek basınçlı bir rüzgar olan kutupsal jet akımı, daha sıcak hava nedeniyle istikrarsızlaştıkça, güneye doğru eğilebilir ve beraberinde şiddetli soğukları da getirebilir. Veya küresel ortalama deniz seviyesi 1900'den bu yana

Üstte: 50 farklı uydu tahminini kullanarak Grönland'daki erimenin son birkaç yılda hiper hıza ulaştığı belirlendi.

yaklaşık 17 cm arttı ve durum daha da kötüleşiyor. Yükselen denizler, kıyıdaki su baskınlarını ve fırtına dalgalarını şiddetlendirerek kıyı şehirlerini ve küçük ada uluslarını tehlikeye atıyor ve tehlikeli hava olaylarını daha da artırıyor. Kutupsal girdaplar, artan ısı dalgaları ve buz kaybının neden olduğu hava koşullarının öngörülemez olması, halihazırda küresel gıda sistemlerinin bağlı olduğu mahsullere ciddi zararlar veriyor. Bu istikrarsızlık bizler için de daha yüksek fiyatlar ve dünyanın en savunmasız kesimleri için büyüyen gıda krizleri anlamına geliyor. Deniz buzu azaldığında, yukarıda bahsettiğimiz fok veya kutup ayısı gibi hayvanlar ya hayatta kalmak için uyum sağlamak ya da yok olmak zorunda kalıyor. Bu da biyolojik çeşitlilik kaybının aslında şimdiden ciddi bir şekilde yaşandığını bizlere gösteriyor. Diğer bir yandan ise buz kaybı ve permafrostun erimesi kutup ayıları, morslar, kutup tilkileri, kar baykuşları, Ren geyiği ve diğer birçok tür için sorun anlamına geliyor. Yaban hayatı Arktik topluluklara saldırırken, deniz buzu habitatları yok olduğundan sığınacak yer ararken, vahşi yaşam ve insanlar daha sık temasa geçiyor bu da beraberinde kimi çatışmaları getiriyor. Arktik buzullar ve kalıcı donmuş toprak iklim değişikliğine katkıda bulunan bir sera gazı olan metanı depoluyor. Buzulların erimesi, çiçeklerin açması veya bitkilerin kimi bölgelere yayılması aslında aynı zamanda metanın kimi bölgelerde açığa çıkması demek. Bu aynı zamanda atmosferdeki ısınma oranındaki artış anlamına geliyor. Bu da daha fazla buzun ve permafrostun çözülmesine veya erimesine, daha fazla metan açığa çıkmasına ve daha fazla erimeye neden oluyor demek. Kısacası aslında halkalarla birbirine bağlı ve her birini tetikleyen bir süreçten bahsediyoruz.

Altta: Araştırmalar Antarktika kıl otunun 2009-2019 arasında, 1960'tan 2009'a kadar geçen 50 yılda olduğu kadar büyüdüğünü gösteriyor.

KIŞ SEZONUNDA TEMATİK DENEYİM

Yazı: Efe Uygur

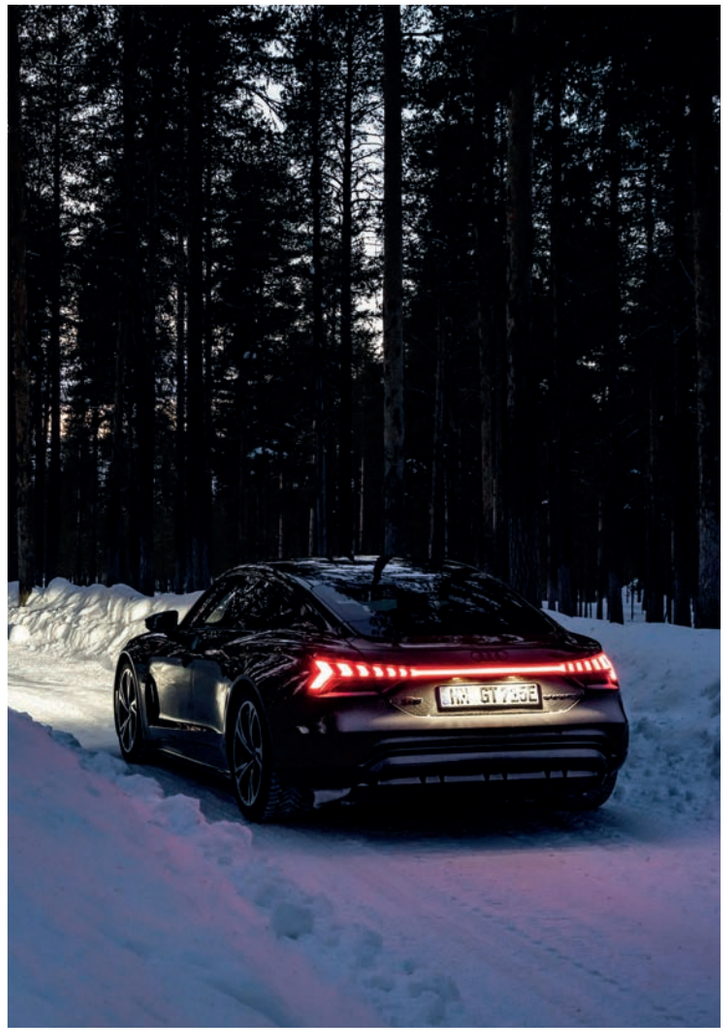

Sol sayfa: İsveç'te gerçekleşen "Winter Driving Experience" deneyimden Audi e-tron S Sportback.

Dünyanın önde gelen otomobil şirketleri tarafından düzenlenen kış etkinlikleri hem markalarını tanıtmak hem de otomobil tutkunlarına unutulmaz deneyimler sunmak konusunda önemli bir rol oynuyor. Katılımcılara kış koşullarında sürüşün heyecanını deneyimleme fırsatı sunarken BMW, Audi, Porsche, Mercedes-Benz, Jaguar ve Land Rover gibi önde gelen markalar da zorlu kış şartlarında araçlarının yeteneklerini sergileme imkanını elde ediyor.

Buz üstünde sürüş deneyimi, şüphesiz ki direksiyon başında farklı deneyimler yaşamaktan ve sınırları zorlamaktan hoşlanan otomobil tutkunları için bulunmaz bir nimet. Bu konuda öne çıkan firmalardan biri Alman üretici BMW. Münihli markanın "Ice Experience" olarak öne çıkan kış etkinlikleri, katılımcılara unutulmaz bir sürüş macerası sunmasıyla ün kazanmış durumda. Karlarla kaplı farklı

Sol üstte: İsveç'te gerçekleşen Ice Academy'den Jaguar F-Type.

Sağ üstte: Winter Driving Experience başlığı altında Audi, RS e-tron GT üzerinden profesyonel eğitmenler ve ileri kış sürüş tekniklerini gösteriyor.

lokasyonlarda gerçekleşen bu deneyim, sürücülere buzlu pistlerde becerilerini test etme ve ileri sürüş tekniklerini öğrenme olanağı sunuyor. Şanslı katılımcılar, BMW'nun performansa odaklanmış araçlarının dünyasına dalarken aynı zamanda BMW'nun hız ve hassasiyetle ün kazandığı deneyimini bir anlamda "saf sürüş zevkini" yaşayabilirler. Geçmiş deneyimlerin örnekleri arasında; zorlu arazilerde gezinme, kaygan yüzeylerde sürüş becerilerini geliştirme ve BMW araçlarının kış koşullarındaki etkileyici performansını tanık olma yer alıyor.

Benzer şekilde Land Rover ve Jaguar markaları da "Ice Academy" çatısı altında Land Rover'ın efsanevi off-road yeteneklerini, Jaguar'ın üst seviyedeki lüksü ve yüksek performansıyla bir araya getiren eşsiz bir kış sürüş deneyimi sunuyor. Katılımcılar, bu fenomen İngiliz markalarını

Üstte: 911 Carrera GTS'in Finlandiya'daki Porsche Ice Experience etkinliğinden.

donmuş göllerde ve karla kaplı pistlerde kullanma fırsatı bulurken, diğer yanda performansın sınırlarını zorlayıp bu araçların zorlu kış koşullarındaki yeteneklerini keşfederler. Land Rover, Jaguar markalarının bu mantıkta organize ettiği geçmiş faaliyetleri; off-road maceraları, kaygan yüzeylerde sürüş tekniklerinde ustalaşma ile Land Rover ve Jaguar araçlarının kış koşullarındaki lüks ve konforunu test etmek için benzersiz bir deneyimi beraberinde getirir.

BMW gibi bir diğer alman üretici Audi'nin Quattro sisteminin yeteneklerinden herkesin haberdar olduğu bir gerçek. Hal böyle olunca marka, "Winter Driving Experience"da güvenlik ve yenilik konusundaki taahhüdünü sergilemek için tasarlanmış ve bu şekilde yol katetmiş. Marka çatısı altında düzenlenen bu organizasyonlarda katılımcılar, Quattro'nun üstün yeteneklerini, profesyonel eğitmenlerden ileri kış sürüş tekniklerini öğrenirken deneyimleme şansına da erişiyor. Böylelikle dünyanın farklı noktalarında nefes kesen mekanlarda yapılan bu etkinlikler aracılığıyla Audi, sahip olduğu teknolojinin yeteneklerini müşterilerine ve tüm dünyaya gösterirken Quattro, dört tekerlekten çekiş ve gelişmiş sürücü yardım sistemlerinin dününü ve bugün geldiği noktayı da tanıtma imkanını buluyor. Markanın geçmiş organizasyonları referans alındığında BMW gibi saf sürüş zevki ve eğlence odağı yerine Quattro'nun, çekiş sisteminin getirdiği güvenliği vurgulayan sürüş egzersizlerini içerdiği rahatlıkla söylenebilir. Diğer yandan Audi araçlarının buzlu pistlerdeki tutumunu deneyimleme ve Audi'nin kışa uygun araçlarına entegre edilen inovasyon teknolojisi hakkında bilgi edinme fırsatının da son derece keyifli bir durum olduğunu da söylemek gerek.

Volkswagen grup bünyesi altındaki bir diğer marka Porsche'nin "Winter Driving Programları" tahmin edilebileceği gibi Porsche tutkunları için adrenalin dolu deneyimler sunmak üzere tasarlanmış. Karlı manzaralara sahip bölgelerde, katılımcılar Porsche'nin yüksek performanslı araçlarının gücünü buz ve karla kaplı pistlerde serbest bırakabilme fırsatını yakalarlar. Böylelikle Porsche'nin organizasyonlarında, markanın hassas mühendislik sınırlarını test etme ve bir Porsche'yi kış koşullarında sürmenin

Altta: Ice Academy, buz üzerinde Range Rover Sport SVR'ın off-road yeteneklerini test ediyor.

Üstte: "AMG Winter Experience", İsveç ve Avusturya'da kar ve buz üzerinde özel sürüş eğitimi sunuyor.

heyecanını deneyimlemek için eşsiz bir fırsat sağlanır. Alışılagelmişin dışında günlük kullanıma da uygun bir safkan spor otomobili sınırlarında test edebilmek, yani yüksek hızlı sürüş meydan okumalarına katılmak, kaygan yüzeylerde kontrolün ustalaşmasına dair eğitimler almak, kış koşullarındaki hızlanma ve yönlendirmenin heyecanını yaşamak gibi kolay kolay elde edilmeyecek fırsatları Porsche'nin kendi çatısı altında yaşama fırsatını beraberinde getirir.

Mercedes-Benz "Winter Driving Experience", heyecan verici bir kış sürüş etkinliğinde lüks ve performansı birleştirir. Katılımcılar, Mercedes-Benz araçlarını kaygan pistlerde sürmenin heyecanını yaşarken markanın konfor ve zarafetini deneyimlerler. Burada odak, markanın vadettiği sürüş konforunu zorlayıcı iklim şartlarında da sunabildiğine şahitlik etmek ve güvenlik konusunda taviz vermeden beklenen lüksü sunabilmektir. Bu esnada Mercedes-Benz aynı zamanda araçlarının performans yeteneklerini ve gelişmiş teknolojilerini de kış koşullarında sergileyerek tıpkı diğer markalar gibi eriştiği teknolojiyi herkese anlatır. Dolayısıyla Mercedes-Benz araçlarının konfor ve zarafetini vurgulayan sürüş egzersizlerini içerir. Karla kaplı pistlerde markanın araçlarının gücünü ve yönlendirmesini deneyimleme ve Mercedes-Benz'in kışa uygun araçlarına entegre edilen gelişmiş güvenlik özellikleri hakkında bilgi edinme fırsatı bu organizasyon katılımcıları için sunulur.

Otomobil tutkunları için gerçek bir sosyal platform olarak da tanımlanabilecek, farklı coğrafyalarda düzenlenen bu tipteki kış etkinlikleri, yalnızca bu markaların yeteneklerini sergilemekle kalmadan, marka bilinci, müşteri katılımı ve kış sürüş güvenliğinin tanıtılmasına da katkıda bulunur. Bu etkinlikler, otomotiv tutkuları temelinde katılımcılara yeni arkadaşlıkların oluşması ve otomobil topluluğu içinde bağların güçlenmesi konularında katkıda bulunurken aynı zamanda değerli sürüş becerileri kazandırır. Katılımcılar, belki günlük hayatta direksiyonu başına geçme fırsatı bulamayacağı özel üretim otomobillerin yeteneklerini keşfedebilir ve hayat boyu akılda kalacak unutulmaz anılar oluşturabilirler. En önemlisi ise otomobil tutkunları favori otomobil markalarıyla bağ kurma fırsatı yakalayarak şirketlerle aralarındaki bağ daha da güçlenir.

Altta: BMW M Driving Experience, dünyanın en yüksek kış eğitim alanı olan Sölden'de güvenlik eğitimi ve sürüş keyfini birleştiriyor.

Kırmızı deri takım, Marni.

İKİNCİ BİR CİLT

Yazı: Ekin Kurbetçi

Kim Jones tarafından tasarlanan Fendi Sonbahar/Kış 2023 koleksiyonundan ve detaylı deri ceket Barbara Bui.

Birkaç sezon önce moda dünyasının pusulası yön değiştirdi dersek yanılmış olmayız. Zira yüksek modaya ait popüler isimlerin, keşfedilmemiş kıtaları arayışına tanık olduk. Podyumdaki deneysel görünümleri ve sınırları zorlayan parçaları hatırlarsınız. Giyilebilirliği sorgulansa da yeni formlar, günlük hayata uyarlanabilirliği kafa karıştırsa da yeni kombinasyon stilleri, uzun bir süredir moda haftalarının odak noktasındaydı. Ancak son iki sezondur maceradan yorulan markalar, modanın özünü savunarak yavaş yavaş geriye dönmeye ve klasikleri tekrar yorumlamaya başladılar. Zamansız parçaların yükselişi, minimal hatlar, viral olan "sessiz lüks" ve "old money" akımları da bunu kanıtlar nitelikte.

Klasiklere dönüş olsa da koleksiyonlar asla sıkıcı değil. Usta işçilikle buluşan ve klasikleri yeniden ele alan tasarımlar, farklı malzeme ve tekniklerle yepyeni bir karakter kazanıyor. Önceki sezonlarda yapılan keşifler, minimalizme fark yaratan dokunuşlar katıyor.

2023 kışında bu farkı iyice belirginleştiren dokulardan biri de deri. Ayakkabı, aksesuar ve ceketlerle özdeşleşen bu malzeme, kış sezonunda boyut atlıyor. Geçtiğimiz kışın deri pantolon furyasından da öte cilt tuşeler artık kendi koleksiyonlarına sahip. Yenilenen deri görünümleri avangart çizgilerle yaratıcılığı bir adım öteye taşıyor. İkinci bir cilt gibi vücudu saran derinin sofistike dokunuşuyla, silüetler adeta ağırlık kazanıyor. Bu parçalar sıradanlıktan öte birer mimari sanat eseri gibi.

Sezonda sadece silüetler değil renk paleti de oldukça yeni. Parlak pembeleri ve sıcak sarıları yaz aylarında bıraktık. Sezonun yükselen renkleri gri, kahverengi ve bordo tam anlamıyla deri tuşesi için biçilmiş kaftan. Klasik siyahı da es geçmiyoruz tabii ki. Bu zamansız renk, parlak ya da eskitme yüzeylerde kullanılarak güncelleniyor. Deri tuşesi demişken pürüzsüz ve yağ gibi kayan bitişlerin yanında kırışık deriler ve üç boyutlu egzotik varyasyonlar da kış mevsiminin gözdeleri arasında. Özellikle iri timsah deseni, stiliyle çarpıcı bir etki bırakmak isteyenler ve cesur hamleler yapmaktan korkmayanlar için birebir.

Deriyi koleksiyonunuza adapte etmek için sezonun kilit görünümlerine göz gezdirmek lazım.

Kış aylarının favorisi olacak "it" parçalar, bu tok malzemeyle yeni bir hayat kazanıyor. Dolabınızın olmazsa olmazı tasarımlarından ilki, maksi trençkotlar. Siyahla gösterişli, kahve ve sumak tonlarıyla sofistike ve iştah açıcı bir aura kazanan deri trençkotlar,

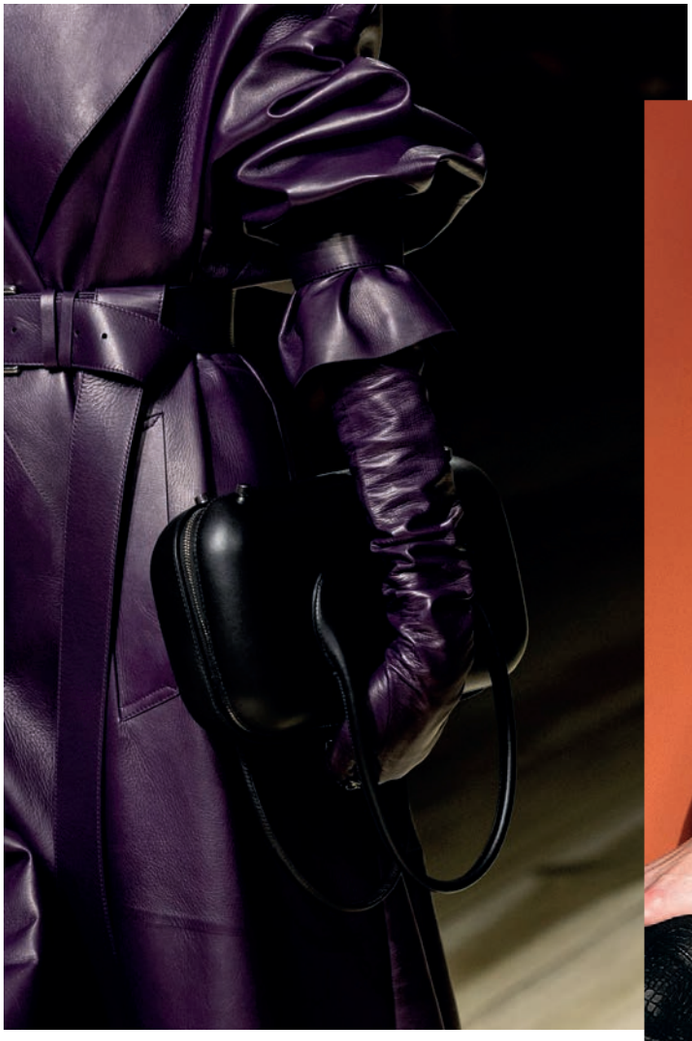

Mor deri trençkot Alexander McQueen.

Siyah deri takım, Katerina Kvit.

gerçek birer yatırım parçası. Trençkotların ardından net hatlara sahip takım elbiseler ve sofistike setler, kestirme yoldan iddialı bir şıklık yakalamanın ilk adımı. Akışkan midi elbiseler ve drape detaylarıysa deriye feminenlik katıyor.

Söz konusu deri olduğunda sezonun favori koleksiyonlarına Bottega Veneta ile başlamazsak olmaz. 2022'de markayla ilk koleksiyonunu çıkaran Matthieu Blazy, Bottega Veneta'nın kodlarına işleyen deriye çıta atlatıyor. 2022 Sonbahar/Kış şovunun açılış görünümünü hatırlayalım: Basic bir tank top ve dökümlü bir kot pantolon. Ama aslında bunun bir illüzyon olduğunu sonradan fark ediyoruz. Penye ve denimden oluşması gereken ikili, özel işlemlerden geçirilen nubuk deriyle inşa edilmiş. Koleksiyonda, klasik parçaların arkasında yatan büyük işçiliği anımsamanız için ürünlere yakından bakmanız gerekiyor. Poplin, krep gibi kumaş görünümlerinin altında da yine özel olarak işlenmiş deri tuşesi var. 2023 İlkbahar/Yaz koleksiyonuna geldiğimizde ise akıllara ilk olarak defilenin en çok konuşulan ismi Kate Moss ve oduncu gömlek kombinasyonu geliyor. Oduncu gömlek, tank top ve denim pantolon -yine hepsi deriden. Bu sezonsa Matthieu Blazy, deri işçiliğini daha kendini belli eder şekilde, malzemenin ihtişamını yücelten tasarımlarla işliyor; tabii oyuncu dokunuşlarını detaylara eklemeden de yapamıyor. Drape tekniğiyle hacim ve hareket kazanan kokteyl elbiseleri, tek hamlede stil manifestosu oluşturuyor. Akışkan deri setler, joker bir stilin anahtar parçaları olurken deve kuşu derisinden tasarımlarsa adeta puantiye desenini deri malzemeye uyarlıyor. Oyuncu parçalara gelirsek; poplin kılığına girmiş şort-gömlek setlerin yanında markanın çorap ayakkabıları da ters köşe yapıyor. Çünkü bu ayakkabılar yünden değil deriden yapılmış.

Söz konusu deri olduğunda şapka çıkarılması gereken bir diğer marka da Hermés. Takım elbiselerden vazgeçemeyenlerdenseniz ve modern terziliğin gardırobunuzdaki yeri büyükse markanın sonbahar koleksiyonunu yakından incelemeniz gerekir. Gömlek-pantolon setler, önümüzdeki yıl da sıklıkla bahsedeceğimiz bermuda takımlar, Hermés'in kusursuz işçiliğiyle buluşuyor.

Soldan sağa: Kahverengi deri takım Bottega Veneta, siyah deri tulum Salvatore Ferragamo ve Hermès Sonbahar/Kış 2023-2024 koleksiyonundan.

2022'de yılın markası seçilen ve geçtiğimiz aylarda Lyst tarafından 2023 üçüncü çeyreğinin en popüler markası olarak ilan edilen Miu Miu ise deriye daha genç bir yorum getiriyor. Geniş dokulu derilerle sportif bir bakış yakalayan boyfriend blazer ceketler ve fermuarlı hoodie'ler mevsim için oldukça kullanışlı. Sportiflikten ödün vermeden daha iddialı kombinasyonlar arıyorsanız Marni'nin oversize terimini bir seviye yukarı çıkaran tasarımlarını ilham panonuza ekleyebilirsiniz. Marka, deriyi klasik siyah ve parlak kırmızıyla buluşturarak listemizde iddialı bir yere sahip oluyor.

Biraz daha aykırı ama kesinlikle feminen görünümler için bakmanız gereken iki özel marka var. Bunlardan ilki Saint Laurent, grunge bir şıklıktan yana olanların kış aylarındaki favorisi olabilir. Vatkalarla yüksek doz hacim alan deri montlara kalem etekler ve soğuk kış günlerinde gardınızı almanızı sağlayacak deri şallar eşlik ediyor. İncelemeniz gereken ikinci marka ise punk kodlar üzerine inşa edilmiş Fendi koleksiyonu. Punk denildiğinde de sahneye deri şıklığı adım atıyor. Maskulen ve feminen çizgileri birbirine yaklaştırırken mavi yaka üniformalardan ilham alan tasarımların içine yerleştirilen deri, görünümlere olması gereken asiliği ve aynı zamanda zarafeti ekliyor.

Son olarak deri görünümlerin yükselişe geçtiği bu sezonda, vegan deriye getirdiği yeni bakış açısıyla bilinen Stella McCartney'i de es geçmeyelim. 2023 Sonbahar/Kış defilesinden sonra "Özellikle kış sezonunda, podyumda o kadar çok deri, tüy ve kürk var ki bunun farklı bir bakış açısıyla yapılabileceğini göstermek istedim" sözleriyle duruşunu yineleyen kreatif direktör, podyumda deriye şairane bir bakış açısı getirmiş. İnsanlar ve hayvanlar arasında harmonik bir ilişki olduğunu anlatan tasarımcı, İngiliz biniciliğinden, av kültüründen ve savaş atlarından, yani aslında tamamen karşı olduğu olgulardan ilham almış ve bu ögeleri kendi değerleriyle harmanlamış. Uzun yıllar deneyimlediği terzilik görünümlerinden vazgeçemediğini söyleyen McCartney; erkek, kadın, atlar ve doğa arasında geçen koleksiyonunun hikayesini yine doğa dostu deriler kullanarak anlatmış.

DÜŞÜK DERECELERİN TAMAMLAYICILARI

Styling: Aylin Kumdagezer Fotoğraf: Emre Kapçak

Logolu yünlü kırmızı atkı Maison Kitsuné, Vakko'dan.

Saffiano deri çanta, Prada'dan.

Çift taraflı, fermuar detaylı atkı, Hermès'ten.

“Un Jour Nano Scritto” deri minimal çanta, Berluti’den.

Kabartmalı Dior Oblique motifli kauçuk yağmur botu, Dior'dan.

Toka detaylı suni kürk eldivenler, Stand Studio, Vakko'dan.

YÜKSEK MÜCEVHERDE YÜKSEK MODA ETKİSİ

Yazı: Ekin Kurbetçi

Sol sayfa: Saint Laurent, 2023'te Haute Joaillerie adlı mücevher koleksiyonunu tanıttı.

1932 yılına, Paris'e gidiyoruz. Place Vendôme'un kült mücevher evleri şaşkın. Çünkü tasarımcı Gabrielle Chanel, ilk ve tek yüksek mücevher koleksiyonu olan Bijoux de Diamants'ı beğeniye sunuyor. Bu koleksiyon tam anlamıyla bir başkaldırış ve Coco'nun yenilikçi bakış açısını yansıtıyor. Büyük Buhran'dan sonra 1932 senesi, canlanmanın ve eski günlere dönmenin yılı. Tam da bu dönemde Diamond Corporation Limited, mücevher piyasasını tekrar hareketlendirmek için Coco Chanel'e bir teklif götürüyor. "Koleksiyon" terimini modadan mücevhere çeken ve bir sergi planlayarak bal mumu heykellerle Bijoux de Diamants'ı tanıtan Chanel, büyük sükse yapıyor. Parçaların bir kısmı, ilk bakışta satılırken geride kalanlar ise diğer mücevher markalarının da talebiyle demonte ediliyor. Çoklu kullanıma sahip, vücudun farklı bölgelerine oturabilecek şekilde hareketli olan, taşların parlamasına izin verir şekilde sade montürlere sahip mücevherler, feminen güzelliğin önüne geçmek için değil onu parlatmak ve süslemek için tasarlanmış.

Bijoux de Diamants koleksiyonundan tam 61 yıl sonra, 1993'te, Chanel yüksek mücevher sahnesine geri dönüyor. Ve Chanel'in bu fark yaratan hamlesini, önce Victoire de Castellane kreatif direktörlüğünde Dior, ardından da Louis Vuitton, Fendi ve Hermès gibi isimler takip ediyor. Liste bu markalarla sınırlı değil elbette. Gucci ve Saint Laurent da son dönemde oyuna dahil olanlar arasında.

Soldan sağa: 18 ayar sarı altın ve pırlantalı broş ve 18 ayar sarı altın bilezik, her ikisi de Balmain.

Cartier, Bulgari, Tiffany... Yüksek mücevherin önde gelen isimlerine yüksek modadan önemli rakipler var. Peki bu yoğun ilginin sebebi ne? Business of Fashion ve McKinsey'nin 2021'de yayınlanan saat ve mücevher raporuna göre marka değerine sahip mücevher kategorisinin 2019'dan 2025'e kadar % 8'den % 12'ye kadar bir büyüme gerçekleştirmesi bekleniyor. Mücevher marketi değerinin 368 milyar dolar olduğunu düşünürsek bu % 4'lük büyümeye dahil olma isteği oldukça normal. Bir diğer önemli sebep de kategorinin niş statüsünde olması. Özel müşterilerine özel koleksiyonlar sunmak isteyen ve zanaatkarlığı ve kıymetli malzemeleri bir araya getiren modaevleri için yüksek mücevher, yepyeni ve uçsuz bucaksız bir oyun alanı. Her modaevinin kendi kimlik kodları var ve tasarımlar bu kodlarla işlenerek markaların VIC'ler gözündeki prestijini artırıyor.

Bijoux de Diamants'dan ilham alarak çıkardığı 1932 koleksiyonlarıyla bu ışıltılı dünyaya geri dönen Chanel, Gabrielle Chanel'in burcu ve kendini özdeşleştirdiği aslandan ilham alan koleksiyonuyla sınırları zorluyor. Fransız modaevinin fenomen parfümünden esinlenen No.5 ailesi ise parfüm ve mücevheri bir araya getiren ilk koleksiyon olma özelliğine sahip. 5 rakamının geometrik ve oyuncu formuyla oynarken parfüm şişesinin hatlarını tasarımlara harmanlayan bu koleksiyonun ardından, yakın dönemde Tweed de Chanel

55,5 karatlık sekizgen pırlantanın parfüm damlalarını andıran armut biçimli elmaslardan kolye, N°5 koleksiyonu Chanel.

Soldan sağa: 18 ayar beyaz ve sarı altın, pırlantalı yüzük, Plume de Chanel koleksiyonundan ve 18 ayar beyaz altın ve pırlantalı küpe, N°5 koleksiyonundan.

koleksiyonu dikkat çekiyor. Chanel'in mücevher stüdyosu zoru seviyor diyebiliriz. Modaevinin bir nevi logosu haline gelen hafif yapılı tüvit kumaş, hareketinden ve akışkanlığından ödün verilmeden altın ve değerli taşlardan oluşan tasarımlara yansıtılmış. Koleksiyonun odağındaki gerdanlık, Tweed Royal Necklace, teknik bir zafer olarak nitelenebilir. Yapımı 2400 saat süren bu parça, 18 ayar altının esnek yapılı bir dokuma kumaş gibi örülmesiyle ortaya çıkmış. Bu altın yatağa yakut ve elmaslar yerleştirilirken gerdanlığın kalbindeyse Chanel'in yüksek mücevherdeki simgesi aslan yer alıyor. Çıkarılıp bir broş olarak da kullanılabilen bu aslan aynı zamanda yüzük montürüne de yerleştirilebiliyor. Markanın "fine jewelery" koleksiyonları da yüksek mücevher çizgisinden nüanslar taşıyor. Plume de Chanel koleksiyonu, Bijoux de Diamants'ın tüy formlu broşundan ilham alıyor. No.5 koleksiyonunun nereden yola çıktığından bahsetmemize gerek yok bile. Yine 5 sayısının geometrisiyle oynayan mücevherler daha minimal ve günlük kullanıma uygun görünümlere sahip. Yüksek mücevherde tüvitten ilham alan Chanel, Coco Crush koleksiyonunda ise modaevinin bir diğer imzası kapitoneyi altın üzerine işleyerek değerli metallere boyut kazandırıyor.

Chanel'in ardından kategorinin bir diğer öncüsü Dior. Markanın son koleksiyonu, yaratıcısının iki tutkusunu buluşturuyor: bahçeler ve couture. Dior'un "haute" mücevhercilikte yeni bir sayfa açan kreatif direktör Victoire de Castellane, bizi markanın "couture" bahçelerine davet ediyor. Les Jardins de la Couture koleksiyonunda 170 parça bulunmakta; buna üç gizemli saat de dahil. Tek tek yerleştirilen renkli taşlardan bazıları, sanat yönetmeninin imzası olan cila tekniğiyle özelleştirilmiş. Neşeli renkler, parıldayan elmaslar, sedef ve altının muhteşem örgüsü, baharın narinliğini yansıtan minyatür sahneler oluşturmak üzere kurgulanmış. Christian Dior "Ne mutlu ki çiçekler var" diyor. Tasarımcının çiçeklere olan merakı, Dior'un birçok mücevher koleksiyonunun temelini

oluşturuyor. Christian Dior'un Milly-la-Forêt'deki bahçesinden esinlenen Diorette ve Milly Carnivora koleksiyonu; canlı tonlardaki parlak renklere sahip değerli taşlar ve mineyle bezeli şiirsel ve keyifli bir dünya oluşturuyor. La Rose koleksiyonunda ise Dior'un favori çiçeği olan gül yer alıyor. Bois de Rose, Rose Dior Couture, Rose Dior Pré Catelan ve Rose Dior Bagatelle isimli dört alt aile içeren La Rose koleksiyonunda gül; farklı yönleri ve karakterleriyle ele alınmış.

Saint Laurent ise oyuna bu yıl dahil olan isimlerden. Aslında moda şovlarında aksesuarları sıklıkla kullanan modaevi, ilk kez değerli metallerle bir koleksiyon hazırlıyor. Saint Laurent Haute Joaillerie kategorisini portföyüne ekleyen marka, sarı altın ve beyaz altında oluşan kelepçe bilezikler, kolyeler, bilezikler ve küpelerle gündüzden geceye kullanıma uygun, geniş bir koleksiyonla karşınızda. Markanın kreatif direktörü Anthony Vaccarello tarafından tasarlanan Haute Joaillerie parçaları, sezondan ve trendlerden bağımsız olarak fonksiyonel ve koleksiyoner parçalar olarak nitelendiriliyor.

Les Jardins de la Couture koleksiyonunda 170 parça bulunuyor.

Geçtiğimiz yıl 21 parçalık ilk mücevher koleksiyonunu çıkaran Balmain'ın ilhamı ise markanın arşivlerinden ve Olivier Rousteing imzası taşıyan tasarımlardan geliyor. Mücevherler hem modern hem de tarihi bir karaktere sahip. Fransa'nın en iyi atölyelerinde üretilen yüzükler, küpeler, bileklikler ve kolyeler, etik bir şekilde elde edilen 18 ayar altın üzerine ihtilafsız oniks, izi sürülebilir elmas ve tsavoritlerden oluşuyor. Rousteing, markanın bu ilk koleksiyonunu tasarlarken mücevherlerin nesilden nesile nasıl aktarıldığını düşünmüş. "Kendi hayatımda önem taşıyan parçaları yansıttım. Babamın bana yıllar önce verdiği bir bileziğim var. Hiç çıkarmıyorum çünkü bana birbirimize duyduğumuz sevgiyi hatırlatıyor. Günlük hayatımızda böyle bir güce sahip olan bir başka şey var mı?" sözleriyle Emblem ve Labyrinth koleksiyonlarının çıkış noktasını deşifre eden tasarımcı, Balmain mücevherlerini kendisinin de kullandığını ve bu parçaların sanki uzun bir süredir hayatının ve kişisel stilinin bir parçasıymış gibi hissettiğini söylüyor.

ALESSANDRO FICARELLI

Röportaj: Beran Toksöz

Alessandro Ficarelli

Teknolojinin gelişmesi, sosyal medya platformlarının artması ve dijitalleşmenin marka ve müşteri diyaloğunun farklılaşmasında yüksek saatçilik nerede konumlanıyor sorusundan hareketle odağımızı Panerai'ye çeviriyoruz. İsviçre manüfaktürü İtalyan yaratıcılığında markanın ürün geliştirme ve pazarlama direktörü Alessandro Ficarelli ile Panerai'nin dijital tarafına yoğunlaşıyoruz.

Kişisel bir soruyla başlamak istiyorum. İşini bir kenara bırakırsak sosyal medyada ne kadar zaman harcıyorsunuz?
Aslında, işimden dolayı sosyal medyadayım. Sorumluluk arttıkça, sosyal medyada daha az zaman harcamam gerektiğini biliyorum ancak maalesef kendimi daha uzun vakitler harcarken buluyorum. Telefonumu elime alıp istatistiklere bakıyorum, umduğumdan daha fazla zaman geçiyor orada.

Normalde de istatistikleri kontrol eder misiniz?
Hayır, ama sosyal medya artık hayatımızın içinde. Hepimiz paylaşmak istiyoruz. Bu öznel bir durumda da değil biliyorsunuz paylaşmak günlük yaşamımızın bir parçası. Hatta ve hatta kimi zaman paylaştığımızı fark etmiyoruz bile çünkü artık paylaşmak istediğimiz hikayelerimiz var.

Neuchâtel'deki Officine Panerai Manufacture, eko-sürdürülebilirliğin örneklerinden: alanların yönetiminden kaynakların kullanımına kadar her faaliyet çevreye saygılı ve atıkları en aza indirmek adına inceleniyor.

Peki, takipçileriniz için pazarlama stratejilerinizi nasıl oluşturuyorsunuz?
Aslında son yıllarda pazarlama çok fazla değişti çünkü bildiğiniz gibi basılıdan dijital araçlara geçtik. Bu geçiş büyük bir değişimdi ve bunu pazarlama faaliyetlerine yönelttik. Panerai'nin dijital alanına odaklanan bir ekibimiz var; çeşitli kitlelere farklı mesajlar iletmek üstüne çalışıyorlar. Analiz yaparak, paylaşımların sayısıyla yola çıkıyoruz ve ardından etkileşim, kapsama, bütün istatistikler geliyor. Verilerin izinde pek çok segmentin olduğunu görüyoruz; markayı seven insanlar yorumlar yapıyorlar. Bu aynı zamanda müşteri odaklı bir yaşam biçimini gösteriyor. Herkesin, her markanın gittikçe daha fazla müşteri odaklı olması gerek; biz de Panerai'de bunu gitgide daha fazla yapıyoruz.

Sosyal medyanın pozitif tarafı kadar aslına bakarsanız negatif sayılabilecek yanları da oluyor. Sizin bu konuya dair endişeleriniz var mı?
İyi yorumlar kadar kötü yorumlar da görebilirsiniz; biz aslında her türlüsünü analiz ediyoruz. PR ile dijital ekibimiz sosyal medya konusunda uzman ve ne zaman olumsuz yorumlar ya da iletişim

Altta:
Üç günlük güç rezervini P.900 kalibreden alan Luminor Due Yellow Gold'un arka kasası.

bakımından kriz riski olsa hemen odaklarını buraya çeviriyorlar. Elbette neler olup bittiğini anlamak önemli; bazen de tepki göstermeniz gerekir. Bazen de harekete geçmenin ve iletişimi algı değişimi yaratacak biçimde adapte etmenin daha iyi olduğu durumlarda yanıt vermediğimiz oluyor. Çünkü kimi zaman önemli olan algı ve tavır değişikliğidir. Bu yüzden dinlemek iyidir çünkü dinlerseniz eyleme geçebilirsiniz ve asıl önemli olan müşterilerden gelen hem olumlu hem olumsuz geri bildirimlere kulak verebilmek. Öte yandan müşteri odaklı olmanın da bir dengesi olmalı. En iyi seçenek, müşteriyi dinlemek ve Penarai'nin DNA'sına saygı göstererek stratejiyi oluşturmak.

Panerai'nin kreatif direktörü Alvaro Maggini ile nasıl çalışıyorsunuz?
Her şeyden önce bütün fikirlerimizi paylaşıyoruz. Sene içerisinde lanse edeceğimiz modellerin aslında zaman akışı ve ifadesi iletişimle karşılaştırıldığında farklı. Ama pazarlama tarafında, pazarlama aktivasyonunda, hedef tanımında, video ve atmosfer konularında birlikte çalışıyoruz. Zira farklı modeller olsa da ortak nokta bir mesajımız var.

Pazarlama açısından zaman zaman dezavantaj hissettiğiniz oluyor mu? Her strateji ürün yelpazenize uyuyor mu?
Aslında öyle. Son birkaç yılda dört farklı ilke belirleyerek çeşitlilik konusunda bir tutarlılık yarattık. Luminor koleksiyonu bakımından Submersible'e, Radiomeir'e pazarlama seviyesinde 4 ilke belirleyince "Luminor'un hedef kitlesi kim? Submersible'ınki kim?" diye tanımlamak mümkün oldu. Her bir koleksiyon içinde de "Submersible 42 mm'in hedefi kim? Submersible 47 mm'in hedefi kim?" diye sorabildik. Bu sayede de bir koleksiyon geliştirebildik. Artık saatlerin sadece hoş tasarım ve işlevsellikten ibaret olduğunu düşünmüyoruz, güzel saatler ama onlar kimin için? İşte geliştirmeye çalıştığımız pazarlama yöntemi bu.

Pazarlamada belli bir yaş grubunu hedefliyor musunuz?
Biliyorsunuz, müşteriler gençleşiyor. Bu yüzden biz de gitgide daha genç bir nesle hitap ediyoruz. Ardından 30-40 arası yaş grubu geliyor ama mesela Radiomir ile karşılaştırıldığında Luminor Due daha genç insanları çekiyor. Çünkü Radiomir, Luminor Due gibi bir saatle kıyaslandığında daha özel, tarihsel yanı daha güçlü, daha eski değerlere bağlı insanlar için. Ayrıca sosyal medya, internet sitemizde yaptığımız analizler, bir de dünyadaki butik ağımız ve CRM (Müşteri İlişki Yönetimi) sayesinde, artık müşterilerimizin davranışları, ihtiyaçları ve talepleri konusunda daha fazla bilgi sahibiyiz. Bu da işimizi yapabilmenin temelini oluşturuyor aslında.

Üstte:
Radiomir Annual Calendar Goldtech™, 45 mm kasa çapı ve Luminor Due Prada Re-Nylon, 42 mm kasa çapı.

Tanıtımınızda NFT kullandığınızı biliyoruz. Peki, Metaverse için planlarınız var mı?
Bu bizim için de yeni bir dünya. Farklı imkanları inceliyoruz. Metaverse de fırsatlardan biri olabilir ama öncelikli olarak ilgilendiğimiz şey Blockchain. Çünkü saatlerin takip edilebilirliği sayesinde, Blockchain halihazırda sürekli kullandığımız bir alan. Mesela yeni bir oluşuma başlıyorsak daha tasarım halindeyken bile her şey Blockchain'de oluyor. Ayrıca Blockchain size saatinizin dijital kimliği olması imkanını da veriyor. Ve bu şu an gerçekleşiyor, gelecekte değil. Blockchain'in bu alanda bir üstünlüğümüz olduğundan bu projeyi NFT ile tanıttık çünkü deneyimle de ilişkili.

Sosyal medya, Metaverse, NFT'nin yanı sıra basılı tarafta nasıl konumlanıyorsunuz? Demek istediğim, eskiden Panerai'yle ilgili çok kitap basardınız, özel kitaplar...
Pazarlama stratejisi ülkeye göre değişiyor. Ama bugün kitap basmayı neredeyse tamamen kestik. Depolama meselesinin yanı sıra ekolojik sürdürülebilirlik taahhüdümüz var. Son üç yıldır hiç basılı broşür de yayınlamadık. Eğer saatinizle ilgili seçili broşürü bulmak isterseniz internet sitemize giriyorsunuz hatta orada saatinizin eğitici broşürünü bile bulabilirsiniz. Bu işin bir tarafı. Öte yandan, katalog basmaktan uzak duruyoruz çünkü bugünlerde bütün bilgileri internette bulabiliyorsunuz. Biz de internet sitemizde size olabildiğince çok bilgi vermeye, bu bilgileri yaymaya çalışıyoruz. Kitap farklı olduğundan güzel bir ürün. Son birkaç yılda hatta ayda Panerai ile ilgili daha fazla tarihsel bilgi sahibi olduk. Mirastan, markanın tarihinden söz etmenin çok önemli olduğuna inanıyoruz. Bugün birtakım kaynaklarımız var. Bu kaynaklardan on tanesi araştırmalarımıza uyuyor ve *Panerai Una Storia Italiana*'nın çok iyi bir kitap olduğunu düşünüyoruz. Bir kitap daha basabiliriz zira Panerai ailesinin evinde yeni belgeler bulduk. Markanın tarihiyle ilgili daha fazla şey söyleyebiliriz. Bir örnek vereyim: Geçtiğimiz senelere kadar, ilk Panerai saati prototipinin 1936'da yapıldığını söylüyorduk. Ama ilk prototipin Ekim 1935'te yapıldığıyla ilgili belgeler bulduk. Hikayeyi başka türlü bildiğimiz için bu bizi çok şaşırttı.

Nasıl öğrendiniz?
Panerai'nin Floransa'daki evinde. Geçtiğimiz senelerde Madam Panerai vefat etti.
Aile de belgelere erişimimiz konusunda bize izin verdi. Biliyorsunuz, Panerai "Saatlerin Saati" olarak doğdu; başka markaların cep saatlerini satıyorlardı. Tahmin edeceğiniz üzere de bu izinle birlikte çok fazla belgeye erişebildik. Miras konusunda çalışan bir ekibimiz de var ve onlar daha fazla bilgi edinmek için bu araştırmayı başlattılar. Böylece markanın tarihine ilişkin daha fazla bilgiye ulaşabileceğiz.

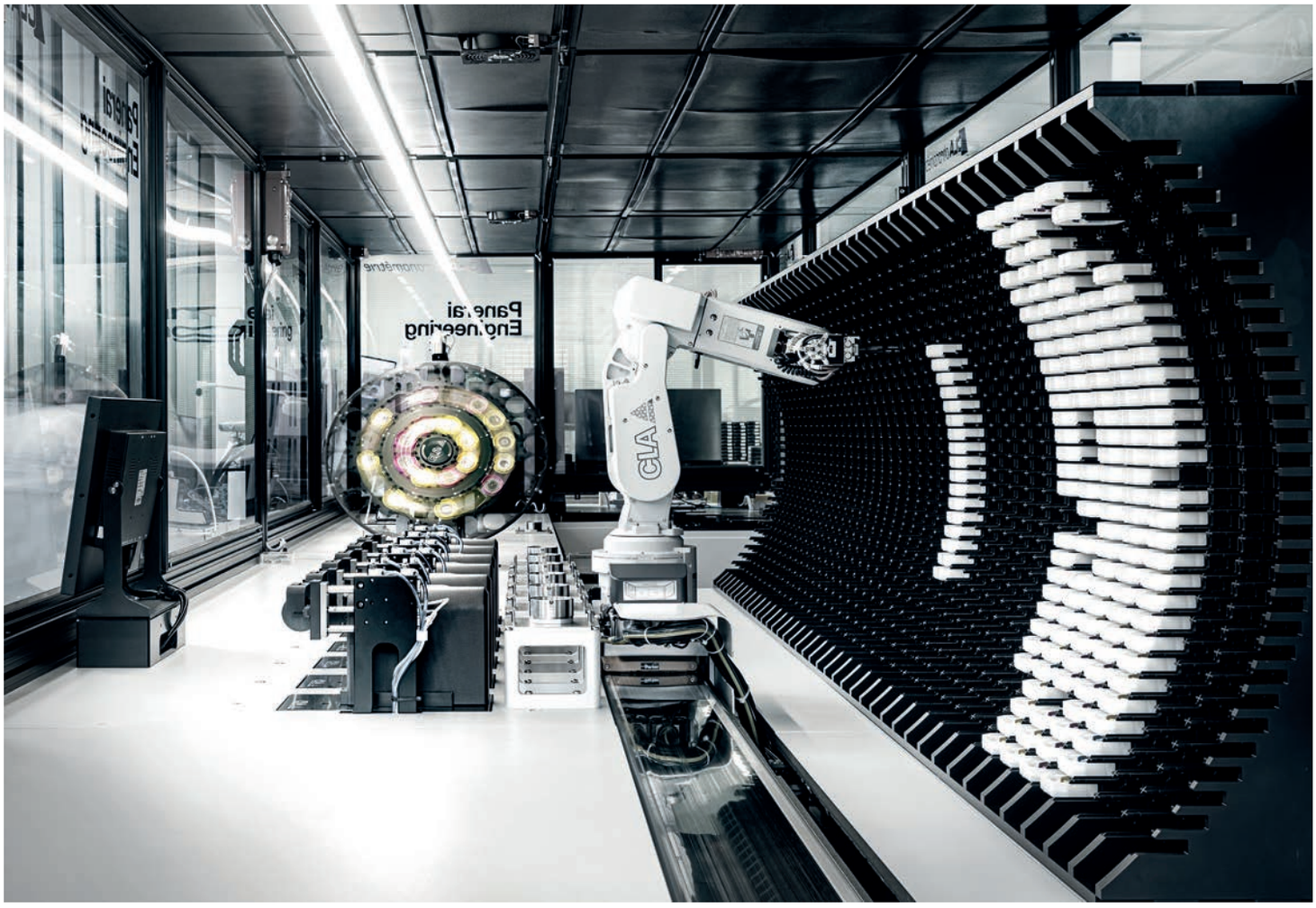

Alessandro Ficarelli

Panerai, satın alınan her saat için bir "Dijital Pasaport" sunuyor. Dijital Pasaport, her saate yalnızca blockchain teknolojisi aracılığıyla oluşturulan ve erişilebilen dijital bir kimlik sağlıyor. Ayrıca dijital belgeler sonraki sahiplere kolayca aktarılabildiğinden ikinci el piyasasında ticaret için güvenilir bir ortam yaratılıyor.

Yoğun bir günün ardından rahatlamak için neler yapıyorsunuz?
Bir kızım var, dört yaşında. İşimi bitirince hemen eve gidip onunla ve ailemle vakit geçiriyorum. Eskiden maç izlemek, spor yapmak isterdim ama artık aileyle ve kızımla vakit geçirmek işten sonraki önceliğim oluyor.

Milano'da yaşıyorsunuz sanırım.
Evet, Milano merkezindeyim. Aslında bütün ekip Milano'da. Panerai'nin pazarlama ve iletişim ofisi de burada. Tasarım, ürün müdürü, pazarlama, iletişim, PR, etkinlikler, kreatif ekip, ayrıca Alvaro'nun ekibi. Alvaro aslında Cenevre'de ama ekibi Milano'da.

Bunu bilmiyordum. Neuchâtel'de kalsaydınız, o kadar kolay olmazdı...
Biliyorsunuz, Panerai'den önce Bulgari'de çalışıyordum. O yüzden beş yıl Neuchâtel'de yaşadım. Jean-Marc Pontroué ile birlikte çalışırdık, eskiden bana "Çok yaratıcı bir insansın ama bunun sebebi belki Neuchâtel'de geçirdiğin yıllardır; çok düzenlisin, gelecek planı yapıyorsun" derdi. Ben de ona şöyle derdim: "Biliyor musun Jean-Marc? Bunun İtalya'nın güneyinden geldiğini sanıyorsan yanılıyorsun çünkü arkadaşlarıma artık düzenli biri olduğumu söylersem, "Yaratıcı evet de düzenli mi, ondan pek emin değilim, derler." Her neyse, yaptığımız iş odağında düzenli olmak zorundayız ama yaratıcılık çok önemli. Bu da Panerai'nin özelliği; kaynaşma. İtalyan yaratıcılığı ile ruhunun birleşimi...

Evet, İtalyan yaratıcılığı oldukça güçlü.
Deneyim, *know-how*'ı yaratan kesinlik, o yenilik arayışı, bütün bu İtalyan yanı markanın özelliklerinden biri bence. Jean-Marc Pontroué ile hep söyleriz bunu: Bu İtalyan yanını kaybedecek olursak, diğer markalardan bir farkımız kalmaz.

DAİMA KUZEYE

Yazı: İdil Deniz Türkmen

Üstte:
Pusula gülü yaygın olarak kara ve deniz haritalarında rüzgarın nasıl eseceğini gösteren bir belirteç olarak yer alıyordu.

Sol sayfa:
1934'te bir pusula fabrikasının üretim aşaması.

Pusula, binlerce yıldır yön belirlemek için kullanılan eski bir navigasyon aracı. En eski olanından bugün kullandığımız modern örneğine dek tarih boyunca pek çok değişim ve gelişim geçiren pusulayı bugün akıllı saatlerimizde, cep telefonlarımızda hatta anahtarlıklarımızda bile görmek mümkün. Peki modern pusulanın tasarım evrimi nerede başlıyor, nerede bitiyor?

Bugün dekoratif bir obje olarak çalışma odalarımızı, kütüphanelerimizi süsleyen pusula aslında insan yaratıcılığının ve tasarım tarihinin mükemmel örneklerinden biri. Yüzyıllardır gezginlerin yollarını bulmalarına yarayan bir navigasyon aracı olarak kullanılan pusulanın kökeni, 9. ve 11. yüzyıllar arasında ilk manyetik pusulanın icat edildiği eski Çin'e dayanıyor. Bu ilk pusula, bir tahta üzerine yerleştirilmiş ve serbestçe dönmesine izin verilen, manyetik bir mineral olan mıknatıs taşından oluşuyordu. Mıknatıs taşı hep kuzeyi gösterecek şekilde dünyanın manyetik alanıyla hizalanıyordu.

Çin'de aslında ilk kez Han Hanedanlığı'nda (MÖ 20-MS 20) "güneyi gösteren balık" adıyla gündelik yaşama giren mıknatıs taşı, önceleri coğrafya alanında navigasyon için değil daha çok manevi işler için tercih ediliyordu. Mekanları "cennetin kanunlarına" göre uyumlu hale getiren eski bir uygulama olan Feng Shui'ye göre düzenlemek adına bu manyetik cihazların kullanılması bir önceki cümlemizi destekler cinsten. 11. yüzyıl ve sonrasında Çin Song Hanedanlığı döneminde "güneyi gösteren balık"ın antik bir gemi pusulasına dönüşmesi de çok uzun sürmedi.

Altta:
18. yüzyıldan kalan pusula Christie's'in bir açık artırmasında 37,500 dolara satıldı.

Pusulanın Osmanlı İmparatorluğu'nda kullanımına dair ilk bilgi, 1232 yılına ait bir İran masal kitabında geçiyor. Kitapta imparatorluğun Kızıldeniz'den Basra Körfezi'ne giden başarılı bir seferinde pusula kullanıldığından bahsediliyor. Osmanlı'nın kullandığı erken dönem gemi pusulalarının form ve detaylarının Çin tasarımlarını andırması, bu ilginç keşfin ilk kez Çin ile İpek Yolu ticareti sırasında kullanılmış olabileceğini düşündürüyor. Ayrıca gemi pusulalarının 11. ila 14. yüzyıllarda hem Hindistan'da hem de Afrika'da kullanıldığına dair kanıtlar da var.

Üstte:
Amiral Byrd, Dry galski Ice Tongue'da manyetik pusula ile kerteriz alıyor.

Peki günümüz müzayedelerinde koleksiyonerler tarafından rağbet gören pusulalar Avrupa'da ne zaman ortaya çıkmıştı? Kimi kayıtlar, mıknatıslanmış iğneleri ve pusulaları tanımlayan ilk mucitlerden birinin İngiliz ilahiyatçı Alexander Neckam (1157-1217) olduğunu gösteriyor. Öte yandan seyir pusulaları 1300'lere kadar gerçekten yaygın olarak kullanılmıyordu. Bu yüzden Neckham'ın kayıtları, pusulanın Avrupa'da ilk kez nasıl ortaya çıktığına dair şüphe uyandırıyor. Pek çok tarihçi, pusulanın Çin'den Batı'ya bir hediye olduğuna inanıyor.

Avrupa'da pusulanın kayıtlı ilk kullanımı, 14. yüzyılın başlarında İtalyan kaşif Flavio Gioia tarafından yapıldı. Zamanla rafine edilen bu icadı 16. yüzyılda İngiliz matematikçi Robert Norman, mıknatıs taşı yerine, dönen bir iğne kullanan "kuru pusulayı" geliştirerek ilerletti. Bu, pusulanın daha doğru ve güvenilir olmasını sağlayarak onu denizciler için standart bir seyir aracına dönüştürdü. 18. yüzyılda pusula, hareket eden bir gemide düz kalmasına izin veren gimbal montajının icadıyla daha da gelişti; böylelikle dalgalı denizlerde kullanımı kolaylaştı.

Türkçe "pusula", İtalyanca'da "küçük kutu" anlamına gelen *bussola* isminden kökenleniyor. Klasik Arapça eserlerde tase (tas), beytü'l-ibre (iğne kutusu), hukku'l-kıble (kıble kutusu), aletü'l-kıble ve Osmanlıca'da kıblenüma ("kıble göstericisi", halk arasında kıblename) gibi sözcüklerle tanımlanıyor.

İlk başta tasarımı ve formu ilkel olsa da pusulalar yıllar geçtikçe daha komplike tasarımlara sahip oldu. Tasarımların çoğunda pusula gülü mevcuttu. Pusula gülü yaygın olarak kara ve deniz haritalarında rüzgarın nasıl eseceğini gösteren bir belirteç olarak yer alıyordu. Orta Çağ haritacılığında farklı rüzgar türlerini simgeleyen, dini semboller ya da "Fleur-de-lis" sembolleriyle çeşitli renklerde boyanmış bu güller, kendi başlarına birer sanat eserleriydi.

Altta:
Pusulalı güneş saati, 18. yüzyıl sonu 19. yüzyıl başı.

Sol üstte: Denizci pusulasına dair ilk Çin kaydı 12. yüzyıla, yani Akdeniz'de kullanılmaya başlanmasından yaklaşık 100 yıl öncesine aittir.

Günümüzde pusula, yerini büyük ölçüde GPS gibi modern teknolojilere bırakmış olsa da navigasyon için önemli bir araç olmaya devam ediyor. Bununla birlikte, birçok kişi hala yürüyüş ve kamp gibi açık hava etkinlikleri için pusula kullanmayı tercih ediyor; pusula o yüzden keşif ve maceranın sembolü olmaya devam ediyor. Ancak 800.000 yıl önce bir pusula kullanıyor olsaydınız ve yüzünüz kuzeye dönük olsaydı, ibre Güney Manyetik Kutbu'nu gösterirdi. Peki neden biliyor musunuz? Dünya dev bir mıknatıs gibi davransa da sabit değil. Hem Kuzey hem de Güney manyetik kutupları yavaş yavaş değişiyor. Manyetik Kuzey Kutbu, 19. yüzyılın başlarında keşfedildiğinden beri kuzeye doğru 966 kilometreden (600 mil) fazla kaymıştır ve yılda yaklaşık 40 mil hareket etmeye devam etmektedir. Kuzey ve Güney manyetik kutupları da dünya tarihinde birçok kez yer değiştirmiştir.

Modern pusulalar bugün, açık hava etkinlikleri, navigasyon ve bilimsel araştırma dahil olmak üzere pek çok farklı alanda kullanılıyor. Kullanım yerine göre küçük el cihazı ebadında ya da büyük denizcilik pusulaları gibi dev boyutlarda olabiliyor. Tasarımıyla da çekici olması pusulayı koleksiyonerlerin de ilgi alanına sokuyor. Siz de yakın zamanlarda arama motorunda "antika pusula" araması yaptıysanız karşınıza çıkan pusulaların tipi size ait olduğu dönem hakkında bilgi verebilir.

Sağ üstte: *Karayip Korsanları: Siyah İnci'nin Laneti*'nde Jack Sparrow'un takas ettiği pusula ve lanetli Aztek altınının bir parçası olan madalyonlar, Christie's müzayedesinde 6,875 pound fiyat etiketiyle satıldı.

Pusulalardan önce, coğrafi keşif, Nisan'dan Eylül'e uzanan sıcak aylarla sınırlıydı. İyi havalarda deniz de daha berrak olduğu için yer işaretlerini, gök cisimlerini ve güneş saatlerini görmek çok daha kolay oluyordu. Sıcak iklim, dalgalı denizler yerine daha dingin sularda yapılan yolculuklara izin veriyordu. Bununla birlikte, Avrupa'da ve Batı'da "Keşif Çağı" (1400-1700) olarak bilinen yıllarda seyir pusulalarının varlığı ticaretin gelişiminde de büyük rol oynadı.

Pusulalar geliştikçe doğal olarak farklı türlere de ayrılır. Bir geminin çekirdeği ile aynı hizada ve bir pusula kartının üzerine tutturulmuş, serbestçe hareket eden mıknatıslanmış bir iğneden oluşan ilk örnekleri "kuru pusulalar" olarak sınıflandırılıyor. Günümüzde daha yaygın olarak kullanılan "ıslak pusula", manyetize edilmiş bir iğnenin lamba yağı, mineral yağ, beyaz ispirto, kerosen veya saf alkol gibi sıvılarda stabilize edildiği bir pusula türü. 17. yüzyılın sonunda Sir Edmund Halley tarafından icat edilmiş olsa da ancak 19. yüzyılın başlarında patenti alınabilmiş. Islak pusulalar başlangıçta ağır ve hantal olduğu için taşınabilir pusulaların yerine genellikle gemilere bağlanarak kullanılıyordu.

Sol üstte: Yukarıdaki pusula 1918'de Verner'in Mk VIII modeline göre yapılmış ve gece yürüyüşü için uyarlanmış prizmatik bir pusuladır. Aşağıdaki ise Isaac Merritt Singer tarafından yapılmış Singer patentli bir yürüyüş pusulasıdır.

18. yüzyılda yaygın olarak kullanılan pusulalar navigasyonla daha sofistike bir biçime kavuştu. Kuzey, Güney, Doğu ve Batı yönlerini gösteren pusula gülüyle birleşmesi onu bugünkü görünümüne kavuşturdu. Görüntüleme prizması ve merceği olan bir el pusulasının patenti 1885'te, resmi Bézard pusulasının patenti ise 1902'de alındı. Bézard modelinde, kullanıcının pusulayı bir nesneyle hizalarken yönünü de kontrol etmesine olanak tanıyan bir ayna da monte edilmişti.

Birinci ve İkinci Dünya Savaşı sırasında pusulalar askeri operasyonların ayrılmaz bir parçasıydı. Islak pusulalara geçişin norm haline gelmesi de bu döneme denk geliyor. Taşınabilir olmasına rağmen oldukça ağır olan pusulalarda tasarımdan ziyade fonksiyon ön plana çıkıyordu; bunlar ağır hizmet tipi sağlam malzemelerden yapılmış, büyük ölçüde metal pusulalardı.

İster Viktorya Dönemi ister Edward Dönemi'ne ait bir pusula ya da bir Osmanlı Dönemi kıblenüması olsun, antika pusulaların karakteristik tasarımları kadar büyüleyici çok az parça vardır. Işıltılı goldstone kaplama bir pusula, ağır bir gemi pusulası, incelikli işlemeleriyle minyatür bir cep pusulası, her biri kendine özgü detaylarıyla koleksiyonerlerin ilgisini çekmeye devam ediyor. Ayrıca hala işlevini kaybetmemiş biçimde çalışıyorlarsa her zaman evinizin yolunu bulabileceğinize dair güven verdiği de bir gerçek. Pusulanın tasarım evrimi, bugün kullandığımız güvenilir navigasyon aracını yaratmak için her iyileştirmenin bir öncekinin üzerine inşa edildiği uzun ve büyüleyici bir yolculuğu kapsıyor. Bu yolculuk günümüzde pek çok tasarım objesine de ilham kaynağı olmaya devam edecek.

Altta: Gümüş ve yaldızlı metalden, manju pusulası, Edo Dönemi, 19. yüzyıl.

İzlanda'da ülkenin çeşitli yerlerine giden yolu gösteren bir pusula dikilitaşı.

BİR İDEALİN PEŞİNDE: ATATÜRK VE ALACA HÖYÜK

Yazı: Derya Sayın

Atatürk'ün önderliğinde 1920'li yıllarda başlatılan ve 1930'lu yılların başından itibaren hız kazanan arkeoloji ve tarih araştırmaları Alaca Höyük kazılarıyla ulusal bir kimliğe büründü.

Yapı Kredi Müzesi, Alaca Höyük kazılarında çıkarılan arkeolojik eserlerin önemli bir bölümünü geçici süreyle müzesine taşıdı. Mustafa Kemal Atatürk'ün direktifiyle 1935'te Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk arkeoloğu Remzi Oğuz Arık ve etnolog Hamit Zübeyr Koşay tarafından Çorum'da başlatılan ve Türkiye Cumhuriyeti'ni uluslararası alanda temsil eden ilk bilimsel kazı ünvanına sahip Alaca Höyük'ün eserleri, bu sergide ilk defa bir arada yer alıyor. Sergi kapsamında Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Alaca Höyük Müzesi, Çorum Müzesi ve İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nden 235 arkeolojik ve etnografik orijinal eser, İstanbul Yapı Kredi Müzesi'ne getirilerek kronolojik ve tematik bölümler altında sunuldu.

Toplamda üç kata yayılan serginin ilk katında, Atatürk'ün isteğiyle satın alınan ve Alaca Höyük kazılarının ilk yıllarında kullanılan bir dekovil (vagon) ziyaretçileri karşılıyor. Burada sergilenen dekovil hattına ait vagon, 1930'lu yıllarda, Ducrobra ticari adıyla Hollanda-Amsterdam'da dar hatlı demir yolları için ekipman üreten Du Croo&Brauns şirketi tarafından üretilmiş ve Atatürk'ün talimatıyla Alaca Höyük kazılarına tahsis edilmiştir. Fransız Paul Decauville'in icat ettiği bu taşınabilir küçük vagonlar, arkeolojik kazılarda çıkarılan toprağın yerleşim alanından uzağa taşınmasını sağlamaktaydı.

İkinci katta; Cumhuriyet Dönemi Türk arkeolojisinin gelişimi, Erken Cumhuriyet Dönemi'nde Anadolu'da ve Trakya'da yürütülen arkeoloji araştırmaları, Çorum-Alaca Höyük yerleşiminin kültür katmanlarıyla Kızılırmak kavisi içindeki Hatti dünyasının etkileyici ortak kültürü, halk ve yönetici sınıfın yaşamı ve ölü gömme gelenekleri sunuluyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk; tarım, ticaret ve sanayi alanlarında yapılan atılımların uygar bir ulus yaratmaya yetmeyeceğine, çağdaş ve müreffeh bir toplumun inşası için ülkenin kültür ve eğitim alanlarında da ilerlemesi gerektiğine inanıyordu. Atatürk'ün

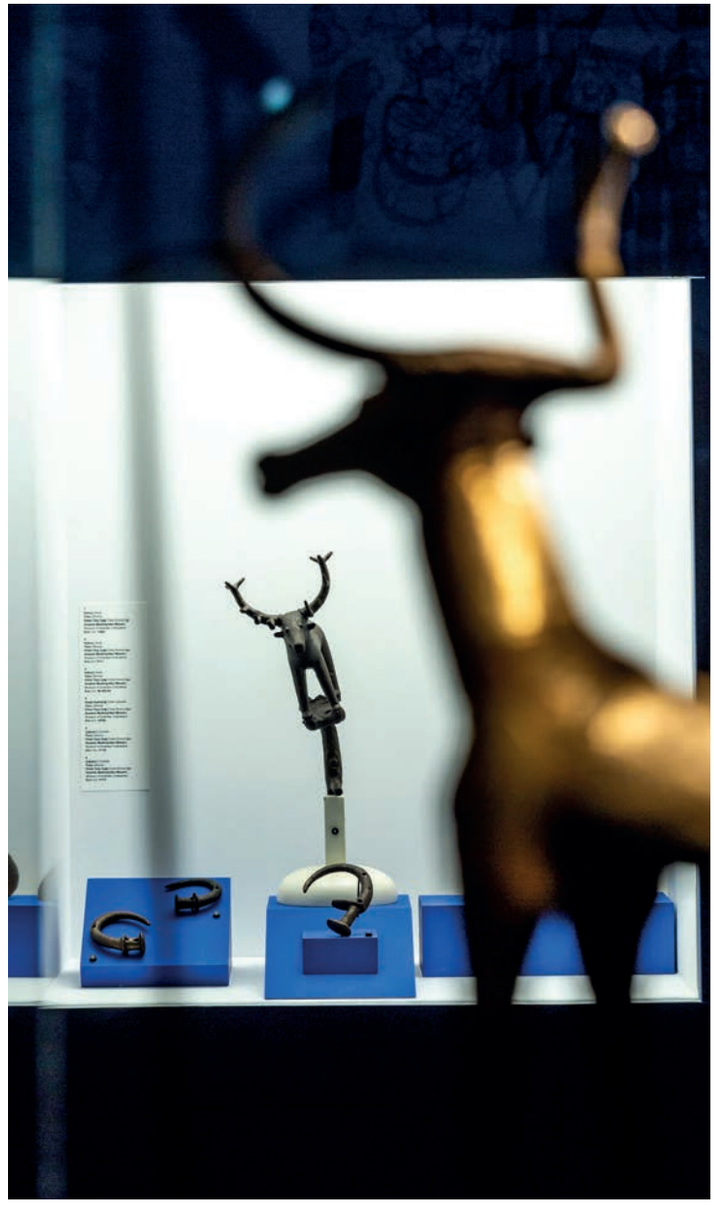

Alaca Höyük toplumunda bakır ve tunç en çok kullanılan madenlerdi.

önderliğinde 1920'li yıllarda başlatılan ve 1930'lu yılların başından itibaren hız kazanan arkeoloji ve tarih araştırmaları, Alaca Höyük kazılarıyla ulusal bir kimliğe bürünmüştür.

Alaca Höyük'te ilk kazılar 1907'de Müze-i Hümayun (İstanbul Arkeoloji Müzeleri) adına Theodor Makridi Bey tarafından kısa süreli ve küçük ölçekte yapılmıştı. Alaca Höyük'ü dünyaya tanıtan ilk kapsamlı ve uzun soluklu kazılar ise Atatürk'ün direktifiyle 1935'te başlatılmıştır. Kazının ana hedefi; Alaca Höyük ve çevresini araştırmak, höyükte metodolojik sondajlar yapmak, yerel uygarlıklar hakkında fikir sahibi olmak ve höyüğün Boğazköy tabletlerinde adı geçen Arinna kenti olup olmadığını araştırmak şeklinde belirlenir. Köy yerleşimi, höyüğün üzerine kurulu olduğu için ilk kazılar köy meydanında başlatılır ve yukarıdan aşağıya; Osmanlı, Bizans, Roma, Frig, Hitit, Bakır Çağı ve Kalkolitik Çağ kalıntılarına ulaşılır. Höyükteki bu kültürel süreklilik, Arık ve Koşay tarafından "IV ana kültür tabakası" ve "14 yapı katı" şeklinde sınıflandırılır.

Hatti inanç sisteminde önemli bir yer tuttukları düşünülen boğa ve geyikler ise Hitit Çağı'nda tanrıların kutsal hayvanları olarak tekrar karşımıza çıkıyor.

Alaca Höyük kazılarının en önemli keşfi, Erken Tunç Çağı tabakaları içinde yer alan ve şaşırtıcı zenginlikte madeni ölü hediyeleriyle donatılmış 13 adet kralî mezardır. 1936'da kazıyı ziyaret eden ve eşsiz eserleri inceleyen Chicago Üniversitesi profesörlerinden Albert T. Olmstead, Alaca Höyük'ü "Tarihin Yeni Meşalesi" olarak tanımlayacaktır.

Alaca Höyük kazılarının ilk yıllarında elde edilen sonuçlar, Orta Kuzey Anadolu'da yüksek bir kültürün varlığını ortaya koymuştur. Orta Kuzey Anadolu'nun yerel prensliklerinden birinin merkezi konumundaki Alaca Höyük sakinlerinin ana geçim kaynağı tarım, hayvancılık ve dokumacılıktı. Yerel beylerin denetimindeki zengin yeraltı kaynaklarını işleterek madencilikte de büyük ilerleme kaydetmişlerdi. Alaca Höyük kazılarında ortaya çıkarılan kralî mezarlar ve ölü hediyeleri, Hattilere özgü yüksek kültürü, madencilikteki üstün teknik seviyelerini ve Hatti yerel sanatını anlamamızı sağlamaktadır.

Alaca Höyük mezarlarının keşfi, Cumhuriyet'in ilk yıllarında Anadolu'daki en önemli arkeolojik keşiflerden biridir. Alaca Höyük kazılarında yönetici sınıfa ait olduğu düşünülen 13 adet mezar odası içinde son derece zengin ölü hediyeleri açığa çıkarıldı. Arkeologlar daha ilk keşfedildikleri yıllarda içeriklerinin zenginliği nedeniyle onları "hükümdar mezarları" olarak adlandırmıştı. Yetişkinlere ait mezarlarda ölüler çoğunlukla mezar odasının kuzeybatısına, başları batıya, ayakları doğuya gelecek şekilde ve sağ yanlarına cenin pozisyonunda yatırılmışlardı. Dikdörtgen oda mezar çukurlarının dört kenarı çamur harçla tutturulmuş, irili ufaklı taş dizileriyle çevrilmiştir. Tabanları kerpiç, sıkıştırılmış toprak veya taş döşeli; mezarların üzeri ise kalaslarla kapatıldıktan sonra kerpiç, kil, toprak ve çakılla örtülerek düz bir dam şeklindedir. Mezar damlarının üstüne düzenli sıralar halinde yerleştirilen sığır başları ve ön bacakları, kurban merasimi ve ölü yemeğine işaret eder. Ölünün gömülüp mezarın kapatılmasından sonra başlayan ölü yemeğinde sığır başları ve ayakları ölüye, geriye kalan yenebilir kısımları ise merasime katılanlara sunuluyordu.

Alaca Höyük mezarlarında on altı insan iskeleti ele geçmiştir. Antropolojik ve arkeolojik tetkikleri yapılan dokuz iskeletten dördünün kadınlara, beşinin ise erkeklere ait olduğu anlaşılmıştır. Ölü hediyelerinin zenginliği bu mezarlara Hatti ülkesinin prensleri ve prenseslerinin veya klan liderleri, kabile şefleri, ruhani liderler ya da

Önemli Hitit kentlerinin kapılarında koruyucu işlevi olan anıtsal aslan, sfenks ve tanrı betimleri serginin üçüncü katında yer alıyor.

tarım ve hayvancılıkla geçinen yerleşik bir toplumun zengin seçkinlerinin gömüldüğünü göstermektedir. Kadınlar kişisel takılar, vücut süsleri ve kültle ilişkili nesnelerle donatılırken erkekler silahlar ve ritüel objeleriyle defnedilmiştir. Neredeyse tüm mezarlarda altın, gümüş, tunç, kurşun, demir ve yarı kıymetli taşlardan yapılmış, estetik, üslup veya teknoloji bakımından eşsiz ölü hediyelerine rastlanmıştır. Güneş kursları olarak adlandırılan kült sembolleri ile boğa ve geyik heykelcikleri şüphesiz en önemli eser grubunu oluşturmaktadır. Anadolu'da Hitit öncesi Hatti kültürüne ait güneş kursları kült standardı/alemleri olarak da tanınırlar. Hatti inanç sisteminde önemli bir yer tuttukları düşünülen boğa ve geyikler ise Hitit Çağı'nda tanrıların kutsal hayvanları olarak tekrar karşımıza çıkacaktır.

Üçüncü katta Hititlerin Alaca Höyük anıtsal mimarisinde ve heykeltıraşlığında ulaştıkları sanat düzeyi, doğal çevreyle kurulan bağ, dinsel, gündelik ve sosyal yaşama dair buluntular tematik bölümler halinde aktarılmaktadır. Bu katta ayrıca insanlığın yaklaşık 6000 yıldır süregelen konut mimarisi ve gündelik eşya kullanımına dair alışkanlıkları karşılaştırıldı ve Anadolu'nun çağlar boyunca devam eden kültürel sürekliliği vurgulandı.

Tarım, hayvancılık, madencilik, dokumacılık gibi üretim kollarında ve ticarette uzmanlaşan insanlığın bilgi ve kültürel birikimi sonucu kurulan krallıklardan biri de Hitit Krallığı'dır. Alaca Höyük yerleşimi

Alaca Höyük mezarlarının keşfi, Cumhuriyet'in ilk yıllarında Anadolu'daki en önemli arkeolojik keşiflerden biridir.

ise toplumunun geçim ekonomisini ve ticari faaliyetlerini takip edebildiğimiz Hitit kentlerinden biridir.

Alaca Höyük toplumunun temel geçim kaynağı tarıma ve hayvancılığa dayanıyordu. Toplumun diğer geçim kaynakları arasında madencilik ve dokumacılık geliyordu. Bakır ve tunç en çok kullanılan madenlerdi. Demir ise henüz günlük yaşamda kullanılamayacak kadar değerli sayılmaktaydı. Henüz günümüzdeki anlamıyla para kavramının bilinmediği M.Ö. 2. binyılın başlarında ise Anadolu'da ticaret "değiş-tokuş" sistemine dayanıyordu. M.Ö. 17. yüzyıla gelindiğinde ticaret, Anadolu'da siyasi birliği sağlayan ve zamanla Yakın Doğu'nun süper güçleri arasına giren Hitit Krallığı'nın denetiminde ve "kralın tüccarları" tarafından yapılmaktaydı.

Serginin üçüncü katında, sergiye özel hazırlanan ve bir duvar boyu uzanan ortostat çizimlerine yer verilmiştir. Önemli Hitit kentlerinin kapılarında koruyucu işlevi olan anıtsal aslan, sfenks ve tanrı betimleri yer alıyordu. Alaca Höyük'ü diğerlerinden ayıran özellik Doğu ve Batı kulelerinin kabartmalı ortostat bloklarıyla süslenmesidir. Bu blokların detaylı çizimi sergiye gelen ziyaretçilerin ortostatlarda betimlenen farklı sahneleri yakından incelemesini sağlıyor. Bu duvarın başında ve sonunda bulunan vitrinlerde ise Hititlerin doğal çevreyle ilişkisi ve dinsel törenlerde kullandıkları kaplardan örneklere yer veriliyor.

Sergide son olarak bir de taş temelli kerpiç ev rekonstrüksiyonu bulunuyor. Serginin bu bölümünde; ip eğirmek için kullanılan gümüş bir Hatti kirmeni Erken Cumhuriyet Dönemi'nde kullanılan ahşap bir kirmenle buluşuyor. Ekin biçmede kullanılan bir Hitit orağı yaklaşık 3500 yıl sonra günümüz Alaca Höyüklülerinin kullandıkları bir başka orakla kavuşuyor. Alaca Höyük Hitit ortostatlarına resmedilen bir saz binlerce yıl sonra aynı köyün türkülerine eşlik eden bir başka sazda vücut buluyor. Ve bunların hepsi Anadolu insanının günümüzden yaklaşık 6 bin yıl önce inşa ettiği, mimari geleneğini günümüze kadar ulaştırmayı başardığı taş temelli, kerpiç bir köy evinin içinde gerçekleşiyor. Bu bölümde; zaman algısı ortadan kalkıyor ve Anadolu insanının binlerce yıl öncesinden gelen alışkanlıklarının, geleneklerinin ve bu geleneklere eşlik eden eşyalarının birbirleriyle buluşmaları gösteriliyor.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Yapı Kredi Müzesi iş birliğiyle Cumhuriyet'in 100. yılına özel hazırlanan "Bir İdealin Peşinde: Atatürk ve Alaca Höyük" sergisinin, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve Cumhuriyet kadrolarının bilinen yetkinliklerinin ve başarılarının dışında arkeoloji ve antropoloji gibi dönemin şartları için son derece spesifik sayılacak alanlardaki yetkinliklerine ve başarılarına odaklanıyor.

10 Mart 2024 tarihine kadar ücretsiz ziyaret edilebilecek serginin küratörlüğünü Yapı Kredi Müzesi müdürü Nihat Tekdemir, bilimsel danışmanlığını ise Alaca Höyük Kazıları Başkanı Tayfun Yıldırım yürüttü.

AKTÜEL ETKİNLİKLER

IMAGINED FRONTS: THE GREAT WAR AND GLOBAL MEDIA,
Los Angeles
Adından da anlayacağınız üzere bu sergi, içinde yaşadığımız medya gösterisinin kökenlerinin nasıl Birinci Dünya Savaşı'na ve onu ilk küresel medya savaşı haline getiren poster, fotoğraf, sinema, resimli gazeteler ve efemeradan oluşan gelişen medya ortamına dayandığını araştırıyor. Medya ve sanatçılar tüm dünyayı kapsayan bir savaşı nasıl hayal ettiler? Savaşçılar arasında Avustralya, Kanada, Asya, Orta Doğu ve Afrika'dan kuvvetlerin yanı sıra Māori ve Choctaw "kod konuşmacıları" da dahil olmak üzere ırksal ve etnik açıdan çeşitli Amerikan ve yerli halklar da vardı. Sergi, medyanın kitleleri nasıl harekete geçirdiğini, savaş alanını nasıl hayal ettiğini, küresel savaşı nasıl kolaylaştırdığını ve sonrasını nasıl kontrol altına aldığını ele alacak. Sanatçılar, savaş fotoğrafçıları ve film yapımcılarının yanı sıra çeşitli kıtalardan askerlere ait 200 kadar nesneyle *Imagined Fronts: The Great War and Global Media*, kitle iletişim araçları ve sanatsal hayal gücünün iç içe geçmesini keşfedecek. Sergi, 3 Aralık tarihinden itibaren gösterimde.

JEFF WALL,
Basel
Fondation Beyeler 2024 yılına, Kanadalı sanatçı Jeff Wall'a kapsamlı bir kişisel sergi ayırarak giriş yapıyor. Öyle ki bu seçki aynı zamanda sanatçının yirmi yıldır İsviçre'de gerçekleştirdiği ilk sergi olacak. Jeff Wall, 1970'lerin sonlarından bu yana fotoğrafın özerk bir mecra olarak yerleşmesine önemli katkılarda bulundu ve "sahnelenmiş fotoğrafçılığın" en önemli uygulayıcılarından biri olarak kabul ediliyor. Wall, çoğunlukla sanat tarihinden esinlenerek, çok sayıda tek çekimden karmaşık ve incelikli bir şekilde oluşturulmuş büyük formatlı fotoğraflar yaratıyor. Fondation Beyeler tarafından bir araya getirilen elliden fazla eser arasında ışık kutularında sergilenen büyük asetatların yanı sıra siyah beyaz fotoğraflar ve renkli C baskılar da yer alacak. On bir oda boyunca, daha yeni eserler, fenomen erken dönem eserlerle tematik ve biçimsel diyaloğa sokulacak. Fondation Beyeler'deki sergide Wall'un birçok yeni eseri de ilk kez halka açık sergilenecek. Sergi 28 Ocak 2024 itibarıyla gösterimde.

MARK ROTHKO: PAINTINGS ON PAPER,
Washington DC
Sevinç, umutsuzluk, coşku, trajedi... Bunlar Mark Rothko'nun sanatında ifade etmeye çalıştığı temalardan bazılarıdır. Rothko tuval üzerine yaptığı yüksek soyut çalışmalarıyla tanınır ancak çok az kişi onun kariyeri boyunca kağıt üzerine de 1.000'den fazla çizim yaptığını bilir. Sanatçı bunları sadece kendisi için hazırladığı ön çalışmalar olarak değil, kendi başlarına tamamlanmış çalışmalar olarak görmüştür. Rothko'nun bu eserleri, neyin resim olarak "sayıldığına" dair beklentilerimize olduğu gibi kendisi ve kariyeri hakkındaki popüler fikirlere de meydan okuyor. 31 Mart 2024 tarihine kadar National Gallery of Art'ta gösterimde olacak sergi, Rothko'nun birçoğu ilk kez sergilenen 100'den fazla kağıt üzerine çalışmalarını bir araya getiriyor. Erken dönem figüratif temalar ve sürrealist çalışmalardan Rothko'nun en iyi bilindiği, genellikle büyük ölçekte gerçekleştirilen yumuşak kenarlı dikdörtgen alanlara kadar uzanıyor. Bir başka deyişle nadiren sergilenen resimler, 20. yüzyılın önde gelen sanatçılarından birine dair kavrayışımızı değiştiriyor.

Sergi ve bilet fiyatlarına www.artsandculture.com veya müzelerin web sitesi üzerinden ulaşabilirsiniz.

HECTOR GUIMARD ET LA GENÈSE DU MÉTROPOLITAIN,
Paris
Haussmann binalarının cepheleri ve Eyfel Kulesi gibi, Hector Guimard (1867-1942) tarafından tasarlanan metro girişleri de Fransa sınırlarının çok ötesinde Paris imgesinin ayrılmaz bir parçası. 10 Şubat tarihinden itibaren Musée d'Orsay'de ziyaret edebileceğiniz seçki ise bu eşsiz girişlerin yaratılması için yapılan hazırlık çizimlerini sunuyor. 1899'daki başarısız bir yarışmanın ardından Compagnie Générale du Métropolitain, Hector Guimard'dan gelecekteki istasyonlarının girişlerini tasarlamasını istedi. Mimar, organik silüetleri olan son derece özgün girişler önerdi. Bu sergide sunulan çizimler, başkentin simgesi haline gelen bu yapıların yaratılmasına ilişkin istisnai bir kayıt niteliğindedir. Bunlardan bazıları 2022-2023 yıllarında gerçekleştirilen bir restorasyon programının ardından ilk kez sergilenecek.

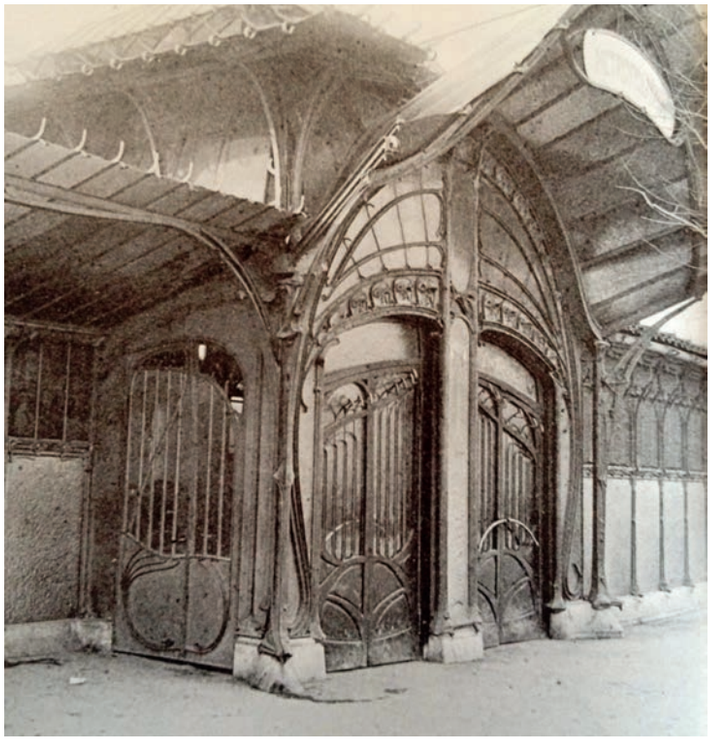

AN-MY LÊ: BETWEEN TWO RIVERS,
New York
An-My Lê'nin fotoğrafları 30 yıldır çatışma biçimlerini nasıl meşrulaştırdığımızı, temsil ettiğimizi ve mitleştirdiğimizi anlatan karmaşık kurgularla ilgileniyor. Sanatçı, basit bir foto muhabirliği yaklaşımından çok görüntülere şiirsel bir dikkat göstererek eylemin anlamı, çatışmanın çevresel etkileri ve diasporanın önemi üzerine düşünüyor. 23 Mart tarihine kadar MoMA'da ziyaret edebileceğiniz *An-My Lê: Between Two Rivers,* Lê'nin fotoğraflarının yanı sıra film, video, tekstil ve heykel alanlarındaki çalışmalarını bir arada sunan ilk sergi olma özelliğini taşıyor. Sanatçının Delta ve Gabinetto serilerinden daha önce hiç görülmemiş nakışlar ve nadiren gösterilen fotoğraflar, kitle iletişim araçları, toplumsal cinsiyet, emek ve şiddet arasındaki ilişkiyi inceliyor. Seçki için özel olarak hazırlanan bir enstalasyon ise sanatçının fotoğraf ve çatışmanın sinematik boyutları üzerine uzun zamandır düşündüğünü kanıtlıyor.

FRANS HALS,
Amsterdam
Hollandalı barok dönem portre ressamlarından Frans Hals, 1582 civarında Haarlem'de doğdu. Portrede kısa bir süre içerisinde adını duyurmayı başaran sanatçı aynı zamanda Carel van Mander'in de öğrencisiydi. Böylece sanatçı son derece üretken ve yenilikçi tarafıyla 17. yüzyılın en etkili ressamlarından biri oldu. 16 Şubat 2024 tarihinden itibaren Rijksmuseum'da ziyaret edebileceğiniz seçki, Frans Hals'ın yaklaşık elli önemli eserinden oluşuyor. Bunlar arasında Rijksmuseum'un kendi koleksiyonunda yer alan eserler ve bir dizi özel ödünç çalışma yer alıyor. Sergi, Frans Hals'ın canlı olduğu kadar serbest de olan üslubuna odaklanıyor. Bu tonu ona övgü ve prestij kazandırmış ve empresyonizmin öncüsü olarak ünlenmesini sağlamıştır. Seçki ziyaretçilere sanatçının gelişimini izleme şansı veriyor. Öyle ki Hals'ın geleneklerden kopuşunu ve kendine özgü yolunu buldukça öz güvenini nasıl tazelediğini deneyimlemeniz mümkün. Sergi aynı zamanda sanatçının yaşadığı döneme dair bir tablo da çiziyor. Frans Hals'ın ustası olduğu 'burjuva gerçekçiliği', patronlarının yaşamları ve çağın normları, değerleri ve gelenekleri hakkında dikkate değer bir fikir veriyor. Son olarak seçkinin; Rijksmuseum'daki Frans Hals, Londra'daki National Gallery, Gemäldegalerie, Staatliche Museen zu Berlin ve Haarlem'deki Frans Hals Müzesi'nin özel iş birliğiyle yaratıldığını da belirtelim.

COLOUR & LIGHT – THE LEGACY OF IMPRESSIONISM,
Helsinki
1860-1916 dönemine ait empresyonist ve neo empresyonist sanatı tanıtan sergi; Claude Monet, Auguste Renoir, Camille Pissarro ve Alfred Sisley gibi isimleri, Fin renkçiliğinin en parlak döneminden -1906-1916 yılları arasındaki- sanatçılarla yan yana getiriyor. Fin sanatında daha parlak bir palete geçiş, yeni konulara yol açmış ve vahşi doğa yerini orta sınıf yaşamın konforuna, parklara ve güneşlenmeye bırakmıştır. Üst satırlarda belirttiğimiz uluslararası sanatçılara ek olarak Alfred William Finch, Paul Signac ve Theo van Rysselberghe de sergide yer alıyor. Öte yanda Fin sanatçılar arasında Alvar Cawén, Antti Favén, Magnus Enckell, Pekka Halonen, Ellen Thesleff, Verner Thóme, Yrjö Ollila, Tyko Sallinen ve Wilho Sjöström gibi isimler var. Serginin küratörlüğünü müzenin baş küratörü Anna-Maria von Bonsdorff ve müze müdürü Marja Sakari üstleniyor. Ateneum Art Museum'da ziyaret edebileceğiniz *Colour & Light – The Legacy of Impressionism* için son gösterim tarihi 25 Şubat 2024.

PICASSO 1906 THE TURNING POINT,
Madrid
Henüz 25 yaşında olan Picasso, 1906'da hala genç bir sanatçıydı, ancak estetik yaklaşımlarında olgunluğa sahipti. Bohemliği ve karamsarlığı geride bırakan eserleri hayat dolu ve hatta duygusaldı. Özgürlükçü düşüncelere doğru ilerleyecek ve sanatsal deneyimin yeniden kurulmasını arzulayacaktı. Koleksiyonerlerin desteğiyle ve çağdaş yaratıcılardan oluşan bir grupla bağlantı kurarak, çalışmalarının "prosedürel" anlamına odaklandı, "ilksel olanı" aradı ve pratiğini üç kayıtta geliştirdi: kültürler arası, biçim ve bedensellik. Picasso, pastoral ergenliğinin temsiline yeni bir başlangıcın sembolü olarak yaklaştı. Boyanmış beden kendi özgürleşmesini üstlendi. Sanatçı, skopik dürtünün gücünü ve kadın yakınlığıyla olan ilişkisini doğrudan araştırdı. 4 Mart 2024 tarihine kadar Museo Reina Sofia'da gösterimde olacak seçki, sanatçının "modern sanat" tanımına yaptığı ilk katkıyı çağdaş bir estetik farkındalıkla incelemeyi amaçlıyor.

ALBERTO GIACOMETTI,
Kopenhag
Sanatının ilk döneminde kübizm etkisinde heykel üreten, ardından kübizmin önerdiği biçimsellikle tanışan Alberto Giacometti, ilk eğitimini Cenevre Güzel Sanatlar okulunda aldı. 1922'de heykeltraş Antoine Bourdelle'în derslerine katılmak üzere Paris'e taşındı ve burada, kübizm ve sürrealizmi iyi kavramış önde gelen heykeltıraşlardan biri olarak görülmeye başlandı. Yine aynı zamanda Joan Miró, Max Ernst, Picasso, Bror Hjorth ve Balthus ile tanıştı. 1936-1940 arasında çalışmalarını insan kafası üzerine odakladı. Daha sonraki yıllarda eserleri bir dizi büyük galeride sergilendi ve ardından 1965 yılında başta MoMA olmak üzere Amerika'da sergilerine devam etti. Şimdi ise rota Kopenhag'a çevriliyor. 10 Şubat 2024 tarihinden itibaren Statens Museum for Kunst'ta ziyaret edebileceğiniz seçki, Giacometti'nin heykel ve çizim alanındaki birçok ana eserini keşfetmek için bir fırsat sunuyor. Sergi, Giacometti'nin kendisini çevreleyen görünür dünyanın özünü yakalamak için süregelen mücadelesine ve portreyle insan figürü konusundaki temel kaygısına odaklanıyor.

Sergi ve bilet fiyatlarına www.artsandculture.com veya müzelerin web sitesi üzerinden ulaşabilirsiniz.

REGENERATION. BLACK CINEMA, 1898–1971,
Detroit
4 Şubat 2024 tarihinden itibaren Detroit Institute of Arts'ta ziyaret edebileceğiniz seçki, sinemanın doğuşundan altın çağına ve Sivil Haklar Hareketi sonrasına kadar Afro-Amerikan film yapımcılarına ve oyunculara değiniyor. Tamamı siyahi oyunculardan oluşan 1923 yapımı bağımsız bir filmden esinlenen ve bu filmin adını taşıyan seçki, kayıp ya da unutulmuş filmleri, film yapımcılarını ve oyuncuları günümüz izleyicisi için yeniden canlandırmayı amaçlıyor. Sergi için özel olarak tasarlanmış ve Glenn Ligon, Gary Simmons ve Carrie Mae Weems gibi sanatçıların önemli çağdaş sanat eserleriyle yan yana getirilmiş tarihi fotoğraflar, kostümler, dekorlar, posterler ve interaktif öğeler içeriyor. Objeler ve efemeralar, haber filmleri ve ev filmleri, anlatı filmlerinden ve belgesellerden alıntılar ve tamamen restore edilmiş nadiren görülen filmlerden oluşan seçki Afro-Amerikalıların ABD'de sinemasındaki tanımlayıcı katkılarını destekliyor. Öte yandan sergi birçok siyahi sanatçının, sistemik ırkçılığın zorluklarına rağmen kendi zanaatlarında ortaya koydukları etkinliğin altını çizerek, azimlerini, yeteneklerini ve yaratıcı ifadeye olan sarsılmaz bağlılıklarını ortaya koyuyor.

PESELLINO: A RENAISSANCE MASTER REVEALED,
Londra
Floransa'yı yöneten Medici ailesinden aldığı siparişler ve İtalyan Rönesansı'nın önde gelen sanatçılarıyla yaptığı ortak çalışmalarla Francesco Pesellino'nun yetenekleri yaşadığı dönemde oldukça rağbet gördü. Ancak, henüz 35 yaşındayken vefat etmesi ve eserlerinin ilişkilendirilmesindeki zorluklar, mirasının büyük ölçüde göz ardı edildiği anlamına geldi dersek yanılmış olmayız. Bu minvalde The National Gallery'deki sergi, Pesellino'nun başarılarının derinliğine inmeyi amaçlıyor. Öte yandan 15'inci yüzyılın ortalarında Floransa'da çalışan Pesellino, Fra Filippo Lippi gibi sanatçılarla güçlerini birleştirerek kısa ama başarılı bir kariyere sahip oldu. Özellikle yetenekli bir ressam, görsel hikaye anlatıcısı ve hayvan ressamıydı; genellikle küçük ölçekte ve karmaşık ayrıntılara sahip çalışmalar yaratıyordu. Galerideki iki başyapıtla -*Pistoia Santa Trinità Altarpiece* (1455-60) ve yeni restore edilen *Stories of David* (yaklaşık 1445-55)- önemli ödünçlerle birleştiren seçki; Pesellino'nun hikayesini daha fazla ortaya çıkaran ve karmaşık hikayelerin, törensel ihtişamın ve detayların sanatçısı olarak yeteneğini vurguluyor. Sergi 7 Aralık 2023-10 Mart 2024 tarihleri arasında gösterimde.

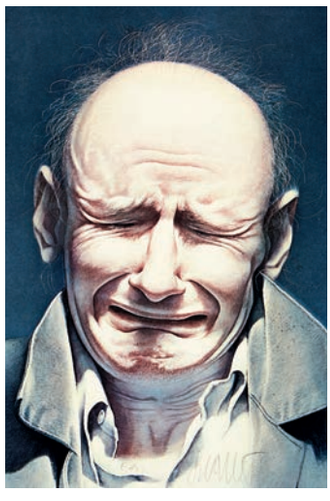

GOTTFRIED HELNWEIN,
Viyana
Albertina Museum, Gottfried Helnwein'ın 75. doğum gününü kutlamak üzere, sanatçının son yirmi yılda ürettiği eserlerden oluşan büyük ölçekli bir sergi düzenliyor. Viyana doğumlu sanatçı Gottfried Helnwein'ın eserleri acı, yaralanma ve şiddet temalarına duyduğu ilgiyle karakterize edilir. Sanatçının ana motiflerinden biri, tüm psikolojik ve toplumsal kaygıları somutlaştıran bir tür vekil olarak savunmasız çocuk figürüdür. Her zaman fotoğrafik bir modeli referans alarak yarattığı hiper realist resimleri, teknik mükemmeliyetleri açısından etkileyicidir. Helnwein bugün bile bir provokatör olarak görülüyor ve çalışmalarını en başından beri toplumsal eleştiri yapmak için kullanıyor: "Çalışmalarım aslında her zaman beni etkileyen şeylerle yüzleşme ya da onlara tepki verme çabası olmuştur." *Gottfried Helnwein* için son gösterim tarihi 11 Şubat 2024.

SICAK KOZA

Hazırlayan: Ekin Kurbetçi

Sonbahar/Kış 2023-2024,
Ruohan

Kazak,
AMCQ

Kitap,
Architectural Digest-A Century of Style

Küpe,
Isabel Marant

Parfüm,
Maison Margiela - 'REPLICA' By The Fireplace

Etek,
Cashmere In Love

Çanta,
Simonetta Ravizza

Atkı,
IRO

Mumluk,
Simonetta Ravizza

NOMOS
GLASHÜTTE

Ahoi neomatik 38 date sky. Elegant, sporty, and the color of the bright blue sky. Every glance at the time is a taste of freedom. This automatic watch inspires and relaxes. In the office, at the beach, during evenings spent on a rooftop terrace. Water resistant to 20 atm, with a screw-down crown, and powered by the automatic date caliber DUW 6101 with the NOMOS swing system. This watch does its job effortlessly. And it suits every occasion. It has a case diameter of 38.5 millimeters and is available with another appealing dial, the color of warm sand. Available with select retailers, such as Tevfik Aydin. More online: tevfikaydin.com.tr and nomos-glashuette.com

TEVFiK AYDIN
Since 1889

ROLEX TAÇ AMBLEMİ

PRESIDENT
BİLEZİK

3255
MEKANİZMASI

TAM GÜN
GÖSTERGESİ

PRESTİJ VE MÜKEMMELİYET

Başkanlar, dünya liderleri ve vizyonerlerin tercihi. 1956'da çıkan bu saat, gün ve tarihi tam olarak gösteren ilk saatti. 18 karat altın ve platin modelleri ve 26 farklı dil seçeneğiyle başarının sembolü olma mirasını sürdürüyor. **Day-Date.**

#Perpetual

OYSTER PERPETUAL DAY-DATE 40
18 KARAT BEYAZ ALTIN

RESMİ ROLEX SATIŞ NOKTASI

RHODIUM

ROLEX